اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

شنبه • ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۱ مه ۲۰۲۴ • سال هفتم • شماره ۱۳۰۱ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

افزایش ۶۰درصدی تولید نفت خام در دولت سیزدهم

وزیر نفت برگـزاری نمایشـگاه بین‌المللی صنعت نفت ایران را فرصتی مناسـب برای نمایش دستاوردهای بزرگ ۲.۵ سـال اخیر وزارت نفت در دولت سـیزدهم دانست و گفت: در مدت یادشـده، تولید نفـت خام ایران با تکیه بر شـرکت‌های داخلی بیش از ۶۰درصد رشد کرد و صادرات آن به‌شدت افزایش یافت.

۷

طرح توسعه‌ای نفت خام آفتاب کلنگ‌زنی شد

تولید روزانه بیش از دو میلیون بشکه نفت آفتاب

۳

آیا ایران توانایی هوشمندسازی معادن را دارد؟

رهایی از سنت

۳

طرح: مهدی کاوه ای AI

یادداشت‌ها

حفاظت از محیط‌زیست با معدن‌کاری هوشمند

۴

ضرورت توجه به معدن‌کاری هوشمند

۶

توزیع ثروت به نفع ثروتمندان

۷

تامین مالی شرکت‌های بورسی تسهیل می‌شود

۸

تیترهای روز

الگوی ارزش‌آفرینی در کسب‌وکار معدن

۲

خیز ایران برای ورود به باشگاه صادرکنندگان برتر تجهیزات نفتی

مدیرکل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت با تأکید بر اینکه وزارت نفت در دولت سـیزدهم همواره کوشـیده است در دوران تحریم، با حمایت از تولید داخل، کالاهای موردنیاز صنعت نفت را تأمین کنـد، گفت: تاکنـون بیش از ۸۵درصـد تجهیزات موردنیاز صنعت نفت بومی‌سـازی شده است و ایران می‌توانـد در آینـده نزدیک یکـی از صادرکنندگان مطرح تجهیزات صنعت نفت باشد.

۷

مزایده عمومی فروش خودرو

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شـرکت توسـعه صنعتـی و معدنی صبانور در نظر دارد ٤ دسـتگاه خودرو سـواری خـود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

سواری پژو ۴۰۵	مدل ۱۳۹۱	نقره‌ای متالیک
سواری هیوندا آوانته	مدل ۱۳۹۱	سفید
سواری نیسان رونیز	مدل ۱۳۸۳	مشکی متالیک
سواری سمند	مدل ۱۳۹۱	سفید

لـذا متقاضیـان محترم می‌توانند از زمان درج این آگهی به مدت ۱۰ روز کاری جهت دریافت اسناد با شـماره تلفن ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۰۸ تمـاس برقـرار نموده و یا با مراجعه به سایت شـرکت صبانور بـه آدرس www.sabanour.com اسناد را دریافت و پیشنهادات خود را تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۲ به آدرس دفتر مرکزی شرکت صبانور تهران، سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی نیایش شرق، خیابان حق‌طلب غربی، پلاک ٤۹، ساختمان صبانور، طبقه سوم، دبیرخانه تحویل نمایند.

بدیهـی اسـت مناقصه‌گذار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشـته و هیچ‌گونه ادعا و اعتراضی در این زمینه پذیرفته نخواهد بود.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

AMICO
AZAR MOTOR

Fire Truck
1929C

کامیون ۱۹۲۹ آمیکو با کاربری آتشنشانی
تحولی در مهندسی ساخت کاربری

www.amicoir.com
info@amicoir.com

دفتر مرکزی: تهران، جاده مخصوص کرج، کیلومتر شش، گروه صنعتی آمیکو
تلفن: ۰۲۱-۴۸۰۱۹ ۰۲۱-۴۴۵۶۶۲۳۲/۹

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت نوین الکترود اردکان (سهامی خاص) شماره ثبت ۱۲۶۵

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌گردد تا در جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** این شـرکت که در ساعـت ۱۳ روز **پنجشـنبه** مـورخ ۱۴۰۳/۰۳/۱۰ در دفتـر شـرکت نوین الکتـرود اردکان واقع در تهران، بلوار شـهید محمدمهدی فرحزادی- بلوار سرو غربـی پلاک ۱۳۸-طبقه ۶-کدپسـتی ۱۹۹۸۹۹۳۳۰۶ برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱-افزایش سرمایه

۲- سایـر مـوارد در حـدود اختیـارات مجمـع عمومـی فوق‌العاده

هیأت‌مدیره شرکت نوین الکترود اردکان

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت نوین الکترود اردکان (سهامی خاص) شماره ثبت ۱۲۶۵

بدینوسیلـه از کلیـه صاحبان سهام و یا نمایندگـان قانونی آنها دعوت می‌گردد تا در جلسـه **مجمع عمومی عادی سـالیانه** این شـرکت که درساعت ۱۰ صبح روز **پنجشـنبه** مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۱۰ در دفتر شـرکت نوین الکترود اردکان واقع در تهران، بلوار شهید محمد مهدی فرحزادی- بلوار سرو غربی پلاک ۱۳۸- طبقه ۶ - کدپستی ۱۹۹۸۹۹۳۳۰۶ برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استمـاع گزارش هیأت‌مدیره و بـازرس درخصوص عملکرد سال منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۲ - تصمیم‌گیری درخصوص تصویب صورت‌های مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹.

۳- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۱۲/۳۰.

٤- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار.

۵- انتخاب اعضای هیأت‌مدیره

۶- سایر موارد در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه.

هیأت‌مدیره شرکت نوین الکترود اردکان

روزگار معدن
شنبه
• ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۱ مه ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۰۱

دریچه

انرژی و کارگر را با دلار ۱۵ هزار تومانی دریافت میکنند اما ارز را میخواهند ۶۰ هزار تومان بفروشند

برادران نامه ۱۰ انجمن صنعتی درباره نرخ ارز را منتسب به جریان تورم‌ساز خواند و گفت: انرژی و کارگر را با دلار ۱۵هزار تومانی دریافت می‌کنند اما ارز را می‌خواهند ۶۰هزار تومان بفروشند

محمدمهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزارت صمت در گفتگو با ایسنا در واکنش به نامه اخیر برخی تولیدکنندگان بزرگ کشور به مقام معظم رهبری درخصوص بازگشت ارز صادراتی و فروش آن به نرخ بالاتر از نیما با تاکید براینکه این نامه جای ابهام دارد، اظهار کرد: در واقع اینها جریان تورم ساز کشور هستند. جریان تورم گرایی که سومدیریت خود را با کاهش پول ملی تنظیم می‌کنند. اینها شرکت‌هایی هستند که برخی از آنها به جای اینکه به بهره‌وری تولید فکر کنند هر ساله در این فصل با بازی با صورت های مالی و قیمت سازی، سودهای کلان گزارش می‌کنند؛ مثلا شرکتی که سال گذشته ۱۰۵ همت سود گزارش کرده است چرا باید چنین نامه‌ای بنویسد؟

▣ اگر صنایع پایین دست این موضوع را مطرح می‌کردند مشکلی نیست

وی ادامه داد: به عنوان نمونه انجمن نساجی یا صنعت کفش که این نامه را امضا کردند باید بررسی شوند که آیا اساسا ارزی آورده‌اند که در کانال ۴۰ هزار تومان فروخته باشند؟ اینها که ارز خود را در کانال های بالاتر می‌فروشند.

برادران تصریح کرد: شرکتی که تولیدش کمتر شده چرا سودش زیاد شده است؟ این سوال بنده باعث ناراحتی بسیاری شده بود، اما واقعا ۱۰۵ همت سود چه معنایی می‌دهد؟ اصلا چه مشکلی بزرگی وجود داشت که به رهبری نامه نوشته‌اند؟ از این بیشتر می‌خواستند سود کنند؟ اگر صنایع پایین دست این موضوع را مطرح می‌کردند مشکلی نیست اما نه صنایع بالادست.

معاون صنایع عمومی وزیر صمت با اشاره به دخالت بی‌مورد بورس کالا در این موضوع، تاکید کرد: بورس کالا یک شرکت خصوصی است و نباید در حوزه سیاست‌گذاری دولت وارد شود که در این صورت تخلف آن محرز است.

بورس کالا کارمزدش را بگیرد تا در آن بستر معاملات صورت بگیرد.

چرا حقوق مالکانه دولت را با نرخ ۶۰ هزار تومان نمی‌دهند؟

وی تصریح کرد: سهامدار بورس کالا شرکت مس است و معلوم است این شرکت یا شرکت فولاد می‌خواهند بیشتر بفروشند. اینها می‌خواهند بیشتر سود کنند و به همین دلیل چنین کاری کرده‌اند. تصور کنید شرکت فولاد در سال گذشته ۱۰۸ همت سود کرده است؛ از جیب مردم و از جیب زنجیره پایین دست مثل لوازم خانگی که باید سود می‌کرد اما در واقع با خام فروشی سود کرده است! در حال حاضر هم کالا را داخل کشور گران‌تر می‌فروشند و حالا می گویند ارز صادراتی را با نرخ بالاتر بفروشیم!

برادران ادامه داد: آقایان انرژی را با دلار ۱۰ هزار تومان، نیروی انسانی را با دلار ۱۵هزار تومان و بنزین را با دلار هزار تومان می‌گیرند؛ بعد کالا را با نرخ ۵۰ هزار تومان بفروشند؟ چرا باید اینگونه باشد؟ مگر اینکه بگوییم حقوق مالکانه دولت را با نرخ ۶۰ هزار تومان پرداخت کنند و همینطور انرژی و ... را سپس در این شرایط ارز صادراتی را با نرخ ۶۰ هزار تومان بفروشند.

چرا هر سال در اردیبهشت ماه جریان‌سازی می‌کنند؟

به گفته معاون صنایع عمومی وزارت صمت، متوسط مواد اولیه این شرکت‌ها کمتر از ۳۰ هزار تومان است؛ مگر حقوق نیروی انسانی را با دلار ۶۰ هزار تومانی می‌دهند که می خواهند ارز صادراتی خود را بالا بفروشند؟!

وی با تاکید براینکه جریانی پشت پرده است که هر سال اردیبهشت ماه جریان سازی می‌کنند و امسال بورس کالا هم ایدئولوگ آنها شده است، تصریح کرد: رهبری قبلا پاسخ اینها را داده‌اند که شرکت های بزرگ دولتی که مواد اولیه را از دولت می‌گیرند چرا برنامه‌ها و سیاست‌های خود را با دلار تلگرامی تنظیم می‌کنند؟

بانک مرکزی چین طلایی شد

بانک مرکزی چین در ماه آوریل طلای بیشتری به ذخایر خود اضافه کرد. داده‌های رسمی نشان داد که بانک مرکزی چین ۶۰ هزار اونس تروا طلا را در ماه آوریل به ذخایر خود اضافه کرد و دوره خریدهای متوالی را با وجود قیمت‌های بالای طلا به ۱۸ ماه افزایش داد.تقاضای پناهگاه امن، ناشی از عدم اطمینان ژئوپلیتیکی و اقتصادی و همچنین خرید مداوم بانک مرکزی، به افزایش قیمت طلا در دوره مارس تا آوریل کمک کرد و قیمت طلا به رکورد ۲۴۳۱ دلار و ۲۹ سنت در هر اونس در ۱۲ آوریل رسید.

داده‌ها نشان می‌دهد چین در پایان آوریل ۷۲.۸۰ میلیون اونس طلا در اختیار داشت که در مقایسه با ۷۲.۷۴ میلیون اونس در ماه قبل از آن افزایش داشت. ارزش ذخایر طلای چین از ۱۶۱.۱ میلیارد دلار به ۱۶۸ میلیارد دلار افزایش یافت.

تقاضا از سوی بانک‌های مرکزی جهانی برای طلا به مدت دو سال افزایش یافته است و از قیمت‌ها حمایت می‌کند. شورای جهانی طلا انتظار دارد بانک‌های مرکزی جهانی در سال ۲۰۲۴ خرید خود را در مقایسه با ۱۰۳۷.۴ تن سال گذشته کاهش دهند اما آنها را بالاتر از قبل از سال ۲۰۲۲ نگه دارند.

بر اساس گزارش رویترز، طبق گزارش شورای جهانی طلا، بانک خلق چین با خرید خالص ۷.۲ میلیون اونس یا ۲۲۴.۹ تن، بزرگترین خریدار بخش رسمی طلا در سال ۲۰۲۳ بود که بیشترین خرید از حداقل سال ۱۹۷۷ در یک سال گذشته است.

حمایت شرکت ملی مس از طرح‌های نوآورانه با هدف کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: شرکت ملی مس از هر طرح نوآورانه و فناورانه که منجر به محصولات جدید و اصلاح فرآیندها و افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه در صنعت مس شود، حمایت می‌کند.دکتر مدرس خیابانی در جریان سفر به استان کرمان، در ویژه برنامه تخصصی با عنوان «صنعت سبز» در محل جهاد دانشگاهی اظهار کرد: به دلیل ذخایر قابل توجه معادن کشور و منابع خدادادی عظیمی که در حوزه مس داریم و با توجه به استراتژیک بودن و اهمیت این فلز گران‌بها و ارزش اقتصادی آن در دنیا، میزان فعلی تولید در خور شان نیست لذا تلاش ما باید متمرکز بر هدفگذاری یک میلیون تن تولید کاتد باشد. وی با تاکید بر لزوم بهره گیری از دانش و فناوری روز دنیا در تولید صنعتی افزود: صنعت مس این ظرفیت را دارد که خود را به رتبه‌های بالای تولید در سطح دنیا برساند به شرط اینکه از دانش روز به خوبی استفاده کرده و از طریق پیوند با مراکز پژوهشی و فناوری، از این ظرفیت در صنعت مس بهره بگیریم. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس با بیان اینکه باید دانش، تجاری‌سازی و منجر به تولید ثروت شود، ادامه داد: این اطمینان را به مجموعه‌های پژوهشی، دانش بنیان و جهاد دانشگاهی می‌دهم که شرکت ملی مس از هر طرح نوآورانه و فناورانه که منجر به محصولات جدید و اصلاح فرآیندها و افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه در صنعت مس شود، حمایت می‌کند. وی ایجاد حلقه های پایین دستی در صنعت مس را یک ضرورت برشمرد و با تاکید بر اینکه حمایت از مرکز نوآوری شرکت ملی صنایع مس و تقویت صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (CVC) در دستورکار قرار دارد، افزود: نباید فکر کنیم ظرفیت های شغلی در صنعت مس، فقط در مجتمع‌های تولیدی است؛ باید جوانان و نخبگان در کارگاه‌ها و صنایع پایین دستی مشغول شده و با کمک به رشد تولید، ارزش افزوده ایجاد کنیم. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس با اشاره به حمایت مسئولان ملی و استانی از ایجاد صنایع پایین دستی تاکید کرد: باید با خودباوری سراغ کارهای غیرممکن برویم و از مشکلات پیش رو نترسیم؛ خودباوری و اعتماد به نفس می‌تواند خیلی به ما کمک کند. لذا با این روحیه باید در راه پیشرفت صنعت مس گام برداریم. امیر حسن زاده، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری کرمان هم در ادامه این نشست با تاکید بر اینکه برای افزایش تولید در صنعت مس، حمایت کامل خواهیم داشت، گفت: آمادگی داریم همه ظرفیت‌ها را در این راستا بسیج کنیم و انتظار هم می‌رود که شرکت ملی مس در صنایع پایین دستی ورود کند. گفتنی است؛ در ویژه برنامه تخصصی با عنوان صنعت سبز که امروز چهارشنبه ۱۹ اردیبهشت ماه در محل جهاد دانشگاهی کرمان برگزار شد، از کتاب «صنعت سبز در خدمت فلز سرخ» با موضوع راهکارهای نوین و علمی فناورپایه تولید و فرآوری فلز سرخ با هدف کاهش آلایندگی‌ها رونمایی به عمل آمد.

الگوی ارزش آفرینی در کسب‌وکار معدن

گروه خبر

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات «ومعادن» در سال‌های اخیر با افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت در پروژه‌های مهم معدنی مانند طرح مس جانجا، گندله‌سازی صبامید غرب خاورمیانه و... در راستای توسعه زنجیره ارزش گام برداشته است.

به گزارش اقتصادآنلاین، هلدینگ «ومعادن» هرساله پروژه‌های جدیدی را برای ارزش‌آفرینی در زنجیره اقتصادی معادن تعریف می‌کند یا با مشارکت در پروژه‌های مهم به دنبال ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر در تولید است. بخشی از پروژه‌های این شرکت در راستای مسئولیت‌های اجتماعی، اشتغال‌زایی و رفع محرومیت مناطق کم برخوردار کشور است. هدف دیگر این هلدینگ از سرمایه‌گذاری مستقیم، کمک به چرخه اقتصادی کسب‌وکارهای مرتبط با معدن است.

این هلدینگ، تولید سالانه ۱۰ میلیون تن سنگ آهن، ۵ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن، ۵ میلیون تن گندله، ۲.۳ میلیون تن آهن اسفنجی، ۲ میلیون تن شمش فولاد و ورق فولادی را در برنامه‌ها و چشم‌انداز خود قرار داده است. تحقق این میزان تولید محصول از حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد، گامی اساسی برای دستیابی به اهداف کلان صنعت فولاد ایران و رسیدن به تولید سالانه ۵۰ میلیون تن فولاد است.نکته قابل ذکر این است که شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات پروژه‌های خود را تنها محدود به زنجیره فولاد نکرده است. این شرکت از اکتشاف تا حلقه پایانی تولید انواع فلزات، ۸ پروژه را در دست اقدام دارد؛ برای نمونه، طرح معدن مس جانجا با سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیون یورو که در نهبندان سیستان و بلوچستان توسط «ومعادن» در حال اجرا است، به عنوان یک پروژه پیشران مشترک با سایر شرکت‌های معدنی در دست اقدام است. توسعه این معدن نه تنها اشتغال‌زایی ۵ هزار نفری و محرومیت‌زدایی در استان سیستان و بلوچستان را محقق می‌سازد، بلکه به شکل‌گیری زنجیره پایین‌دستی می‌انجامد و نهایتاً صادرات محصولات صنایع مسی به کشورهای همسایه را فراهم می‌کند.این طرح، با ایجاد کارخانه فلوتاسیون ۱۳۰ هزار تنی کنسانتره مس و کارخانه لیچینگ ۳ هزار تنی تولید کاتد، درآمد سالانه بیش از ۳۰۰ میلیون دلار را برای این منطقه به دنبال خواهد داشت.

اهمیت اجرای این پروژه باعث شده تا مشارکت‌کنندگان به فکر تامین ماشین‌آلات مورد نیاز آن باشند. این اقدام افزایش ۲.۵ برابری میزان استخراج معدن را به همراه خواهد داشت. همچنین تامین تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز، خواب سرمایه پروژه و زمان به‌ثمررسیدن آن را کاهش خواهد داد. سرمایه‌گذاری و حمایت همه‌جانبه «ومعادن» از این پروژه، استراتژی ارزش‌آفرین و مزیت‌ساز این هلدینگ سرمایه‌گذاری را به نمایش می‌گذارد که در مسیر تحقق چشم‌انداز خود تمام جنبه‌ها را از خودکفایی، افزایش ارزش افزوده، اشتغال، محرومیت‌زدایی و... را مورد توجه قرار می‌دهد.

▣ ورود «ومعادن» به ایجاد زیرساخت‌های کلان

کمبود برق، یکی از مشکلات صنایع به طور عام و صنایع معدنی به طور خاص در سال‌های اخیر بوده است؛ به صورتی که آمارها از ناترازی ۲۲۲ هزار مگاواتی برق حکایت می‌کند. این امر، سهمیه‌بندی برق صنایع را در زمان پیک مصرف در پی داشته و سطح تولید شرکت‌های معدنی و صنعتی را تحت تاثیر قرار داده است.

«ومعادن» به منظور جبران کمبود برق مورد نیاز کشور، پروژه نیروگاه سیکل ترکیبی شهید باکری سمنان با ظرفیت ۳۶۶ مگاوات را مورد بهره‌برداری قرار داد. ورود برق این نیروگاه به شبکه برق در یک اقدام جهادی، بخشی از ناترازی‌ها را کاهش می‌دهد.

شایان ذکر است که ایران با امضای کنوانسیون سال ۲۰۱۵، تعهد و تمایل خود را در زمینه انرژی سبز را نشان داده است و احداث این نیروگاه جدید می‌تواند در راستای تحقق این هدف مهم و کاهش آلایندگی‌های زیست‌محیطی قدم مثبتی به شمار آید.این قدم نخست شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، در ایجاد زیرساخت‌های انرژی است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سال ۲۰۵۰، رشد قابل توجهی در مصرف انرژی در جهان و ایران به وقوع خواهد پیوست و مصرف برق نسبت به سطح کنونی، ۱۵۰ درصد افزایش خواهد یافت.

بر این اساس، «ومعادن» می‌تواند با استفاده از تجربه کسب‌شده در احداث نیروگاه سیکل ترکیبی شهید باکری سمنان، پروژه‌های مشابه دیگری تعریف کند. از سوی دیگر، مدیریت ارشد شرکت اعتقاد راسخی به صنعت سبز دارد و این امر نویدبخش آینده‌ای روشن در زمینه تامین برق صنایع و توسعه زیرساخت‌های انرژی کشور است.

اقدامات «ومعادن» در راستای افزایش حاشیه سود

بررسی‌ها حاکیست حدود ۲۰ درصد از قیمت تمام‌شده عرضه محصول در بازارهای خارجی به هزینه‌های حمل‌ونقل مربوط است. این موضوع به تناسب مسافتی که کالا طی می‌کند در بازارهای داخلی نیز مصداق دارد. از این رو، شرکت توسعه معادن و فلزات با راهبرد افزایش حاشیه سود، پروژه‌های جدیدی را از طریق شرکت زیر مجموعه خود، «هیمکو» در زنجیره کالا تعریف کرده است. یکی از این طرح‌ها احداث پایانه مکانیزه ۱۰ میلیون تنی مواد معدنی در بندرشهید رجایی است. اهمیت این طرح از آنجا نشات می‌گیرد که با تحقق طرح جامع فولاد کشور، مواد معدنی و محصولات فولادی حجم بالایی را در بخش حمل‌ونقل به خود اختصاص می‌دهند. این درحالیست که ظرفیت حمل مواد فله در حال حاضر تناسبی با نیازهای آینده کشور ندارد.

بر این اساس، شرکت همراه جاده ریل دریا (هیمکو) در جهت توسعه زیرساخت‌های لجستیک مورد نیاز حمل‌ونقل محصولات معدنی و صنایع معدنی پروژه‌های جدیدی را آغاز کرده است.

ذکر این نکته ضروری‌ست که حمل بار مواد فله معدنی از طریق جاده، هزینه‌های حمل و نقل به بنادر کشور از جمله بندرعباس را تا دوبرابر نسبت به هزینه‌های ریلی افزایش داده است. با این شرایط، سرمایه‌گذاری شرکت برای تقویت زیرساخت‌های حمل مواد فله، اقدامی آینده‌نگرانه است.

مجموعه اقدامات شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات «ومعادن» به خوبی نشان‌دهنده عزم و تلاش مدیران این شرکت برای سرمایه‌گذاری هدفمند و موثر در توسعه و شکوفایی اقتصاد معادن و تکمیل زنجیره های ارزش بین دو بخش معدن و صنعت به عنوان دو بخش مهم و استراتژیک اقتصاد کشور است.

وزیر کار تکلیف کارگران را روشن کرد

وزیر کار گفت: حداقل دستمزد کارگران تغییر نمی‌کند.

به گزارش خبرگزاری خبرانلاین، صولت مرتضوی، وزیر کار گفت: حداقل حقوق و دستمزد کارگران در شورای عالی کار به تصویب رسیده است.

او افزود: تغییر جدیدی نداریم و برای سال آینده تصمیمات لازم اتخاذ خواهد شد. اصل سه‌جانبه‌گرایی در حقوق کارگران تحت هیچ شرایطی حذف نمی‌شود.

ایسنا در گزارشی نوشت: صولت مرتضوی در حاشیه هیئت دولت در جمع خبرنگاران درباره اصلاح حقوق کارگران، اظهار کرد: چه کسی گفته سه‌جانبه‌گرایی در حقوق کارگران باید حذف شود؟ تحت هیچ شرایطی سه‌جانبه‌گرایی حذف نمی‌شود. موضوعی را نمایندگان کارگران مطرح می‌کردند که اساساً در طول دوران، جانب کارفرمایان از سوی شورای عالی کار گرفته می‌شود و ما گفتیم به خاطر اینکه چنین شبهه‌ای پیش نیاید، خیلی بهتر است که کار را به مجلس بسپاریم که نمایندگان آحاد مردم آنجا حضور دارند و تعداد قابل‌توجهی از نمایندگان نیز کارگر هستند و راحت‌تر می‌توانند نیازها را بررسی کنند.

وی افزود: در جلسه قبل گفتم که در روز کارگر برخی نمایندگان کارگران از رئیس‌جمهوری درخواست کردند وزیر کار از پیشنهادی که داده است عدول کند. رئیس‌جمهوری به من اشاره‌ای کرد که آن را دستور تلقی کردم و موضوع اصلاح ماده ۴۱ قانون کار را از دستور کار خارج کردیم.

وزیر کار تاکید کرد: حداقل حقوق و دستمزد را در شورای عالی کار تصویب کردیم و تغییری در حداقل حقوق و دستمزد ایجاد نمی‌شود و برای سال آینده تصمیمات لازم اتخاذ می‌شود.

وی با بیان اینکه حقوق بازنشستگان کشوری طبق قانون افزایش یافت، ادامه داد: برای بازنشستگان تامین اجتماعی هم براساس مصوبه شورای عالی کار، ابلاغ و احکام اصلاح شدند و از این ماه به مرور پرداخت خواهند شد.

مرتضوی با اشاره به اقدامات وزارت کار برای ایجاد اشتغال، گفت: سال قبل حدود ۳۰۰ هزار کارجو در سامانه مربوطه ثبت‌نام کردند که تعداد قابل‌توجهی از آنان با همین سامانه جذب بازار کار شدند. کارخانه‌ها و کارفرمایان هم در آن سامانه ثبت‌نام کردند که متأسفانه متناسب با نیاز آنان نتوانستیم کارگران را هدایت کنیم و کارگران نخواستند که در آن مشاغل حضور پیدا کنند. امسال هدف‌گذاری افزایش یافته است و روی ۴۰۰ هزار نفر هدف‌گذاری کردیم که امیدواریم بتوانیم آن را محقق کنیم.

وی با تاکید بر اینکه سیاست دولت این است که طرح کالابرگ تداوم پیدا کند، یادآور شد: لازم است ارزیابی مقدماتی از عملکرد سه‌ماهه داشته باشیم و گردش کاری را تنظیم کنیم و حتماً در مراجع تصمیم‌گیری بررسی شود. آنچه من اطلاع دارم این است که سیاست دولت به طور اجمالی تداوم این طرح است.

مرتضوی همچنین دهک‌بندی‌های یارانه را قابل‌اصلاح دانست و اظهار کرد: سامانه «پایگاه رفاه ایرانیان» شاخص‌هایی برای دهک‌بندی‌ها تعریف کرده است و امکان دارد کسی از دهک چهار به دهک پنج ارتقا یابد و بالعکس. این سامانه همواره قابل بروزرسانی است. هر شش ماه یکبار بازآفرینی می‌شود و دهک‌بندی‌ها اصلاح می‌شود. اگر کسی به دهک‌بندی اعتراض دارد می‌تواند از طریق سامانه‌های متعدد این اقدام را انجام دهد تا نتایج بررسی به وی اعلام شود.

ایجاد جذابیت بخش معدن در بین مردم یک امر ضروری است

مشاور وزیر و رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد: با توجه به انزوای بخش معدن در جامعه، روابط عمومی ها از طریق رسانه‌ها می توانند در ارتقای جایگاه معدن در میان عموم جامعه نقش آفرینی کنند. محمدرضا موثقی نیا در نخستین جلسه شورای روابط عمومی این سازمان در سال جدید ضمن بیان این مطلب گفت: در میان انتشار اخبار مثبت و منفی و درست و نادرست، روابط عمومی ها نقش مهمی در مدیریت اطلاع رسانی دارند و می‌توانند با جهت دهی صحیح و منطقی افکار عمومی، جایگاه شایسته ایمیدرو را برای عموم تشریح کنند.وی با تاکید بر اینکه در حال حاضر، بخش معدن در بین مردم کمتر شناخته شده و اقشار مختلف جامعه درباره این بخش نسبت به سایر حوزه های اقتصادی، آشنایی کمتری دارند، افزود: یکی از مسئولیت های اصلی روابط عمومی ایمیدرو و شرکت های تابعه، بالابردن سطح شناخت مردم از بخش معدن است که البته باید بر مدار حق و حقیقت و درستی باشد.رئیس هیات عامل ایمیدرو با یادآوری سیر نزولی آمار دانشجویان ورود به دانشگاه ها در رشته های معدنی طی سال های گذشته، گفت: این مساله، یک علامت بسیار منفی برای بخش معدن تلقی می شود و ایجاد جذابیت بخش معدن در بین مردم و قشر دانشجو را یک امر ضروری می کند که این امر، با هنرنمایی روابط عمومی ها امکان پذیر است. ایجاد اشتیاق برای مشارکت مردمی در بخش معدنموثقی نیا با اشاره به سخنان وزیر صنایع یکی از کشورهای آفریقایی در دومین اجلاس ایران و آفریقا که از امنیت و نبود شرایط جنگی برخلاف تبلیغات رسانه ای دنیا در جمهوری اسلامی ایران اظهار تعجب کرده بود، گفت: این تصویرسازی در اذهان مردم جهان، همان اثر و قدرت رسانه است که رسانه های خارجی از آن برعلیه کشورمان استفاده می کنند و ما نیز می توانیم و باید از این قدرت در بیان واقعیت ها بهره گیری و اثرات مثبت ایجاد کنیم. این بهره گیری صحیح از رسانه، وظیفه روابط عمومی برای تصویرسازی مناسب از واقعیت ها، دیدگاه ها را تغییر داده و در جامعه برای مشارکت مردمی در توسعه اقتصاد، اشتیاق ایجاد می کند. رئیس هیات عامل ایمیدرو در پایان تاکید کرد: شایعه و خبرسازی های کذب، به دلیل خلاء اخبار درست و واقعی است. البته برخی اخبار ندانسته منتشر می شود و برخی هم مغرضانه است. روابط عمومی با اطلاع رسانی صحیح و به موقع، می تواند آن را مدیریت کند.

▣ ضرورت اتخاذ رویکرد جدید برای شناساندن بخش معدن

سید احمدرضا صدر، سرپرست روابط عمومی ایمیدرو نیز در این نشست ضمن تشکر از اعتماد مدیران به ویژه ریاست هیات عامل سازمان به روابط عمومی، با تاکید بر سخنان رهبر معظم انقلاب مبنی بر اهمیت معدن به عنوان یک مزیت بزرگ برای کشور، ضمن تشکر از همه مدیران روابط عمومی های ایمیدرو و مجموعه های تابعه که تلاش فراوانی طی ادوار مختلف انجام داده اند، افزود: با توجه به تاکید رئیس محترم هیات عامل ایمیدرو، سیاست روابط عمومی در دور جدید، شناساندن و سپس برندسازی این مجموعه است که با اتکا به لطف و قدرت خداوند و با همراهی همه همکاران در روابط عمومی ایمیدرو و مجموعه های تابعه، برای رسیدن به این هدف تلاش خواهیم کرد.وی ابراز امیدواری کرد که با برنامه ریزی بتوانیم این بخش را به مردم معرفی کرده و بشناسانیم تا حس و انگیزه مطلوبی در جامعه ایجاد شود و درنتیجه، برای گام بعدی یعنی مشارکت مردمی در بخش معدن، آماده شویم.

دولت ۹۰۰۰ کارخانه راکد را به چرخه تولید برگرداند

گزارش عملکرد دولت سیزدهم حاکی از آن است که از زمان استقرار دولت، بیش از یک میلیون فرصت شغلی در کشور ایجاد شده، نرخ بیکاری در کانال ۸ درصد قرار گرفته، تعداد شرکت‌های دانش بنیان دو برابر شده و ۹۰۰۰ بنگاه و کارخانه راکد و نیمه تعطیل به چرخه تولید بازگشته و احیا شدند.به گزارش ایسنا، شب گذشته رئیس جمهور در گفت‌وگوی زنده تلویزیونی با مردم گزارشی از عملکرد دولت در حوزه‌های مختلف ارائه کرد و به بیان مطالبی در حوزه اشتغال و کاهش آمار بیکاری پرداخت.آیت الله رئیسی عنوان کرد که باید سالی یک میلیون شغل ایجاد کنیم و دولت با گذشته قریب ۳ سال توانسته یک میلیون شغل را ایجاد کند.وی با اشاره به کاهش آمار بیکاری گفت: نرخ بیکاری در کانال ۷ تا ۸ درصد قرار دارد و تولید در کشور افزایش یافته است و صندوق‌های حمایتی هم در این زمینه فعال هستند تا کمک کنند. امیدوارم روزی در کشور اصلا بیکار نداشته باشیم.

رئیس جمهور بر لزوم ایجاد فرصت‌های شغلی برای تحصیلکردگان تاکید کرد و گفت: امروز تعداد شرکتهای دانش بنیان دو برابر گذشته شده و آمارها از وجود ۱۰ هزار شرکت دانش بنیان حکایت دارد.آیت الله رئیسی اشاره‌ای هم به احیای بنگاه‌های راکد داشت و تاکید کرد: با احیای کارخانه‌های تعطیل و نیمه‌تعطیل به اشتغال کمک کردیم که قریب به ۹۰۰۰ بنگاه را شامل می‌شود. موضوع احیای واحدهای نیمه فعال و راکد یکی از سیاست‌های موثری بود که در دولت سیزدهم مورد توجه قرار گرفت و بر این اساس طرح نهضت احیای واحدهای راکد و نیمه تعطیل در دولت در پیش گرفته شد؛ به نحوی که مسیر بازگشت کارگران به کارخانه‌های راکد و تعطیل شده هموار شد و کارگرانی که خانه نشین شده بودند به خطوط تولید بازگشتند.به گفته وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نزدیک به ۱۰ هزار کارگاه نیمه فعال در دولت سیزدهم به ظرفیت اسمی رسیده و ۳۰۰۰ واحد بزرگ و متوسط تعطیل شده به چرخه تولید برگردانده شده‌اند.طبق دستور رئیس جمهور در صورتی که کارفرمایی دارای بدهی بانکی بود بانک‌ها اجازه تعطیل کردن کارگاه و کارخانه را ندارند. در حال حاضر بزرگترین چالش و مسأله حاکمیت در حوزه بازار کار، اشتغال فارغ‌التحصیلان است و بر همین اساس با توجه به دستور رئیس جمهور در جلسات شورای عالی اشتغال، مهمترین برنامه و تمرکز وزارت کار در سال جاری در حوزه اشتغال فارغ‌التحصیلان است.امسال برای نخستین بار سهم اشتغال فارغ التحصیلان در تعهد استانداران گنجانده شده است تا جایی که ۲۵ درصد از فرصت‌های شغلی که قرار است در سطح استان‌ها ایجاد شود مربوط به حوزه فارغ التحصیلان خواهد بود.

نرخ مشارکت اقتصادی نیز در دولت سیزدهم بهبود یافته و طبق آخرین گزارش مرکز آمار ایران در تابستان ۱۴۰۳ نرخ مشارکت اقتصادی ۰.۶ درصد افزایش پیدا کرده است. به اعتقاد کارشناسان و تحلیلگران بازار کار، متغیرهای متعددی در بهبود نرخ مشارکت اقتصادی موثر بوده که افزایش جمعیت فعال، کاهش جمعیت بیکار و افزایش جمعیت شاغل از جمله آنهاست.گزارش مرکز آمار ایران همچنین از ثبت نرخ بیکاری ۸.۱ درصدی در سال ۱۴۰۲ حکایت دارد که کمترین میزان نرخ بیکاری سالانه در دهه‌های اخیر به شمار می رود.برابر اعلام معاونت اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، خالص اشتغال ایجادی در سال گذشته ۷۸۰ هزار فرصت شغلی بوده است و سازمان تامین اجتماعی در گزارشی از ثبت بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر بیمه شده جدید خبر داده است.

از واردات ۲۰۰ قلم کالای مهم صنعت نفت جلوگیری شد

وزیر نفت گفت: وزارت نفت در سال ۱۴۰۲ در موضوع ساخت کالا برای بار اول در میان دستگاه‌های اجرایی کشور مقام نخست را کسب کرد و سال گذشته از واردات ۲۰۰ قلم کالای مهم صنعت نفت که در داخل تولید می‌شد، جلوگیری کردیم. جواد اوجی در حاشیه بازدید از بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت در جمع خبرنگاران با بیان اینکه امسال در این دوره از نمایشگاه همزمان با رونمایی از توانمندی‌های شرکت‌های داخلی، از دستاوردهای بزرگ دولت سیزدهم در دو سال و نیم اخیر نیز پرده‌برداری می‌شود، اظهار کرد: همکاران من در وزارت نفت امسال از همه سالن‌های این نمایشگاه بازدید و نیازهای خدماتی و تجهیزاتی صنعت نفت را به سمع و نظر شرکت‌های داخلی توانمند خواهند رساند.وی تصریح کرد: وزارت نفت اکنون در مقابل خود ۱۳۰ میلیارد دلار پروژه نیمه‌تمام (۳۰۰ پروژه) و جدید (۱۰۰ پروژه) دارد، ازاین‌رو این اطمینان را به شرکت‌ها و سازندگان داخلی می‌دهیم، همان‌طور که تاکنون از ظرفیت آن‌ها بهره برده‌ایم، از این پس نیز به این روال ادامه دهیم.وی افزود: وزارت نفت با اتکا به شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی، برنامه‌های افزایش تولید نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی را در دستور کار خود داشته است و هزار قرارداد با بیش از ۶۷۰ شرکت دانش‌بنیان به ارزش یک میلیارد دلار امضا کرده است.

روزگار معدن
شنبه
• ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۱ مه ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۰۱

آیا ایران توانایی هوشمندسازی معادن را دارد؟

رهـــایی از ســـنت

شهریار خادمی

بخش معدن در حالی به قرن ۲۱ پا گذاشت که چین در ابتدای راه توسعه صنعتی قرار داشت و طی ۲۰ سال، جلوه یک دســتگاه هضم مواد معدنی را پیدا کرد. با گســترش اینترنــت و شــیوع داده در ابعــاد بزرگ و قابــل تحلیل، رویکردهای سنتی تولید جای خود را به روندهای پیشرو داد و ترکیب ربات‌ها، کنتــرل از راه دور، فناوری خودران و هــوش مصنوعی فضای متفاوتی پیش‌روی بنگاه‌ها قرار داد. معدن هوشــمند و معدنکاری دیجیتال هم به عنوان یک چارچوب تحول‌ســاز، مقیاس، ایمنی و شکل کار در تولیــد مواد خــام و معدنی را تغییر داد. به رغم پیشــرفت معدنکاری هوشمند در جهان، وضعیت در ایران به سامان نیست و جز تعداد کمی از معادن، خبری از توسعه فناوری دیجیتال در بخش معدن نیســت. دولت البته نقشه‌هایی بــرای تحرک ایــن بخــش دارد و بخــش خصوصی هم کارهایی را پیش برده اســت. اما برای رســیدن به ســطح مطلوب جهانی کافی نیست. به عبارت بهتر، معادن ایران هنوز در گیر روال ســنتی و گذشــته خود هستند. معادن هوشــمند با توجه به رشــد تکنولــوژی در همه بخش ها می تواند در توســعه اکتشــافات و فعالیت‌های معدنی در کشــور تاثیر بسزایی داشــته باشد و منجر به آسیب کمتر به محیط زیســت و بهره برداری بهتر شود. زنجیره تولید در صنایع و سیاســت گذاری در آن، یکی از نکاتی است که همواره مورد تأکید فعالان عرصه تولید است. در صنایعی مانند صنعت فولاد نیز این موضوع مهم‌تر می‌شود چرا که صنعت فولاد، دارای زنجیره‌ای گســترده و متنوع است و نیاز به ســرمایه‌گذاری با حجم بالای مالی و با مدت‌زمان قابــل توجهی دارد که به همین علت سیاســت‌گذاری در این زمینه را نیز حســاس‌تر می‌کند. در سال‌های گذشته بیشتر سرمایه‌گذاری‌ها در بالادست این زنجیره یعنی در تولید فولاد خام و حلقه‌های بعد از آن انجام شده است. این در حالی است که امروز صنعت فولاد در کشور، نیاز مبرمی به تأمین سنگ‌های مگنتیتی دارند چون ذخایر اکتشاف شده این ماده مهم، بســیار محدود شده است. قسمتی از ایــن محدودیت‌ها به خاطر ورود بســیاری از معدنی‌ها به ســرمایه‌گذاری در حوزه تولید فولاد خــام بود و در عمل عرصه اکتشاف به حاشــیه برود که در نهایت این موضوع امروز به یکی از گلوگاه‌های زنجیره فولاد در کشور تبدیل شــده و با گذشــت زمان و مصرف شدن ذخایر موجود، در صورت نبود سیاست گذاری‌های مناسب و اقدام مناسب، به نقطه‌ای بحرانی برای صنعت فولاد کشور تبدیل خواهد شد.

▣ معــدن؛ جایگزینــی مناســب بــرای نفت در اقتصاد ایران

در ســال‌های گذشته، رهبر معظم انقلاب، بارها نسبت به جلوگیری از خام‌فروشــی نفت و فاصله گرفتن اقتصاد و بودجه کشور از نفت فرمایشاتی داشته‌اند. چون نه قیمت نفت و نه فروش آن در اختیار کشور مانیست و سیاست‌های دولت‌های زورگو باعث می‌شــود با وضــع یک تحریم، به راحتی فروش آن متوقف یا محدود شــود. ایشان در دیدار با اعضای مجلس خبرگان رهبــری در تاریخ ۹۳/۱۲/۲۱ می‌فرماینــد: «فرض بفرمایید مــا از تحریم صدمه دیدیم و آســیب‌هایی از تحریم به اقتصاد ما، به مسائل گوناگون ما وارد شده اســت؛ این آسیب‌ها ناشی از چیست؟ انسان اگر چنانچه درست موشکافی کند، می‌بیند این آسیب‌ها بیشتر ناشی از وابستگی ما به نفت است.» در همین دیدار و در فرازی دیگر می‌فرمایند: «اینکه دشمن می‌تواند ما را تحریم کند و مثلاً دســت روی نفت مــا بگذارد و این ما را آزار می‌دهد، به خاطر این اســت که مــا نفت را در زندگی خودمان و در اقتصاد خودمان عمده کرده‌ایم. ظبر کســی پوشیده نیست که معدن و صنایع معدنی در کشور، یکی از عرصه‌های مهمی است که با استفاده از درامد آن می توان صنعت نفت را به تولید محصولات نهایی هدایت کند؛ چرا که این درامدها تا حد زیادی می تواند جایگزین درامدهای صنعت نفت باشد.

▣ حوزه معادن، نیازمند انقلاب در رویکردها

نکته مهم اینجاســت که یکی از چالش‌های امروز حوزه معادن، نبود بهره‌وری در این صنعت مهم در کشور است. نیاز امروز معــادن، به کار گرفتــن تکنولوژی‌های جدید نظیــر تحول دیجیتــال و ورود ماشــین آلات و تجهیزات جدید در حوزه اســتخراج، به کارگیری روش‌های جدید در اســتخراج و فعالیت‌های دانش‌بنیان در زمینه فراوری است. امروز در بسیاری از معادن هنوز از روش‌های سنتی برای اســتخراج استفاده می‌شــود. به علاوه ماشین آلات موجــود غالبــاً عمــری بالاتر از ۵۰ ســال دارنــد که این موضــوع در کاهش بهره‌وری معادن به شــدت تأثیر گذار است. بدیهیســت که یکی از مهم‌ترین ارکان بهره‌برداری از معادن ماشــین آلات و تجهیزات مــورد نیاز در معادن است. نوسازی این تجهیزات و تبدیل آن‌ها به تجهیزات و ماشین آلات روز دنیا باعث افزایش سرعت، دقت و کیفیت و کاهش هزینه‌ها در بهره‌برداری از معادن با رعایت شرایط زیســت‌محیطی می‌شــود. علاوه بر این هوشمندســازی معادن بسیار می‌تواند در افزایش کارایی، کاهش ریسک‌ها و حوادث، افزایش تولید و کاهش هزینه‌ها تأثیر بســزایی داشــته باشد. البته برای پیاده‌سازی این حجم از تغییرات نیازمند زمینه‌ســازی‌ها و ایجاد ساختارهایی هستیم که باید در کشــور ایجاد شود تا بتوانیم شاهد هوشمندسازی و دیجیتالی شــدن معادن باشــیم. به طــور کلی در همه زمینه‌های حوزه معدن در بخش اکتشــاف، اســتخراج و فراوری و دیگر قســمت‌ها، ورود تکنولوژی‌ها و دانش‌های جدید هم با تزریق ماشــین آلات و تجهیزات با تکنولوژی روز و به کارگیری علم و فناوری شــرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانــد تحولی قابل توجه را در ایــن عرصه ایجاد کند؛ تحولی که هم باعث ارتقاء کشــور و اصلاح شرایط موجود در زمینه اقتصاد شــده و هم باعث افزایش ایجاد اشــتغال در کشور شود.

▣ ایران در تنگنای معدنکاری

اکنون بســیاری از کشــورهای توســعه یافته به سمت هوشمندســازی معــادن و معــدن کاری دیجیتال پیش رفته‌انــد. در حالی که معدن کاران ایرانی هنوز در تنگنای تأمین و واردات ماشــین آلات هســتند، آیا می توان امید داشــت که در ایران معــدن کاری دیجیتال اتفاق بیفتد یا هوشمندسازی معادن صرفاً یک نمایش تبلیغاتی است؟ مدتی است که صحبت‌هایی از هوشمندسازی معادن در ایران به گوش می‌رســد. در حالی کــه معدن کاران ایرانی هنوز در گیــرودار تامین ماشــین آلات شــاهد تعطیلی کسب‌وکار خود هستند، به نظر می‌رسد چنین برنامه‌هایی بیشتر جنبه نمایشی دارد. حال پرسش اصلی این است که آیا ایران زیرساخت‌های لازم برای هوشمندسازی معادن را دارد یــا خیر؟ برخلاف شــعارهای بســیاری که در این حوزه داده می‌شود، پاسخ این سوال منفی است. بررسی‌ها نشــان می‌دهد هوشمندســازی معادن پیش از هر چیز نیاز به ماشــین آلات مدرن، اینترنــت فراگیر، اپراتورهای کارشناس و تیم‌های تامین و نگهداری متخصص دارد که متاســفانه هیچ کدام از این ملزومات در ایران وجود ندارد. حتی بســیاری از تجهیزات الکترونیک هوشمندســازی معــادن را نمی‌توان بر ماشــین آلاتی ســوار کــرد که در معــادن ایران به کار می‌روند یا ممکن اســت بتوانیم برای کار در معــادن وارد کنیم. از آنجا که ایران تکنســین‌ها و اپراتورهای نگهدار ماشــین آلات مدرن معدنی را ندارد، بســیاری از ماشــین آلات مدرن به ایران وارد نمی‌شود. با ایــن حال همچنان مســئولان دولت بر هوشمندســازی معادن تأکیــد دارند و روی آن مانور می‌دهند. بســیاری از کارشناسان معتقدند که هوشمندسازی معادن بیشتر از سمت کسانی بیان می‌شود که قصد سوءاستفاده از این اصطــلاح را دارنــد. چراکه آن‌ها می‌تواننــد با این عبارت جریانــی درآمــدزا برای خــود ایجــاد کنند. حتی برخی کارشناســان معتقدند که هوشمندســازی برای معادن ایران ممکن نیســت. زیرا این امر نیاز به زیرســاخت‌های متنوعــی دارد. بــه هیچ عنــوان نمی‌توانیــم تجهیزات هوشمندســازی معادن را بر ماشین آلاتی نصب کنیم که اکنون در معادن استفاده می‌شوند. زیرا بحث الکترونیک در ماشین آلات ما بسیار پایین است. واقعیت امر این است که اســتفاده از هوشمندســازی معادن یک شو تبلیغاتی است. هنوز اکتشاف و استخراج، برش‌ها و باطله‌برداری‌ها در معادن ایران به صورت ســنتی انجام می‌شود. در حالی کــه ما هنوز انتظار داریم که دســتاوردها و ماشــین آلات مدرن وارد کشور شوند. حالا یکباره می‌خواهند معادن را هوشــمند کنند. این شدنی نیست و مراحل باید به ترتیب طی شود. متاســفانه هنوز نمی‌توانیم ماشین مدرن وارد کنیم. چون سوختی که داریم با ماشین‌های مدرن سازگار نیســت. همچنین اپراتورها و مکانیک‌هایی را نداریم که ماشین‌های مدرن لازم دارند. از آن جهت که بستر مناسبی برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد چنین اصطلاحاتی را رواج می‌دهند. اما هوشمندســازی نیاز به زمان، زیرســاخت و تجهیزاتی دارد که در کشــور نیست. نمی‌توانیم به این راحتی هوشمندســازی را وارد کشــور کنیم. معدن هوشــمند نیاز به تدارکات، آموزش، نیروی پرسنلی و ... دارد.

▣ صنعت فولاد و چالش معادن

صنعت فولاد با توجه به برنامه‌ریزی‌هایی که برای سال ۱۴۰۴ وجــود دارد بایــد تولید ۵۵ میلیــون تن را محقق کند ولی با کمبود ســنگ آهن مواجه اســت. چون تعداد معادن موجود ســنگ آهن برای تأمین این حجم از سنگ آهن کافی نیســت و باید تعداد معادن غنی برای رسیدن بــه اهداف بخش تولید افزایش یابــد. اما نکته قابل توجه اینجاســت که اکتشــاف این حجم از معادن و تجهیز آن برای اســتخراج در بازه زمانــی باقی‌مانده هم به خاطر بالا بودن هزینه‌های سرمایه‌گذاری هم به خاطر زمان‌بر بودن فرایندها بسیار دشوار خواهد بود و به همین خاطر افزایش بهره‌وری معادن با هوشمندسازی، به کارگیری تجهیزات با تکنولــوژی بالا و... از جمله راه‌هایی اســت که می‌تواند میان‌بری برای رســیده به اهداف ۱۴۰۴ در صنعت فولاد بــرای تولید محصولات کمی و کیفی در جهت تأمین نیاز کشور و ورود به بازار جهانی باشد.

موج معدن

نقش هوش مصنوعی در ایمنی معدن

هــوش مصنوعــی (AI) نقــش مهمــی در افزایــش ایمنی و کارایــی در صنعــت معــدن دارد. بــا اســتفاده از AI، می‌توان فرآیندهای معدنکاری را بهینه‌ســازی کــرد و خطرات مرتبط با کار در محیط‌هــای خطرناک را کاهش داد. در اینجا به برخی از کاربردهای کلیدی هوش مصنوعی را اشاره میکنیم

۱. ایجــاد امنیت برای کارگــران و معدنکاران هوش مصنوعی می‌تواند با اســتفاده از ربات‌ها و تجهیزات پیشــرفته برای انجام فعالیت‌های خطرناک، ســطح امنیت کارگــران را افزایش دهد. همچنیــن، با اســتفاده از بینایی ماشــین، می‌توان اســتفاده از تجهیزات ایمنی توسط کارگران را به صورت برخط تشخیص داد و در صورت خطای هر فرد، تذکرات لازم را اعمال کرد

۲. اکتشــاف هوشــمند هوش مصنوعی می‌تواند با استفاده از داده‌های ژئوفیزیکی، ژئوشیمیایی و زمین‌شناسی، اکتشاف‌ها را دقیق‌تر انجام دهد و احتمال شناســایی مناطــق اقتصادی‌تر را بیشتر کند

۳. پیش‌بینــی تعمیرات لازم برای تجهیــزات AI می‌تواند با اســتفاده از الگوریتم‌های پیش‌بینی، زمان بهینه برای تعمیرات تجهیــزات را تعیین کند و امکان خرابی دســتگاه‌ها را ســریعتر شناسایی کند

۴. سورتینگ (مرتب‌سازی) هوشمند هوش مصنوعی می‌تواند در مراحل ســورتینگ و جداسازی مواد استخراج شده از معادن به کار رود و باعث افزایش کارایی و دقت در این فرآیندها شود

۵. بهینه‌ســازی انرژی اســتفاده از AI بــرای تجزیه و تحلیل داده‌ها می‌تواند به شناســایی فرصت‌های صرفه‌جویی در مصرف انرژی کمک کند و در نتیجه بهره‌وری را بهبود بخشد

۶. داده‌های زیســت‌محیطی AI می‌تواند بــا تجزیه و تحلیل داده‌ها، تأثیرات زیست‌محیطی و خطرات مکان را کاهش دهد و به شناســایی مناطقی که می‌توان عملیات‌ها را بهینه کرد کمک کند

کاربردهای الگوریتم‌های پیش‌بینی تعمیرات:

پیش‌بینی خرابی‌ها: با اســتفاده از داده‌های جمع‌آوری شــده از سنســورها و سایر منابع، الگوریتم‌ها می‌توانند نشانه‌های اولیه خرابی را شناسایی کنند و زمان تعمیرات را پیش‌بینی نمایند.

تشخیص عیوب: الگوریتم‌ها می‌توانند با تحلیل پیوسته داده‌ها، عیوب را تشخیص دهند و به تعمیرکاران هشدار دهند تا قبل از بروز مشکل جدی اقدام کنند.

بهینه‌ســازی برنامه‌ریــزی تعمیــرات: با پیش‌بینــی دقیق‌تر زمان‌های تعمیر، می‌توان برنامه‌ریــزی تعمیرات را بهینه کرد و از توقف‌های غیرضروری جلوگیری نمود.

مثال‌هایی از الگوریتم‌های پیش‌بینی تعمیرات:

یادگیری ماشین: این شاخه از AI به ماشین‌ها اجازه می‌دهد تــا از طریق تجزیه و تحلیل داده‌ها یاد بگیرند و عملکرد خود را به مرور زمان ارتقا دهند.

یادگیــری عمیــق: نوعــی از یادگیری ماشــین اســت که از شبکه‌های عصبی مصنوعی برای شبیه‌سازی مغز انسان استفاده می‌کند.

پردازش زبان طبیعی: این شاخه به ماشین‌ها اجازه می‌دهد تا زبان انسان را درک و پردازش کنند.

بینایی ماشین: این شاخه به ماشین‌ها اجازه می‌دهد تا تصاویر و ویدیوها را درک و تفسیر کنند

طرح توسعه‌ای نفت خام آفتاب کلنگ‌زنی شد

تولید روزانه بیش از دو میلیون بنزین یورو۵ توسط نفت آفتاب

با حضور مســئولان ارشد اســتان هرمزگان و شرکت پالایش نفت آفتاب طرح توسعه‌ای نفت خام آفتاب کلنگ‌زنی شد.

به گزارش روابط عمومی شــرکت پالایش نفت آفتاب، عملیات ســاخت طرح توســعه‌ای نفت خام آفتاب با ظرفیت ۶۰ هزار بشکه در روز با حضور مسئولان ارشد استان هرمزگان کلید خورد. محدودیت‌ها در تأمین میعانات گازی به عنوان خوراک پالایشــگاه و نیاز کشور به بنزین و گازوئیل موجب شــد، اســتفاده از نفت خام به‌عنوان خوراک اصلی این پالایشگاه در دستور کار قرار گیرد. طرح توســعه پالایشگاه نفت خام آفتاب که عملیات اجرایی آن در اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ آغاز شده طی ۱۵ ماه تکمیل و به بهره‌برداری خواهد رسید و اشتغال‌زایی بیش از یک هزار نفر به صورت مستقیم و چند هزار نفر غیر مستقیم را در پی خواهد داشت.

ایــن طرح توســعه‌ای دارای واحد فرآیندی بســیاری از قبیل، واحدهای ایزومریزاســیون، HDS۱، HDS۳، Vis-breaking، تقطیــر در خلاء، MHC، نیروگاه، ARU، تصفیه آب‌های ترش و... می‌باشد.

یکــی از واحدهایی که تاکنون در کشــور وجود نداشــته اما، ســاخت و بهره‌برداری از آن ارزش‌آفرینی زیادی برای کشور و مجموعه خواهد داشت واحد MHC اســت که وظیفه آن شکســت و تبدیل Lubecut سبک و ســنگین به محصولات با ارزش سبک‌تر همچون، نفتا، گازوئیل و همچنین تولید روغن پایه است که ظرفیت واحد مذکور ۱۴ هزار بشکه در روز است، با ساخت و بهره‌برداری از این واحد دریچه‌ای نوین در امر تبدیل محصولات سنگین به محصولات با ارزش افزوده بالاتر در کشور گشوده خواهد شد.

واحد تقطیر این مجموعه، روزانه ۶۰ هزار بشــکه نفت خام سنگین را به نفتا، گاز مایع، کروسین و... تبدیل می‌کند.

با راه‌اندازی پالایشگاه جدید میزان تولید بنزین شرکت روزانه، دو میلیون و ۲۰۰ هزار لیتر، گازوئیل روزانه چهار میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر و ســوخت گاز مایــع نیز روزانه پنج هزار بشــکه در روز می‌باشــد که بــه دلیل وجود واحدهایی همچون CRU و ایزومریزاســیون بنزین تولیدی این واحد یورو ۵ و حتــی اســتاندارد آن از این میزان بالاتر خواهد بــود. گازوئیل تولیدی ایــن پالایشــگاه نیز به دلیل وجــود واحد شیرین‌ســازی گازوئیل به روش هیدروژنیاسیون با استاندارد یورو۵ به بازار عرضه خواهد شد.

▣ تولید روغن موتور گرید ۲ برای نخستین بار در ایران

محمد مهدی دوستی، رئیس هیئت‌مدیره شرکت پالایش نفت آفتاب در حاشــیه مراسم کلنگ‌زنی طرح توسعه پالایشــگاه نفت خام این مجموعه، اظهار کرد: در حال حاضر خوراک پالایشــگاه میعانات گازی اســت اما، به دنبال افزایش تجهیزات و تغییر در مجموعه به منظور استفاده از نفت خام به‌عنوان خوراک هستیم. وی عنوان کرد: تجهیز بخشی از پالایشگاه تا مهر ماه ســال جاری به پایان خواهد رسید و پالایش روزانه ۶۰ هزار بشکه نفت خام در دستور کار قرار می‌گیرد.

رئیس هیئت‌مدیره شــرکت پالایش نفت آفتاب به طرح توســعه‌ای نفت خام این مجموعه اشــاره کرد و افزود: با تأسیس و بهره‌برداری از این واحد ظرفیت پالایشگاه آفتاب به ۱۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت.

وی بــا تأکیــد بــر اینکــه خــوراک تمامــی مینی‌فاینری‌های کشــور میعانات‌گازی است، گفت: شرکت نفت آفتاب از مهر ماه امسال اولین پالایشــگاه در کشــور خواهد بود که نفت خــام را دریافت و پالایش خواهد کرد.

مهندس دوســتی به واحد روغن این شرکت نیز اشاره کرد و ادامه داد: با بهره‌برداری از این واحد روغن موتور با گرید ۲ تولید و به بازار عرضه خواهد شد این در حالی است که در حال حاضر روغن موتور با این گرید در داخل تولید نمی‌شود و مجبور به واردات این نوع روغن هستیم.

وی مطــرح کرد: تولید روغن با گرید ۳ نیز در دســتور کار این مجموعه قرار دارد.

▣ دولت باید از بخش خصوصی حمایت کند

مهدی دوســتی، اســتاندار هرمزگان نیز در اداه این مراسم با بیان اینکه شــرکت پالایش نفت آفتاب به نیروی انسانی خود اهمیت می دهد، اظهار کرد: این مهم اولین موفقیت این مجموعه است.

وی با بیان اینکه اقتصاد دولتی ناکارآمد و غیربهره‌ور اســت، مطرح کرد: برای رقابت در عرصه بین المللی باید از بخش خصوصی حمایت کرد.

اســتاندار هرمزگان حمایت از بخش خصوصی را وظیفه دولت دانســت و گفت: باید در زمسنه توانمندسازی بخش خصوصی تلاش کنیم.

دوستی به توســعه زنجیره پتروپالایشی و پتروشیمی تأکید کرد و افزود: باید به دنبال تولید کالای نهایی باشیم.

وی با اشاره به اینکه تنوع محصول پتروپالایشی و پتروشیمی از ضروریات است، تصریح کرد: هرمزگان مزیت‌های نسبی در حوزه نفت و فولاد دارد.

▣ اعتماد به توان داخلی ویژگی پالایش نفت آفتاب

صفایی معاون قوه قضاییه دادگســتری هرمزگان در ادامه این مراســم با تاکید بر اینکه سیاســت قوه قضائیه حمایت از کارآفرینان، ســرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان است، گفت: بین مسئولان هرمزگان هم‌افزایی در راستای آبادی استان و کشور وجود دارد.

وی به تلاش‌های قوه قضائیه برای رفع برخی مشــکلات شــرکت پالایش نفت آفتاب در ســتاد اقتصاد مقاومتی اشــاره کرد و ادامه داد: واحد تقطیر اتمســفریک ایــن مجموعه یکــی از پروژه‌هایی بود که توســط قوه قضائیه پیگیری و در سفر ریاست جمهوری افتتاح شد.

صفایی ادامه داد: اشــتغال‌زایی، جلوگیری از خام فروشی، افزایش تولید، کاهش وقوع بزه و پیشگیری از جرائم از جمله نتایج بهره‌برداری از پروژه‌های نفت آفتاب بوده است.

معاون قوه قضائیه با تأکید بر اینکه باید به توانایی جوانان کشــور اعتماد داشــته باشیم، مطرح کرد: شــرکت پالایش نفت آفتاب توانسته با تکیه بر توان داخلی مجموعه به این بزرگی ایجاد و در اســتان اشــتغال‌زایی داشته باشد.

نوبت اول

آگهی فراخوان مناقصه عمومی

شهرداری فردوسیه

شهرداری فردوسیه در نظر دارد نسبت به **خرید و تحویل ۲۱۵ عدد نیوجرسی بتنی سه متری ارتفاع ۱۶۰ پاشنه ۸۰ وزن ٤۰۰۰ کیلوگرم** از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا اشــخاص واجد شــرایط جهت دریافت اسناد فراخوان و اطلاعات بیشتر می‌توانــد از تاریــخ ۱٤۰۳/۰۲/۲۲ با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) بــه آدرس www.setadiran.ir در فراخوان شرکت نمایند.

۱- مبلغ اعتبار با احتساب مالیات بر ارزش افزوده به مبلغ: ۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

۲- سپرده شــرکت در مناقصه: ۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال که بایســتی نقداً به حســاب شــماره ۰۱۱٦٤۷۳٥۹۷۰۰٤ (شماره شبا IR۰٦۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰۱۱٦٤۷۳٥۹۷۰۰٤) نزد بانک ملی به نام شــهرداری فردوسیه یا بصورت ضمانتنامه بانکی تسلیم دبیرخانه این شــهرداری گــردد. لازم به ذکر است چنانچه برندگــان اول و دوم مناقصه حاضر به عقد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.

۳- مهلت و محل دریافت اســناد مناقصه: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱٤:۳۰ روز شــنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۲/۲۹ و محل دریافت اسناد آن صرفاً ازطریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran ir می‌باشد.

٤- مهلت و محل تسلیم پیشنهادات: متقاضیان می‌بایست پاکت‌های پیشنهاد قیمت خود را که برابر شرایط مندرج در اسناد مناقصه تنظیم شــده است را حداکثر تا ساعت ۱٤:۳۰ روز چهارشــنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۳/۰۹ در سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir بارگذاری نمایند.

تذکر: صرفا اسناد پاکت‌های پیشنهاد (ب) و (ج) دارای امضای الکترونیکی مورد پذیرش است و در جلسه بازگشایی پاکت‌های (ب) و (ج) اسناد فیزیکی (کاغذی) و اسناد فاقد امضای الکترونیکی (دارای مهر گرم) به هیچ وجه مورد پذیرش نیست.

٥- مــدارک لازم جهت دریافت اســناد: متقاضیان جهت دریافت اسناد می‌بایســت از طریــق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت www.setadiran.ir . نسبت به تهیه اسناد اقدام نمایند.

٦- زمان بازگشایی پیشنهادها: ساعت ۱٥:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱٤۰۳/۰۳/۰۹ می‌باشد.

۷- شهرداری در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

۸- هزینه درج آگهی به عهده برنده است.

۹- در صورت بروز هرگونه تناقض در موارد مندرج در آگهی با سامانه ستاد، ملاک عمل سامانه تدارکات الکترونیکی دولت خواهد بود.

۱۰- سایر شرایط در اسناد مناقصه قید شده است.

شهرداری فردوسیه

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱٤۰۳/۰۲/۲۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱٤۰۳/۰۲/۲۹

روزگار معدن
شنبه
۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۱ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۱

یادداشت

حفاظت از محیط‌زیست با معدن‌کاری هوشمند

کامران وکیل
نایب‌رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران

با گسترش تکنولوژی‌های جدید و هوش مصنوعی، موجی از نظرات درباره اثر روبات‌ها و ماشین‌آلات خودران معدنی بر محیط‌زیست مطرح می‌شود. به طور کلی می‌توان گفت فعالان محیط‌زیست در جهان، پیش از ورود و گسترش هر تکنولوژی و فناوری، نگاهی بازدارنده و سلبی دارند و ترجیح می‌دهند در ابتدا بدون بررسی نحوه عملکرد آن تکنولوژی مخالفت کنند.

ولی بررسی‌های کارشناسان حوزه معدن نشان می‌دهد با گسترش تکنولوژی و هوش مصنوعی، خطاهای برنامه‌ریزی، تحلیل و عملکرد انسانی در طبیعت کاهش خواهد داشت؛ زیرا برداشت‌های غیراصولی و فعالیت‌های حساب‌نشده در خطاهای اپراتوری، با ورود ماشین‌های خودران، کوآت‌کوپترها و نقشه‌برداری مدرن، کاهش چشمگیری می‌یابد و در نتیجه آن، آسیب به طبیعت کاهش چشمگیری داشته و آسیبی که از طریق فعالیت‌های معدن‌کاری به محیط‌زیست وارد می‌شود، در آینده بسیار کمتر خواهد شد. تکنولوژی‌های نوین این امکان را ایجاد می‌کند که به جای خاک‌برداری‌های عظیم، استخراج عمودی به صورت پلکانی، گودکاری و ایجاد پیت انجام شود. تونل‌های عمودی، تلفیقی از بهره‌برداری‌های روباز و زیرزمینی است که برای استخراج خاک از کف پیت معادن انجام می‌شود و جای ماشین‌آلات و تراک‌های سنگین و پرمصرف را می‌گیرد و لزوم گذر این ماشین‌آلات از مسیرهای پرپیچ و صعب را برطرف می‌کند و با استخراج‌های آسانسوری استخراج انجام می‌شود.

به طور عمده، می‌توان گفت جهان به سمت معدن‌کاری سبز و فولاد کم‌کربن درحرکت است و هوش مصنوعی به‌عنوان ابزار تاثیرگذاری برای رسیدن به این هدف نقش خواهد داشت.معدن‌کاری ایران در بحث حفظ محیط‌زیست، یکی از عقب‌افتاده‌ترین کشورها محسوب می‌شود. ماشین‌آلاتی که در معادن ایران کار می‌کنند، کم‌بازده، فرسوده و پرمصرف هستند و طبیعتا به خاطر مصرف سوخت بالا، آسیب جدی به محیط‌زیست وارد می‌کنند. البته نمی‌توان گفت این مشکل مختص به بخش معدن است؛ زیرا در بحث حمل‌ونقل نیز این بحران وجود دارد. براساس اخبار منتشرشده، دولت قصد دارد در سال‌جاری حدود ۳میلیارد دلار کسری بنزین خود را از خارج از کشور وارد کند.حجم ناوگانی‌هایی که در کشور به حمل‌ونقل می‌پردازند فاجعه‌بار است. در اغلب کشورهای جهان، تولید خودرویی که به ازای ۱۰۰کیلومتر، ۱۰لیتر مصرف بنزین داشته باشد وجود ندارد و تنها در بعضی خودروهای بسیار لوکس دیده می‌شود. همچنین می‌توان گفت به طور میانگین در جهان خودروها در ازای هر ۱۰۰کیلومتر، ۵ لیتر بنزین مصرف می‌کنند. در داخل کشور هنوز خودروهای فرسوده تولید می‌کنیم و در بخش ماشین‌آلات معدنی نیز همین شرایط وجود دارد. از دیگر سو، در عرصه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر جزو کشورهای عقب‌افتاده محسوب می‌شویم و این امر در بحث حمایت از محیط‌زیست نیز وجود دارد.معادن در داخل کشور برای بهره‌برداری از هیچ الگوی خاصی پیروی نمی‌کنند. متقابلا سازمان محیط‌زیست نیز نسبت به معادن رفتار سلبی دارد، یعنی در ابتدا با ادامه فعالیت معدن مورد نظر مخالفت می‌کند و پس از آنکه به طریقی موافق شد، نظارت را رها می‌کند.

می‌توان گفت، آسیبی که معدن‌کاری در مقایسه با صنایع معدنی و جانمایی‌های غلط این حوزه به محیط‌زیست وارد می‌کند ناچیز است. معدن‌کاری یک امر اجتناب‌ناپذیر است و نمی‌توان آن را جابه‌جا کرد؛ اما صنایع معدنی چنین نیست و می‌توان به فراخور وجود زیرساخت‌هایی مانند آب، برق و بنادر در جای مناسبی بنا شود. ولی در کشور تمام صنایع معدنی، براساس سوخت ارزان و مناسبات سیاسی شکل گرفته است.

برای سوخت ارزان می‌توان سوخت کارخانه‌های صنایع معدنی را در برخی استان‌ها مثال زد، زیرا انگیزه دیگری غیر از سوخت ارزان نمی‌تواند باعث شود بار سنگ از استان به این مناطق منتقل شود و آنجا پس از فرآوری، برای صادرات به بنادر فرستاده شود. از طرف دیگر، تمام کارخانه‌های صنعت فولاد، در مناطق خشک کشور نصب شده است، در حالی که هیچ کجای دنیا، صنایع آب‌بر را در کنار اقلیم‌های خشک و بیابانی دایر نمی‌کنند و می‌توان گفت در ایران براساس مناسباتی غیر از اقتصاد و محیط‌زیست چنین تصمیماتی اتخاذ شده است. بنابراین آسیبی که از بخش معدن و صنایع معدنی به محیط‌زیست وارد می‌شود از جانب کارخانه‌های صنایع معدنی است؛ زیرا محدوده فعالیت معدن بسیار کوچک‌تر است و به روش‌های مختلفی می‌توان طبیعت را حفاظت، بازیابی و بازسازی کرد.

موج معدن

فن‌بازار تخصصی معدن افتتاح شد

تفاهم‌نامه ایجاد فن‌بازار تخصصی معدن بین شبکه فن بازار ملی ایران و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) به امضا رسید.«مجید وفایی‌فر»، مدیر ایمینو (مرکز نوآوری معادن و صنایع معدنی ایران) درباره این تفاهم‌نامه گفت: ایجاد فن‌بازار تخصصی معدن به نمایندگی ایمیدرو و با اجرای ایمینو انجام می‌شود. این تفاهم‌نامه میان مهدی صفاری‌نیا، رئیس پارک فناوری پردیس و محمدرضا موثقی‌نیا، رئیس ایمیدرو به امضا می‌رسد تا به اعتلای صنعت معدن در کشور کمک کند.وی افزود: این تفاهم‌نامه به نوعی حلقه اتصال میان معدن و زیست‌بوم نوآوری کشور است. آنطور که به‌نظر می‌رسد این تفاهم‌نامه می‌تواند کمک کند تا بخش سنتی کشور در حوزه معدن بتواند با شرکت‌های دانش‌بنیان و استارتاپی ارتباط برقرار کرده و کمک بزرگی برای حل مشکلات صنعت معدن باشد. صنایع معدنی می‌توانند مشکلات خود را به این شرکت‌ها اعلام کرده و راه‌حل‌های فناورانه به دست بیاورند. محمدصالح خالقی، دبیر شبکه ملی فن‌بازار ایران با اشاره بر هدف این تفاهم‌نامه گفت: با توجه به نیازهای فناورانه حوزه معدن و شناسایی ۳۰۰ قلم کالای وارداتی، فن‌بازار تخصصی معدن افتتاح شد. بدین صورت ما با رصد کل کشور و بررسی ظرفیت‌های موجود به رفع نیازهای این حوزه می‌پردازیم و به نوعی به سرمایه‌گذاری حوزه معدن کمک می‌کنیم. مجتبی جباری‌پور، معاون توسعه نوآوری پارک فناوری پردیس در ادامه اظهار کرد: ما با مشارکت ذینفعان حوزه صنعتی معدن توانستیم با اعطای نمایندگی فن‌بازار تخصصی معدن به ایمیدرو نیازهای این حوزه را رفع کنیم. فن‌بازار یک زیر ساخت برای تبادل نوآوری فراهم می‌کند و راهبری تخصصی آن را ایمیدرو برعهده خواهد داشت.

ضرورت تکمیل زنجیره ارزش در مس

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان گفت: موافق تولید یک میلیون کاتد در شرکت مس هستیم اما بایستی زنجیره پایین‌دستی کامل شود و معتقدیم تولیدات فعلی شرکت مس حتی مفتول به‌عنوان محصول نهایی این شرکت، نیمه‌خام و نیم‌ساخته است لذا باید صنایع پایین دستی این بخش توسعه یابد.معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان گفت: موافق تولید یک میلیون کاتد در شرکت مس هستیم اما بایستی زنجیره پایین‌دستی کامل شود و معتقدیم تولیدات فعلی شرکت مس حتی مفتول به‌عنوان محصول نهایی این شرکت، نیمه‌خام و نیم‌ساخته است لذا باید صنایع پایین دستی این بخش توسعه یابد.امیر حسن زاده در آیین مربوط به توسعه صنعت مس با رونمایی از کتاب «صنعت سبز در خدمت فلز سرخ» افزود: قطعه سازان خوبی در استان کرمان داریم و صنایع پایین دستی با کار تیمی استان، دانشگاه و بنگاه های اقتصادی باید توسعه یابد.وی تصریح کرد: استان از افزایش و جهش تولید به صورت ۱۰۰ درصد حمایت می کند اما شرکت ملی مس نیز بایستی در تکمیل زنجیره تولید و صنایع پایین‌دستی ورود جدی‌تری داشته باشد.معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان گفت: خودروهای تولیدی ما در حالت عادی به ۲۰ کیلوگرم مس نیاز دارند اما اگر همین خودرها برقی شوند ۱۰۰ کیلوگرم مس استفاده می کنند لذا آینده به سمت استفاده بیشتر از این فلز پیش می رود؛ در منطقه رفسنجان به سمت تولید خودروهای سنگین رفتیم و با نگاه تکمیل زنجیره ارزش افزوده طرح های توسعه را اجرایی می کنیم.وی در ادامه با اشاره به اینکه در ذخایر آهن به مشکل خوردیم ادامه داد: استان کرمان ذخایر خدادادی خوبی در حوزه مس دارد و در مجموع ذخیره زیادی در کشور وجود دارد که این ذخایر باعث شده به سمت اکتشافات نرویم و از فلزات موجود بهره برداری کنیم.حسن زاده عنوان کرد: توقع ما در حوزه اکتشافات از شرکت ملی مس بیشتر است و زون معدنی که از کشور ما عبور کرده، بیشتر مس است لذا پیشنهاد می کنیم فرایند اکتشافات در مجتمع های معدنی استان کرمان به صورت عملیاتی پیش برود.وی همچنین با بیان اینکه پس از برگزاری همایش کرمان آیدکس ۲۰۲۴، به سمت شرکت های دانش بنیان و IT می رویم تصریح کرد: شرکت های فولادی، مس و زغال سنگ باید در این همایش (۲۴ تا ۲۷ اردیبهشت ماه جاری در کرمان) حضور داشته باشند و حتی برای این همایش سیستم حضور غیاب را طراحی می کنیم.معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کرمان افزود: همچنین بازخورد حضور شرکت ها را در اجرای سیاست های استان و این همایش رصد و بررسی می کنیم.وی با اشاره به ظرفیت خوب جهاد دانشگاهی استان کرمان یادآور شد: یکی از مشکلات استان کرمان دانشجویان بیکار است لذا ظرفیت های استان از جمله دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای و جهاد دانشگاهی را پای کار آوردیم و در این زمینه کنسرسیومی با محوریت فنی و حرفه ای راه اندازی کردیم.

مرگ یک کارگر دیگر در معدن زغال‌سنگ

به قیمت جان

گروه معدن

یک کارگر شاغل در معدن زغال‌سنگ هشونی شهرستان کوهبنان به دلیل رعایت نشدن اصول ایمنی هنگام کار جان خود را از دست داد. یک منبع کارگری در استان کرمان گفت: این حادثه صبح روز جمعه چهاردهم اردیبهشت‌ماه در معدن زغال‌سنگ هشونی شهرستان کوهبنان رخ داد. مراجع قضایی و انتظامی کوهبنان در خصوص علت این حادثه شغلی پیگیر هستند.

هر ساله شاهد بروز حوادث تلخ در معادن و به‌ویژه معادن زغال‌سنگ کشور هستیم. بااین‌وجود موضوع تأمین ایمنی کارگران در رده اولویت‌های سیاست‌گذاران نیست. سال گذشته و پس از بروز حادثه در معدن زغال دامغان که به از دست رفتن جان ۶ کارگر منتهی شد، انجمن زغال‌سنگ خواستار تأمین تجهیزات ایمنی برای معادن شدند. این تجهیزات عموماً وارداتی هستند و تأمین ارز آن باید موردتوجه دولت قرار گیرد. درنتیجه این انجمن خواستار تخصیص ۳۰ میلیون دلار به صنعت زغال‌سنگ برای حفظ ایمنی کارگران شد. مسئولان برای تحقق این خواسته قول و وعده دادند اما هیچ تجهیزاتی به کشور وارد نشد.

انجمن زغال‌سنگ ایران هفته گذشته طی نامه‌ای به وزیر صنعت، معدن و تجارت از کاهش تولید زغال‌سنگ به دلیل غیراقتصادی شدن معادن و افزایش واردات با نرخ سه برابر داخلی خبر داد. در این نامه خطاب به عباس علی‌آبادی تاکید شده: «در سال گذشته مکاتبات متعددی در خصوص مشکلات حوزه زغال‌سنگ با جنابعالی داشتیم و حتی اعلام آمادگی کردیم در صورت واقعی شدن نرخ با توجه به هزینه‌های تولید به سمت خودکفایی حرکت کنیم اما متأسفانه هیچ‌گونه پاسخی دریافت نشد و حتی در مورد واردات تجهیزات ایمنی معادن زغال‌سنگ هم که نیاز به ارز ناچیزی داشت هیچ‌گونه اقدامی انجام نگرفت.» حال در شرایط غفلت مسئولان در خصوص ایمنی معادن شاهد از دست رفتن جان یک کارگر دیگر هستیم.

غفلت از جان کارگران در فرآیند سیاست‌گذاری

بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی مسیر توسعه صنعتی و اقتصادی کشور را تسهیل می‌کند. بااین‌وجود هم‌گام توجه به برداشت از ذخایر معدنی و توسعه فرآوری، موضوع ایمنی نیز باید در اولویت قرار گیرد.در طول سال‌های گذشته خبرهای متعدد و تلخی از وقوع حوادث در فرآیند استخراج از معادن به‌ویژه معادن زغال‌سنگ منتشرشده است. فعالیت در معادن زغال‌سنگ به سبب ویژگی‌های این محصول معدنی و نحوه استخراج آن از تونل‌های زیرزمینی با مخاطرات بسیاری همراه است. بهره‌مندی از فناوری‌های نوین، مسیر استخراج از معادن زغال‌سنگ را در سال‌های اخیر تسهیل کرده است. اما فرآیند معدنکاری در ایران همچنان در اغلب موارد به روش‌های سنتی در حال انجام است و ایمنی به دلایل مختلفی، نادیده انگاشته می‌شود. امید می‌رود مسیر اصلاح فرآیند ایمنی در معادن در دستور کار سیاست‌گذاران قرار گیرد.

حوادث ادامه‌دار معدنی

از بزرگ‌ترین و تلخ‌ترین حوادث معدنی کشور می‌توان به حادثه معدن زغال‌سنگ یورت استان گلستان در سال ۱۳۹۶ اشاره کرد که بر اثر آن ۴۳ معدن‌چی جان باختند. متاسفانه این دست حوادث در سال‌های اخیر نیز ادامه‌دار بوده‌اند. عصر روز یکشنبه ۱۲ شهریور امسال نیز یکی از تلخ‌ترین حوادث معدنی ایران در معدن زغال‌سنگ طزره واقع در شمال‌شرقی شهرستان دامغان رخ داد و بر اثر آن، ۶ معدنچی جان خود را از دست دادند. این حوادث تلخ در شرایطی جان کارگران را می‌گیرد که ایمنی در معادن یکی از مواردی است که باید با دید سیاست‌گذاری از سوی حاکمیت برای بهبود و ارتقای آن تلاش کرد.

درحالت کلی می‌توان این‌طور ادعا کرد که پیشرفت فناوری بر حوزه ایمنی معادن بسیار اثرگذار است. خودکارسازی و فناوری رباتیک در موضوع ایمنی حائز اهمیت هستند و می‌توانند سالانه جان هزاران نفر را نجات دهند. هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، واقعیت مجازی، وسایل نقلیه خودران و....، ازجمله تکنولوژی‌های نوینی هستند که بهره‌مندی از آنها، تأثیر بسزایی در کاهش حوادث و همچنین نجات جان انسان‌ها دارد.

فناوری‌های مختلف با جمع‌آوری اطلاعات و پردازش هوشمند آنها می‌توانند در هشداردهی خطرات به کارکنان اثرگذار باشند. هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و پهپادها بسیار کاربردی هستند. علاوه‌براین جایگزینی ربات به‌جای انسان در مناطق پرخطر، صدمات و تلفات انسانی را به‌شدت کاهش خواهد داد. فناوری‌های رباتیک، پهپادها و وسایل نقلیه خودران در زمینه حذف نیروی انسانی از محیط خطر کاربرد برجسته‌ای دارد. این فناوری‌ها می‌توانند از معدنکاری در محیط‌های ناایمن جلوگیری کنند. بنابراین فناوری‌های نوین یا به‌عنوان ابزار کمکی و تکمیلی در فرآیند کاری معدنکاران وارد می‌شود و ایمنی آنها را ارتقا می‌دهد یا جایگزین انسان در محیط پرخطر خواهد شد.

فاصله معنادار معادن از ایمنی

وضعیت ایمنی در معادن ایران به‌شدت بغرنج است. بر اساس گزارش منتشرشده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، از منظر آمارهای ایمنی معادن، پیمایش‌های دوره‌ای مرکز آمار از معادن در حال بهره‌برداری کشور حکایت از آن دارد که سطح ایمنی و بهداشت در صنعت معدنکاری کشور با نقطه مطلوب فاصله بسیاری دارد. به‌عنوان نمونه از مجموع ۴هزار و۹۱۳ معدن در حال بهره‌برداری کشور در سال ۱۳۹۵، تنها ۶۰۸ معدن دارای واحد «بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست» بوده‌اند. بر اساس آمار سال ۱۳۹۶ نیز در میان ۵هزار و۳۵۳ معدن در حال بهره‌برداری، صرفاً ۷۶۱ معدن به واحد HSE مجهز شده‌اند. یعنی بخش بزرگی از معادن کشور حتی نسبت به ابتدایی‌ترین شرایط ایمنی نیز بی‌توجه هستند.

بنابراین باید اقرار کرد که شرایط ایمنی در معادن کشور مناسب نیست. اقداماتی که تاکنون در این بخش انجام‌گرفته ازجمله قانون‌گذاری، تشکیل کمیته‌ها، عقد تفاهمنامه، ابلاغ دستورالعمل یا وضع استانداردها که توسط سازمان‌های متولی و طی سالیان مختلف انجام‌شده، نتوانسته به موفقیت شگرفی در کاهش حوادث منتهی شود.

همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد تجربه جهانی حکایت از آن دارد که فناوری‌های نوین قابلیت محقق کردن اهداف چالش در حوزه ایمنی صنعتی و به‌ویژه معادن را دارند. علاوه بر این نظارت‌های قانونی، استانداردسازی و کنترل بر اجرای فعالیت‌های معدنی، تأثیر بسزایی بر بهبود شرایط خواهد داشت.

حوادث در معادن زیرزمینی همچون معادن زغال‌سنگ اغلب به دلیل ضعف در تهویه هوا، امکانات نامناسب نگهداری و مهار دیواره‌ها و سقف تونل‌ها و... رخ می‌دهد. سیستم تهویه مناسب هوا در معادن زغال‌سنگ به‌واسطه ضریب گازخیزی، اهمیت بالایی دارد. نبود تهویه مناسب باعث تجمع گاز می‌شود و خطر مسمومیت، خفگی، انفجار و ریزش‌های سنگین در تونل‌ها را بالا می‌برد. ناکارآمدی سیستم نگهداری دیواره‌ها و سقف ریزشی، به‌ویژه در معادن زغال‌سنگ که عمدتاً دیواره‌ها ریزشی هستند و نگهداری ضعیف است، باعث ریزش تونل‌ها می‌شود و مسیرهای مربوط به معدن را مسدود و به‌این‌ترتیب، تهویه را هم با مشکل روبه‌رو می‌کند و باعث خفگی یا حتی انفجار می‌شود.

جدای از انفجار که آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به معدنکاران تحمیل می‌کند، خود فعالیت معدنکاری نیز به‌مرور سلامت افراد را متأثر می‌کند. ذرات معلق ناشی از معدنکاری می‌تواند برای سلامتی افراد شاغل در معدن و ساکنان نواحی اطراف، مشکلات جبران‌ناپذیری را ازنظر بهداشتی ایجاد کند. فعالیت‌های آتشباری نیز در رده فعالیت‌های خطرناک معدنکاری هستند. بخشی از فعالیت‌های معادن روباز یا زیرزمینی از طریق مواد ناریه انجام می‌شود و بی‌توجهی به ضوابط و اصول این عملیات و ورود افراد غیرمتخصص در ارائه خدمات آتشباری، باعث حوادث جبران‌ناپذیری در معادن می‌شود و تلفات و خسارت‌های جبران‌ناپذیری را به همراه دارد. بنابراین نظارت بر تمامی فرآیندهای معدنی ضروری و لازمه حفظ جان و سلامت کارگران این بخش است.

سخن پایانی

بازرسی مستمر سازمان نظام‌مهندسی معدن از نحوه فعالیت بهره‌برداران یکی از اقدامات ضروری برای کاهش حوادث معدنی در کشور است. به این منظور، توصیه‌شده است بازرسانی در نزدیکی معادن مستقر شوند تا عملیات بهره‌برداری و اکتشاف معادن و رعایت استانداردهای ایمنی را بی‌وقفه رصد کنند. اما تحقق این دست خواسته‌ها نیازمند تخصیص بودجه و سرمایه‌گذاری کافی و همچنین نظارت دقیق است؛ یعنی عزمی جدی برای کاهش آمار حوادث معدنی، نیاز است.

باید از ماشین آلات معدنی تولید داخل حمایت شود

وزیر صمت گفت: هر ماشین‌آلات معدنی که در داخل کشور تولید شود باید خریداری شود، اما اگر ماشین‌آلاتی در داخل کشور تولید نمی‌شود یا در صورت تولید از کیفیت قابل قبول برخوردار نیست از سوی وزارت صمت مجوز واردات صادر خواهد شد.

عباس علی‌آبادی در نشست با فعالان اقتصادی و تشکل‌های صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی با اشاره به تامین ارز مورد نیاز تولیدکنندگان، اظهار داشت: صنایع در تامین ارز و پشتیبانی مورد حمایت دولت هستند، اما صنایع و تولیدکنندگان باید بتوانند ارز خود را به واسطه صادرات تامین کنند.

وی افزود: کالای صنعتی کالایی است که بتوان آن را صادر کرد، تولیدکنندگانی که بتوانند کالایی با ارزش افزوده بالا تولید کنند و بتوانند کالا را صادر کنند مزیت رقابتی پیدا خواهد کرد. اگر تولیدکنندگان نتوانند کالای صادراتی تولید کنند نشان می‌دهد کالای آنها کیفیت لازم را ندارد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در ارتباط با مشکل تولیدکنندگان در ارائه زمان‌بندی مشخص از سوی دولت برای تخصیص ارز تصریح کرد: مسئله زمان‌بندی تخصیص ارز موضوع درستی است، اما به وزارتخانه ارتباطی ندارد و مسئله ملی و به بسیاری از مولفه‌ها مرتبط است.

علی‌آبادی عنوان کرد: دولت تمام تلاش خود را در راستای توسعه صادرات به‌کار گرفته است که یکی از اقدامات در این زمینه برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی است که هر ساله یک بار در ابتدای سال برگزار می‌شود و یک بار در انتهای سال به صورت تخصصی برگزار می‌شود تا تولیدکنندگان بتوانند صادرات خود را توسعه دهند و یکی از اقدامات دولت دعوت ۲ هزار و ۲۰۰ بازرگان به این رویداد بوده است.

وی با بیان اینکه دولت از هر تشکیلاتی که آمادگی در اختیار گرفتن پهنه اکتشاف معادن را داشته باشد، حمایت می‌کند، ادامه داد: هر ماشین‌آلات معدنی که در داخل کشور تولید شود باید خریداری شود و ناترازی در کیفیت مورد قبول نیست، اما اگر ماشین‌آلاتی در داخل کشور تولید نمی‌شود یا در صورت تولید از کیفیت قابل قبول برخوردار نیست از سوی وزارت صمت مجوز واردات صادر خواهد شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه تنوع نرخ ارز ام‌الفساد مشکلات تولیدکنندگان است، بیان کرد: مسائل و مشکلات کشور باید اولویت‌بندی شود و ابتدا مسائل اصلی و مهم برطرف شود.

مسئله تحریم اولویت اصلی کشور نیست، بلکه تنوع نرخ ارز ام‌الفساد مشکلات تولیدکنندگان است، تمام اختیارات وزیر در چارچوب قانون به استان‌ها تفویض اختیار می‌شود و نیازی نیست مدیران به تهران مراجعه کنند، بلکه لازم است قانون را رعایت کنند.

مسائل و مشکلات تولیدکنندگان در سطح ملی منتقل می‌شود، اما اگر مسائل به صورت مکتوب ارائه شود همان مسائل عینا به مدیران مربوطه منتقل خواهد شد.

علی‌آبادی تصریح کرد: امسال به نظر می‌رسد تا ۵۰ میلیارد دلار ارز تامین شود که نسبت به سال گذشته رشد داشته است و اگر کسی ثبت سفارش داشته باشد تامین ارز انجام خواهد شد. برای امتیاز صادراتی با بانک مرکزی توافق شده است و اگر کسی کالایی را صادر کند ارز تولیدکننده مطالبه نخواهد شد.

وی با بیان اینکه باید به سمت اقتصاد تعادلی و بازار رقابت کامل پیش برویم، گفت: در کشور برخی از صنایع به امید برق و انرژی ارزان هستند، اما دیگر انرژی ارزان نداریم.

امسال از سوی مقام معظم رهبری سال جهش تولید نامگذاری شده است، بنابراین باید در کیفیت و کمیت جهش داشته باشیم و به نوعی سال رونمایی از ظرفیت‌های موجود در کشور است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد: مشکل اصلی شهر اراک آلودگی آب و هوا است، نیروگاه شازند نیازمند فیلتراسیون است و صنایع استان می‌توانند برای این امر کمک داشته باشند تا آلودگی هوای شهر اراک برطرف شود و تا پایان سال آینده شهر اراک از آلودگی پاک شود.

علی‌آبادی خاطرنشان کرد: ایران باید به سمت صنعتی شدن پیش برود، صنایع ایران باید دانش‌بنیان و کیفی باشند، کیفیت در صنعت بسیار مهم است و اولویت در شهر اراک باید تامین آب صنایع باشد، صنعت کشاورزی باید به سمت محصولات کم آب بر هدایت شود، کالاهای آساسی باید در جهت تولید استراتژیک و تولید صنعت استفاده شود.

سهم اندک بخش معدن در توسعه دانش‌بنیان‌ها

سرپرست دانشگاه صنعتی امیرکبیر گفت: سهم شرکت‌های دانش بنیان در بخش معدن زیر ۵ درصد است و این موجب شد جایگاه شرکت‌های دانش بنیان و مزیت‌های خاص آنها در بخش معدن مغفول بماند.

علیرضا رهایی سرپرست دانشگاه صنعتی امیرکبیر درباره جایگزینی معدن به جای نفت افزود: کشور ما از جنبه معادن بسیار متنوع و غنی است، در جای جای کشور از نمای شمالی تا جنوبی معادن بزرگی وجود دارد که یک بخش‌هایی از این معادن در بحث‌هایی چون فولاد، مس و سنگ‌های ساختمانی درحال تولید و استخراج است، اما آنچه که در شرایط کنونی با آن مواجه ایم، فعالیت‌های علمی مرتبط با حوزه معدن است تا منجربه توسعه فعالیت‌های صنعتی شود که این فعالیت‌ها کم اتفاق افتاده است.

وی گفت: امروز ما با توجه به وسعت معادنی که داریم معدن را به عنوان یک عامل تولید ثروت دوم بعد از نفت می‌دانیم و با توجه به محدودیت‌های که درباره منابع نفتی مطرح می‌شود باید تلاش و برنامه ریزی بسیاری هم از جنبه مطالعات اکتشافی، هم از جنبه روند استخراج و هم فرآوری صورت گیرد تا منجربه فعالیت‌های تکمیلی و تولید محصول شود.

سرپرست دانشگاه صنعتی امیرکبیر افزود: اکنون یک حجم زیادی سنگ ساختمانی تولید میکنیم که این سنگ‌ها را به صورت خام به برخی از کشورهای بیگانه می‌فرستیم و بعد آنها با کارهای تکمیلی و فرآوری که روی آن انجام می‌دهند، همان محصول را حدود ده تا صد برابر قیمت به کشور ما برمی گردانند.

وی به توسعه سرمایه گذاری در این حوزه اشاره کرد و گفت: برای اینکه بتوانیم کارهای مربوط به تکمیل زنجیره تولید و توسعه محصولات بعدی را انجام دهیم، نیاز به توسعه سرمایه گذاری داریم، این کار می‌تواند در ایجاد اشتغال و تولید ثروت نقش بسزایی داشته باشد تا بتوانیم یک درآمد بزرگی را برای جایگزینی نفت آماده کنیم.

رهایی افزود: وزارتخانه‌های صنعتی باید توجه ویژه‌ای در این خصوص داشته باشند تا منجربه سیاست گذاری برای توسعه صنعت آنهم صنعت دانش بنیان شود، یعنی صنعتی باید توسعه پیدا کند که مبتنی بر دانش باشد، در این خصوص باید توجه ویژه‌ای به دانشگاه‌ها و مراکز علمی صورت گیرد که بتوانند برای ایجاد یک صنعت دانش بنیان همراه با بخش‌های صنعتی تلاش کنند.

وی با بیان اینکه متاسفانه سهم بخش معدن در ایجاد شرکت‌های دانش بنیان در این چند ساله بسیار کم بوده است گفت: شاید سهم شرکت‌های دانش بنیان در بخش معدن زیر ۵ درصد است و این باعث شده آن جایگاهی که شرکت‌های دانش بنیان امروز پیدا کرده اند و مزیت‌های خاصی که برای آن ایجاد شده در بخش معدن خیلی توسعه پیدا نکند.

سرپرست دانشگاه صنعتی امیرکبیر گفت: ما باید یک سیاست گذاری و حرکت شتابانی در این حوزه داشته باشیم که وزارتخانه‌های صنعتی می‌توانند خیلی نقش آفرین باشند.

وی درباره نهمین همایش مکانیک سنگ ایران نیز افزود: در این کنفرانس آخرین یافته‌های علمی در زمینه علم مکانیک سنگ ارائه شد. برگزاری این همایش فرصت خوبی برای تبادل نظرهای علمی و انتقال تجربیات و دستاوردهای ارزشمند صاحبنظران و پژوهشگران در عرصه‌های مختلف مکانیک سنگ بود.

رهایی گفت: از آنجایی که علم مکانیک سنگ در زمینه‌های مختلف اعم از بخش‌های معدنی، طرح‌های عمرانی و طرح‌های نفتی کاربرد دارد، گستردگی آن باعث می‌شود اثرگذاری ویژه‌ای هم از جنبه پیشرفت در زمینه‌های عمرانی و هم از جنبه‌های رفاه عمومی و تولید ثروت داشته باشد.

همایش دو روزه مکانیک سنگ ملی که به همت انجمن مکانیک سنگ ایران و دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران) و با همکاری دانشگاه ها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مرتبط از دیروز در دانشگاه صنعتی امیرکبیر آغاز شده است، امروز پایان می‌یابد.

روزگار معدن
شنبه
۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۱ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۱

قیمت مس بار دیگر به ۱۰ هزار دلار رسید

قیمت مس بار دیگر به سطح ۱۰ هزار دلار در هر تن رسید چرا که سرمایه‌گذاران اکنون با ناامیدی از کاهش نرخ بهره فدرال رزرو در کوتاه مدت، با هشدار گروه گلدمن ساکس نسبت به تشدید استرس عرضه روبرو شده‌اند.به نقل از بلومبرگ نیوز، پس از آن که داده‌های نرم شغلی در ایالات متحده گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر اینکه فدرال رزرو در سال جاری به سمت کاهش نرخ بهره حرکت خواهد کرد را برانگیخت، قیمت فلزات با افزایش‌های گسترده‌تری در دارایی‌های ریسک مواجه شد.چشم‌انداز سیاست‌های تسهیل گرایانه فدرال رزرو در حالی رو به افزایش است که قیمت مس هر از گاهی به سطح ۱۰ هزار دلار در هر تن رسیده و از دیدگاه تحلیل‌گران روند افزایشی قیمت‌ها ادامه خواهد یافت؛ این در حالی است که معادن جهان در تلاش برای مطابقت با تقاضای رو به رشد مس هستند. گلدمن ساکس در پیش‌بینی‌ها هدف‌گذاری قیمت پایان سال را از ۱۰ تا ۱۲ هزار دلار پیش‌بینی کرده است.

تحلیل‌گران بانک از جمله نیکلاس اسنودون در یادداشتی عنوان کرد: ما همچنان به پیش‌بینی تغییر به سمت کسری پیش رونده فلزات از سال ۲۰۲۴ به بعد ادامه می‌دهیم. پتانسیل یک «انبار ذخیره» - که موجودی آن مدام کاهش می‌یابد – تا سه ماهه چهارم وجود دارد.

در ایالات متحده، بازارهای سوآپ اکنون به احتمال ۵۴ درصدی برای کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو تا پایان سال اشاره می‌کنند که نسبت به ۴۰ درصد گمانه‌زنی در پایان آپریل افزایش یافته است و در چین، بازارهای مالی از تعطیلات رسمی اوایل ماه می با روحیه صعودی به تعهدات دولت برای تقویت رشد بازگشته‌اند.

نگرانی‌های تامین

مس در سال ۲۰۲۴ در بحبوحه نشانه‌هایی از بهبودی در فعالیت کارخانه‌های جهانی و همچنین کاهش عرضه – به ویژه برای مواد خام ارسال شده به کارخانه‌های ذوب – تقریبا ۱۷ درصد افزایش یافت. با این حال، بدبینان به شاخص‌های ملایم در چین از جمله کاهش حق بیمه واردات تا خریدارانی که خرید را متوقف می‌کنند، اشاره کرده‌اند.دوان شائوپو مدیر انجمن صنایع فلزات غیرآهنی چین در کنفرانس مطبوعاتی اخیر خود اعلام کرد: سودهای این فلز عمدتا ناشی از حدس و گمان بوده و ممکن است به دلیل کاهش قیمت‌های بالا، باعث کاهش مصرف شود و جایگزینی آلومینیوم را تحت تاثیر قرار دهد.

گفتنی است مس در ساعات پایانی روز سه‌شنبه در بورس فلزات لندن با افزایش ۰.۹ درصدی به قیمت ۹هزار و ۹۹۲ دلار در هر تن معامله می‌شد.

سلطان جدید معادن جهان

مهدی نجفی

هر روز که می‌گذرد اهمیت مواد معدنی بیش از پیش روشن می‌شود، چراکه در هر بخشی ردپایی از معدن دیده می‌شود. امروز تقاضای جهانی برای مواد معدنی رو به افزایش است؛ فلزاتی که اقتصاد مدرن بر چرخ آن می‌چرخد.

در سال‌های اخیر وابستگی بشر به وسایل نقلیه الکتریکی، ماهواره، هواپیما و... باعث شده که نیاز جهانی به کبالت، مس، لیتیوم و منگنز و دیگر مواد معدنی چندین برابر بیشتر شود. در این بین با توجه به اهمیت توسعه پایدار و حرکت به سمت تولید فناوری پاک، کشورهایی که مواد معدنی لازم را در این عرصه در اختیار دارند، بیش از پیش مورد توجه هستند.

در این خصوص گفته می‌شود که چین در سراسر جهان به دنبال ساخت زیرساخت‌های معدنی بوده و توانسته در کشورهای مختلف معدنی حضور داشته باشد، اما شرایط برای آمریکا چندان خوشایند نیست و این کشور نتوانسته آن طور که موردنظر بوده در کشورهای مختلف پیش برود، تا جایی که گفته می‌شود این موضوع، یک چالش استراتژیک برای آمریکاست.

مساله مهم این است که در بین کشورهای معدنی آیا آفریقا می‌تواند سوژه‌ای جذاب باشد؟ سوال این است که کدام یک از کشورها قادر به همکاری بیشتر با کشورهای آفریقایی هستند؟ آیا چین پررنگ‌تر ظاهر می‌شود یا آمریکا و غرب؟ بنا بر آمارهای منتشرشده، شرکت‌های معدنی و باتری‌های چینی در دو سال گذشته ۴/۵ میلیارد دلار در معادن لیتیوم سرمایه‌گذاری کرده‌اند و پشت بسیاری از پروژه‌های لیتیوم آفریقا در کشورهایی مانند نامیبیا، زیمبابوه و مالی هستند. در همین راستا، تخمین زده شده که چین می‌تواند تا سال ۲۰۲۵ یک‌سوم ظرفیت استخراج لیتیوم جهان را تامین کند. در حالی که بسیاری بر این باور هستند چین توانسته نقش چشمگیری داشته باشد، اما برخی دیگر باور دارند که تسلط چین برای آفریقایی‌ها مفید نبوده است، زیرا امتیازات قرارداد آن معمولا مبهم بوده و به شدت به سمت پکن متمایل است.

■ دو دیدگاه متفاوت

گفته می‌شود چین بر زنجیره تامین مواد معدنی حیاتی جهانی تسلط دارد و ۶۰ درصد از تولید جهانی و ۸۵ درصد از ظرفیت پردازش را به خود اختصاص داده است. بر همین اساس، برای کمک به تامین تقاضا و تنوع بخشیدن به عرضه، سیاستگذاران غربی به طور فزاینده‌ای به آفریقا نگاه می‌کنند که حدود یک‌سوم منابع معدنی جهان را در خود جای داده است. از یک نگاه، توجه فزاینده بین‌المللی به توسعه مواد معدنی حیاتی آفریقا می‌تواند به ایجاد یک قاره مرفه‌تر و باثبات‌تر کمک کند. بسیاری از کشورهای آفریقایی امید زیادی به آنچه که منابع معدنی آنها می‌توانند برای مسیر توسعه کشورهایشان انجام دهند، دارند. در واقع، برخی از سیاستگذاران ارشد ایالات‌متحده در مورد نقشی که استخراج معادن مورد حمایت غرب می‌تواند در تغییر اقتصاد آفریقا داشته باشد، با عبارات جسورانه صحبت کرده‌اند. در این خصوص مقام ارشد انرژی کاخ سفید، در سال جاری در کنفرانس معدن آفریقا گفت که انتقال انرژی فرصتی برای دگرگونی آفریقاست. نگاه دیگر این است که توسعه شدید این منابع طبیعی، نابرابری‌های اقتصادی را بدتر، فساد را بیشتر و بی‌ثباتی و درگیری را در این قاره تحریک می‌کند؛ همان‌طور که اغلب در آفریقا دیده می‌شود. بر همین اساس، ایالات‌متحده و شرکای آن درصدد هستند با کشورهای آفریقایی همکاری کنند تا این اطمینان حاصل شود که سود این منابع در درجه اول به آفریقایی‌ها می‌رسد، اما ابتدا باید درخصوص ساخت جاده‌های عظیمی که چین قبلا در این قاره ایجاد کرده است، غلبه کنند.

■ پکن به شدت مستحکم شده است

پکن از طریق طرح کمربند- جاده و تلاش‌های دیگر، استراتژی چنددهه‌ای را دنبال کرده تا تامین مواد معدنی حیاتی را تضمین کند. شرکت‌های چینی تحت حمایت دولت خود دارای موقعیت‌های مالکیتی در شرکت‌های معدنی در پنج قاره هستند. در آفریقا، چین در حال حاضر به خوبی جا افتاده و خود را نشان داده است. به عنوان مثال، در جمهوری دموکراتیک کنگو که ۷۰ درصد کبالت جهان را تامین می‌کند، شرکت‌های چینی تقریبا در تمام معادن تولیدی این کشور مالک یا دارای سهام هستند.

از طرفی، پکن اخیرا روند خرید خود را افزایش داده است. شرکت‌های معدنی و باتری‌های چینی در دو سال گذشته ۴/۵ میلیارد دلار در معادن لیتیوم سرمایه‌گذاری کرده‌اند و پشت بسیاری از پروژه‌های لیتیوم آفریقا در کشورهایی مانند نامیبیا، زیمبابوه و مالی هستند. در همین راستا، تخمین زده شده که چین می‌تواند تا سال ۲۰۲۵ یک‌سوم ظرفیت استخراج لیتیوم جهان را تامین کند.

■ آمریکا و شرکا قادر به همکاری با آفریقایی‌ها

آمریکا معتقد است تسلط چین در این بخش برای آفریقایی‌ها مفید نبوده، زیرا امتیازات قرارداد آن معمولا مبهم است و به شدت به سمت پکن متمایل است. آمریکایی‌ها می‌گویند اخیرا رییس‌جمهوری کنگو در پی سفر به پکن، به دنبال مذاکره مجدد در مورد قرارداد ۶ میلیارد دلاری زیرساخت برای مواد معدنی با رهبر چین، شی‌جین پینگ بوده است. از سال ۲۰۰۸، این قرارداد میلیاردها دلار مواد معدنی را به پکن ارسال کرده است، اما زیرساخت‌های کمی برای جمهوری دموکراتیک کنگو در ازای آن محقق شده است. معادن چینی و تحت مالکیت آنها قطعا به اندازه رقبای غربی بر کاهش محیط‌زیست و ایمنی کارگران تاکید نداشته‌اند. بر همین اساس، مقامات ایالات‌متحده معتقدند که در حالت ایده‌آل، آمریکا و شرکای آن می‌توانند با آفریقایی‌ها برای تشکیل یک زنجیره تامین مواد معدنی حیاتی عاری از نفوذ چین همکاری کنند، اما همان‌طور که برخی از خودروسازان آمریکایی و دیگران در حال یافتن این مساله هستند، گفتن این کار آسان‌تر از انجام دادن است. در این بین تحلیلگران چینی هم بر این باورند که چین با یک شروع بزرگ در ساخت زیرساخت‌های معدنی، از جمله عملیات تامین مالی، یک نهاد شناخته شده در سراسر قاره است، بنابراین ایالات‌متحده باید عقب‌نشینی کند. دولت بایدن اعلام کرده که ایالات‌متحده با آفریقاست، در حالی که بخشی از تمرکز جدید آمریکا برای تعامل با این قاره، بر مواد معدنی حیاتی تاکید دارد. تابستان گذشته، کاخ سفید استراتژی آفریقایی خود را منتشر و تاکید کرد که ایالات‌متحده به کشورهای آفریقایی کمک خواهد کرد تا از منابع معدنی حیاتی خود برای توسعه اقتصادی استفاده کنند تا به تقویت زنجیره‌های تامین متنوع، باز و قابل پیش‌بینی کمک شود. همین چند ماه پیش، مقامات سراسر دولت ایالات‌متحده مهم‌ترین هیات را تشکیل دادند و در برجسته‌ترین کنفرانس معدنی آفریقا شرکت کردند. بر همین اساس، دولت بایدن در حال گرد هم آوردن متحدان و شرکا از طریق ابتکاراتی مانند مشارکت امنیت معدنی است.

سلسله سفرهای سطح بالای دولت بایدن به این قاره اغلب شامل توقفی در زامبیا می‌شود؛ جایی که یکی از غنی‌ترین ذخایر مس در جهان وجود دارد که برای برق‌رسانی ضروری است. رییس‌جمهوری منتخب این کشور هاکایندە هیچیلما هدف خود را سه برابر کردن تولید مس زامبیا در یک دهه آینده تعیین کرده است. تحلیلگران مالی هشدار می‌دهند رسیدن به چنین هدف بلندپروازانه‌ای به سرمایه‌گذاری ۳۰ میلیارد دلاری نیاز دارد. وزیر دارایی این کشور نیز اخیرا گفته که نفت زامبیا (یعنی مس) مزایایی را به همراه خواهد داشت که در جاهای دیگر دیده‌ایم. همه این پیشرفت‌ها علاقه دوباره به بخش معدن آفریقا را برانگیخته است، اما کسانی که به دنبال سرمایه‌گذاری بلندمدت هستند و همچنین آفریقایی‌ها، چندان مطمئن نیستند که تعهد ایالات‌متحده به این قاره همان چیزی است که باید باشد، زیرا سفارتخانه‌های آمریکا در این قاره به طور مزمن با کمبود کارکنان مواجه هستند و همچنین در حالی که نشانه‌هایی از بهبود وجود دارد، اما دیپلمات‌های آمریکایی مدت‌هاست که از همتایان خود از دیگر قدرت‌های جهانی در زمینه تمرین دیپلماسی تجاری عقب‌تر هستند.

■ یک بازار چالش‌برانگیز

علی‌رغم حضور برخی از بزرگ‌ترین و پیچیده‌ترین شرکت‌های معدنی در جهان، تصاویر استخراج از معادن صنعتی تاثیر منفی بر برداشت‌های بخش معدن آفریقا گذاشته است. در حالی که آمریکا معتقد است سرمایه‌گذاری غربی برای افزایش استانداردهای نیروی کار و محیط‌زیست در این بازارهای چالش‌برانگیز ضروری است.

مطمئن‌ترین راه برای تشویق سرمایه‌گذاری بیشتر غرب در منابع طبیعی آفریقا، افزایش قیمت بازار است. این شرکت‌ها مربوط به بخش خصوصی هستند، اما در اینجا نیز چالش‌هایی وجود دارد. گفته می‌شود گاهی کانی‌های حیاتی امروزی تفاوتی ندارند. به عنوان مثال، افزایش اخیر قیمت کبالت اندونزی در بازار به کاهش قیمت‌ها از ۴۰ دلار در هر پوند در سال گذشته به حدود ۱۵ دلار در این ماه کمک کرده است. در ماه مه اعلام شد ساخت‌وساز نهایی پروژه کبالت آیداهو به دلیل شرایط بازار به حالت تعلیق درآمده است. پیچیده کردن مسائل و فناوری‌های در حال تکامل می‌تواند ترکیب باتری‌های امروزی را تغییر دهد و تصمیم‌گیری در مورد سرمایه‌گذاری بلندمدت را حتی برای محاسبه چالش‌برانگیزتر کند. علاوه بر این، عدم اطمینان در مورد نحوه برخورد با منابع معدنی برای اهداف قانون مالیاتی ایالات‌متحده وجود دارد، البته توسعه منابع طبیعی از لحاظ تاریخی به درگیری در سراسر این قاره کمک کرده است. دولت ایالات‌متحده برای کمک به سرمایه‌گذاری‌های ریسک‌زدایی در کشورهای در حال توسعه، آژانس‌های مالی مانند شرکت مالی توسعه بین‌المللی ایالات‌متحده و بانک صادرات و واردات را اصلاح کرده است. با این حال، حمایت از این آژانس‌ها از پروژه‌های معدنی به کندی تحقق یافته است.

ایمنی در معادن بزرگ جهان

معادن بزرگ جهان، از معادن زغال سنگ گرفته تا معادن مس و الماس، نقش حیاتی در اقتصاد جهانی دارند. با این حال، این معادن می‌توانند مکان‌هایی خطرناک برای کار باشند. ایمنی در معادن یکی از مهم‌ترین جنبه‌های مدیریت معدن است و شامل مجموعه‌ای از استانداردها، روش‌ها و تکنیک‌هایی است که برای حفاظت از جان کارگران و کاهش خطرات محیطی اعمال می‌شود.

■ استانداردهای ایمنی

استانداردهای ایمنی در معادن شامل مقررات دولتی و بین‌المللی است که برای حفاظت از کارگران در برابر حوادث و بیماری‌های شغلی طراحی شده‌اند. این استانداردها می‌توانند شامل مواردی مانند حداقل فاصله‌های ایمنی، استفاده از تجهیزات حفاظت فردی (PPE)، و آموزش‌های ایمنی باشند.

استانداردهای ایمنی در معادن برای حفاظت از کارگران و کاهش خطرات محیطی بسیار حیاتی هستند. در ایران، آیین‌نامه‌ها و مقررات خاصی برای ایمنی در معادن وضع شده‌اند که شامل موارد زیر می‌باشند:

آیین‌نامه ایمنی در معادن سال ۱۳۹۱ . این آیین‌نامه با هدف پیشگیری از حوادث منجر به صدمات جانی و خسارات مالی و ایمن‌سازی محیط کار در معادن تدوین شده استاین شامل تعاریف مختلفی از جمله سرپرست معدن، مسئول فنی، مسئول ایمنی، اپراتور ماشین‌آلات و دیگر عناصر مرتبط با معادن است

آئین‌نامه و مقررات ایمنی و حفاظت در معادن این مقررات شامل دستورالعمل‌هایی برای حفاظت و ایمنی در معادن است که در سال ۱۳۵۴ وضع شده‌اند. این مقررات شامل مواردی مانند نیاز به مسئول ایمنی مقیم در معدن، ورود و خروج ایمن به معادن و نگهداری مدارک مربوط به ایمنی در محل معدن است

تجهیزات ایمنی در معادن استفاده از تابلوهای علائم، نصب سنسورهای کیفیت هوا، لباس محافظ متناسب با فضای معدن، کفش ایمنی، دستکش ایمنی و کلاه سخت از جمله تجهیزات ایمنی مورد نیاز در معادن هستند

ایزو ۱۹۴۳۴: استاندارد بین‌المللی ایمنی در معادن این استاندارد بین‌المللی شامل طبقه‌بندی حوادث مربوط به معادن و راه‌های پیشگیری و مدیریت خطرات مربوط به آن‌ها است

■ تکنولوژی و نوآوری

پیشرفت‌های تکنولوژیکی، مانند رباتیک، اتوماسیون و سیستم‌های کنترل از راه دور، به کاهش نیاز به حضور انسان در محیط‌های خطرناک کمک کرده‌اند. همچنین، استفاده از سیستم‌های نظارتی پیشرفته مانند حسگرهای گاز و سیستم‌های تهویه هوشمند، به بهبود شرایط کار و کاهش حوادث کمک می‌کند.

در دنیای معدنکاری، تکنولوژی و نوآوری نقش کلیدی در ارتقاء ایمنی و بهره‌وری دارند. با پیشرفت‌های تکنولوژیکی، معادن بزرگ جهان توانسته‌اند خطرات مرتبط با کار در محیط‌های خطرناک را به طور قابل توجهی کاهش دهند.

■ اتوماسیون و رباتیک

اتوماسیون معادن از طریق استفاده از ماشین‌آلات و تجهیزات رباتیک، امکان کاهش حضور انسان در محیط‌های خطرناک را فراهم می‌کند. ربات‌ها و دستگاه‌های خودکار می‌توانند در شرایط سخت و خطرناک کار کنند، مانند حفاری در عمق زیاد، جایی که دما و فشار بالاست.

سیستم‌های کنترل از راه دور

سیستم‌های کنترل از راه دور به مدیران معدن اجازه می‌دهند تا عملیات‌های معدنی را از فاصله‌های دور نظارت و کنترل کنند. این سیستم‌ها از طریق ارتباطات بی‌سیم و تصاویر ماهواره‌ای، داده‌های دقیق و به‌روز را ارائه می‌دهند.

■ حسگرها و تجزیه و تحلیل داده‌ها

حسگرهای پیشرفته می‌توانند داده‌های مهمی را در مورد شرایط معدن جمع‌آوری کنند، مانند سطوح گازهای خطرناک، دما، و رطوبت. تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی امکان پیش‌بینی حوادث و مدیریت بهتر ریسک‌ها را فراهم می‌کند.

■ سیستم‌های تهویه هوشمند

سیستم‌های تهویه هوشمند با استفاده از الگوریتم‌های پیچیده، به طور خودکار جریان هوا را تنظیم می‌کنند تا اطمینان حاصل شود که کارگران همیشه به هوای تازه و سالم دسترسی دارند. این سیستم‌ها به کاهش خطر مسمومیت با گاز و سایر مشکلات تنفسی کمک می‌کنند.

■ آموزش و فرهنگ ایمنی

آموزش کارگران در مورد خطرات موجود در معادن و روش‌های پیشگیری از حوادث، یکی از اساسی‌ترین جنبه‌های ایمنی است. ایجاد یک فرهنگ ایمنی قوی در میان کارگران و مدیریت، که در آن ایمنی به عنوان یک ارزش اصلی شناخته شده و ترویج می‌شود، برای کاهش حوادث ضروری است.

■ نتیجه‌گیری

ایمنی در معادن بزرگ جهان یک موضوع پیچیده و چندوجهی است که نیازمند توجه دائمی به استانداردهای ایمنی، پیشرفت‌های تکنولوژیکی، آموزش کارگران و ایجاد فرهنگ ایمنی است. با تلاش مشترک کارگران، مدیریت و دولت‌ها، می‌توان از جان انسان‌ها محافظت کرد و به سمت معادنی ایمن‌تر حرکت کرد.

استخراج از معادن اعماق دریا

کشورهای عضو سازمان بستر آب‌های بین‌المللی روز جمعه بر سر نقشه راهی دوساله با هدف تصویب قوانین استخراج از معادن در اعماق دریا به توافق رسیدند. این درحالی است که سازمان‌های حفاظت از محیط زیست با هدف اجتناب از آسیب‌های زیست‌محیطی دریایی خواستار تصویب ممنوعیت موقت استخراج از چنین معادنی هستند.کشورهای عضو سازمان بستر آب‌های بین‌المللی روز جمعه بر سر نقشه راهی دوساله با هدف تصویب قوانین استخراج معادن در اعماق دریا به توافق رسیدند. این درحالی است که سازمان‌های حفاظت از محیط زیست با هدف اجتناب از آسیب‌های زیست‌محیطی دریایی خواستار تصویب ممنوعیت موقت استخراج از چنین معادنی هستند.سازمان بستر آب‌های بین‌المللی، نهادی بین دولتی است که وظیفه حفاظت از بستر دریاها را بر عهده دارد. اگرچه اعضای این سازمان در ده‌سال گذشته تلاش کرده‌اند قوانینی را خارج از حوزه قضایی ملی کشورها برای استخراج از معادن در بستر دریا به تصویب برسانند، اما تا کنون موفق به توافق بر سر این تصویب قوانین نشده‌اند. این قوانین استخراج نیکل، کبالت و مس را در عمق بستر دریا که خارج از حوزه‌های ملی کشورها است، امکان‌پذیر می‌سازد.شورای این سازمان طی دوهفته گذشته در جاماییکا حول دست‌یابی به راه‌حلی برای رسیدن به قوانین مزبور به مذاکره پرداخت. این شورا در پی تصمیم اتخاذ شده در روز جمعه اعلام کرد که در نظر دارد «به تدوین قوانین با نگاهی به تصویب آن‌ها در سی‌امین اجلاس سازمان بستر آب‌های بین‌المللی در سال ۲۰۲۵، ادامه دهد.»گونزالز میخارس، رئیس این شورا گفت: «این یک ضرب‌الاجل نیست بلکه هدفی تعیین شده است.»جمهوری نائورو، کشوری کوچک در منطقه میکرونزی قاره اقیانوسیه و در اقیانوس آرام جنوبی واقع است. به درخواست این کشور در سال ۲۰۲۱، مهلتی با عنوان «قانون دوساله» برای سازمان بستر آب‌های بین‌المللی تعیین شد که آن را مکلف می‌کرد طی ۲۴ ماه قوانینی را برای استخراج معدن در اعماق بستر دریاها تصویب کند. با پایان این مهلت دوساله، این سازمان در حال حاضر مکلف است بنابر درخواست دولت‌ها صدور مجوز برای حفاری در بستر دریاها را بررسی کند. در برخی موارد این حفاری‌ها ممکن است برای محیط‌زیست زیان‌بار باشند و البته سازمان مزبور هیچ الزامی به صدور آن‌ها ندارد. اما با این حال، حتی بررسی این مجوزهای استخراج هم گامی فراتر از وضعیت موجود است، زیرا با این کار عملا استخراج از معادن بستر دریا آغاز می‌شود. تا کنون تنها مجوزهایی برای اکتشاف این معادن صادر شده بود. اگرچه سازمان بستر آب‌های بین‌المللی، همچنان بر روند بررسی چنین مجوزهای استخراجی به نتیجه نرسیده است، اما فعالان حفاظت از اقیانوس به جد نگران چراغ سبز احتمالی این سازمان برای بهره‌برداری صنعتی از معادن بستر دریاهای آزاد هستند.سوفیا تسنیکلی، سخنگوی ائتلاف سازمان‌های حفاظت از محیط زیست حفاظت از دریاهای عمیق، صلح سبز و صندوق جهانی طبیعت می‌گوید: «نقشه راهی که پشت درهای بسته مورد مذاکره قرار گرفته است، به هیچ‌وجه منعکس کننده نگرانی‌های فزاینده در رابطه با استخراج معدن در آب‌های عمیق نیست. مجوز چنین استخراج‌هایی ممکن است هر زمانی صادر شوند و تعلیق چنین برنامه‌هایی کاملا ضروری است.»مجمع سازمان بستر آب‌های بین‌المللی با حضور ۱۶۷ عضو این سازمان قرار است هفته آینده برای اولین‌بار بر سر «تعلیق احتیاطی» فعالیت‌های اکتشاف معدن تشکیل جلسه بدهد. این موضوع با حمایت ۲۰ کشور از جمله فرانسه، شیلی و برزیل مطرح خواهد شد.

سازمان‌های غیر دولتی می گویند استخراج معادن در اعماق دریا می‌تواند زیستگاه‌های موجوداتی که هنوز ناشناخته‌اند را از بین ببرد. تخریب زیستگاه این موجودات می‌تواند به صورت بالقوه برای زیست‌بوم زیان‌بار باشد. این استخراج‌ها همچنین می‌تواند ظرفیت اقیانوس‌ها در جذب دی‌اکسید کربن ساطع شده بر اثر فعالیت‌های انسانی را تحت تاثیر قرار داده و همچین آلودگی صوتی آن می‌تواند ارتباطات گونه‌هایی مانند نهنگ‌ها را مختل کند.

برمدار جهان

استخراج انرژی از اعماق زمین

محققان اروپایی در ایسلند، سرزمین آتشفشانها در حال کشف مرزهای تازه ای برای انرژی تجدیدپذیر هستند. محققان اروپایی در ایسلند، سرزمین آتشفشانها در حال کشف مرزهای تازه ای برای انرژی تجدیدپذیر هستند. آنها در اینجا مشغول آزمایش روشی برای حفر چاههایی به عمق پنج کیلومتر هستند تا بخارات داغ به دمای ۵۰۰ درجه سانتیگراد بالای صفر را به سطح زمین بیاورند. اگر همه چیز بخوبی پیش برود، این انرژی گرمایی قادر است میزان تولید الکتریسیته را ۱۰ برابر افزایش بدهد. مایع داغ و جریانهای بخارات داغ در داخل زمین، پتانسیل زیادی برای تولید برق دارند. ایسلند از مدتها قبل این کار را شروع کرده است. محققان اروپایی طرح موسوم به «حفاری عمیق» در اینجا مشغولند تا با حفر چاههایی بسیار عمیق، بخارات داغ را که گاه دمایشان به ۵۰۰ درجه سانتیگراد بالای صفر هم می رسد، به سطح زمین هدایت کنند. در شبه جزیره ریکیانس یکی از داغ ترین چاهها در سرتاسر جهان حفر شده است. این چاه از چاه های زمین گرمایی (ژئوترمال) معمولی که دو و نیم کیلومتر عمق دارند، عمیق تر است.این چاه به مخزن «بخار آب اَبَربحرانی (یا بالای نقطه بحرانی)» رسیده است که با دمایی نزدیک به پانصد درجه سانتی گراد نزدیک به مخازن مواد مذاب داخل زمین است. گودموندور او فریدلایفسون، زمین شناس ارشد شرکت برق ایسلند موسوم به « اچ اس اورکا» درباره بخار آب بالای نقطه بحرانی می گوید: «باید چاه را عمیقتر و به طبیعت در انتقال گرمای درون زمین به سطح زمین کمک کنیم. می گوییم سیالی که در این دما هست بالای نقطه بحرانی یا ابربحرانی است و اگر بتوانیم این سیال را از مسیر چاه به سطح زمین و به نیروگاه برسانیم انتظار داریم که بتوانیم سی، چهل، یا پنجاه مگاوات برق تولید کنیم.»این پروژه تحقیقاتی را کنسرسیومی بین المللی به رهبری شرکتهای ایسلندی اجرا می کند. این کنسرسیوم به دنبال افزایش استفاده از سیستم های زمین گرمایی (ژئوترمال) در اروپاست و یافتن جایگزینی برای انرژی های تجدید پذیر است.گودموندور او فریدلایفسون، مسئول هماهنگ کننده این طرح می گوید: «تجربه هایی را که در ایسلند به دست می آید می توان در ایتالیا به کار برد و همینطورتجربه هایی که در ژاپن و زلاند نو به دست می اید. تا بتوان از همان روش ها استفاده کرد. این کار نوعی فرایند یادگیری است. از یکدیگر یاد می گیریم.»

■ اطلاع از ترکیبات خاک برای حفاری لازم است

یکی از چالشهای اصلی تیم تحقیقاتی هنگام آزمایش روشهای حفاری عمیق، اطلاع از خصوصیات سنگ هایی است که سوراخ می شود. برای پرهیز از آسیب به ساختارها و پیشگیری خطرات احتمالی، دانستن ترکیب خاک زیرزمین لازم است.آلبرت آلبرتسون، مهندس مکانیک از شرکت برق ایسلند موسوم به «اچ اس اورکا» می گوید: «حفاری در ماده ای که نمی شناسیم چالشی بزرگ است. امروز راهی نداریم که ببینیم دقیقا چه چیزی را سوراخ (مته) می کنیم. باید بدانیم سیال چه واکنش های شیمیایی دارد. باید با مشکل تشکیل لایه های رسوبی، خوردگی، و مشکلات دیگر مقابله کرد.»حفاری پوسته زمین کاری خطرناک است چون مته ممکن است وارد مخزن مواد مذاب شود یا باعث زلزله های خفیف به خصوص در مناطق آتشفشانی شود.گودموندور او فریدلایفسون که مسئول هماهنگ کننده این طرح اروپایی نیز هست می گوید: «تلاش می کنیم با استفاده از وسایل ژئوفیزیکی و سابقه تاریخی منطقه آتشفشانی و نقشه های منطقه خطرات را به حداقل برسانیم و از ابزارهای علمی هم به وفور استفاده می کنیم.»بیرون کشیدن بخار آب از قلب داغ سیاره زمین باعث استخراج مواد زیان آوری مثل گاز کربنیک و گوگرد می شود. رهیافت محققان اروپایی در ایسلند بازیافت همه این مواد است.آلبرت آلبرتسون، مهندس مکانیک از شرکت برق ایسلند موسوم به «اچ اس اورکا» درباره بازیافت این مواد می گوید: «اگر نیروگاه را به شکل جعبه ای در نظر بگیریم باید جریان هر منبع انرژی را که وارد جعبه می شود به حساب آوریم. هر منبع انرژی مثل گرما، آب گرم، آبهای زیرزمینی جریان انرژی ارزشمندی است که نباید به هدر برود.»

کسب وکارهای ژاپنی در حال شکل‌دهی به یک اقتصاد طبیعت‌دوست هستند

در سراسر جهان، همه به دنبال حفاظت بهتر از طبیعت هستند. کسب‌وکارهای ژاپنی با حمایت یک چارچوب بین‌المللی که هدف آن، تغییر مسیر جریانهای مالی در راستای حصول نتایج مثبتتر است، در تلاش برای فائق آمدن بر این چالش هستند.در این نسخه از برنامه ما، خبرنگار یورونیوز، دیمون امبلینگ، از تاکستان و کارخانه شرابسازی شاتو مریسیان ماریکو بازدید میکند تا دریابد که اینجا چگونه در حال ایجاد یک کسبوکار طبیعت‌دوست است. این تاکستان که در نزدیکی اوئدا در مرکز ژاپن قرار دارد، یک مزرعه متروک توت را دگرگون کرد. مدیر کارخانه شرابسازی به دیمون میگوید که چگونه علفزارها و گیاهان بازگشتهاند و زیستگاههای طبیعی برای حشرات از جمله برخی گونههای در معرض خطر ایجاد کردهاند. دیمون همچنین متوجه میشود که چگونه کسبوکار از طریق کمپوست کردن تقاله انگورها و تبدیل شاخههای هرس شده انگور به نوعی زغال چوب به نام «بیوچار» رویکردی چرخشی را اتخاذ میکند. مالک تاکستان و شرابسازی، شرکت کیرین هولدینگز، یکی از ۸۰ نفری بود که چارچوب جهانی راهاندازی شده توسط کارگروه جهانی افشای مالی مرتبط با طبیعت را در ژاپن پذیرفتند. این چارچوب، شرکتهای سراسر جهان را تشویق تا خطرات و اثرات مرتبط با طبیعت را ارزیابی و گزارش کنند و در مورد آنها اقدام کنند. هدف کلی، تولید دادههای بیشتر برای شرکتها و سرمایهگذاران است تا به تغییر مسیر سرمایه جهانی در راستای حصول نتایج مثبتتر برای طبیعت کمک کند. یکی از متخصصان محیط زیست کیرین بر اهمیت آب و سرمایه طبیعت برای تجارت تاکستان و شرابسازی، بهعنوان بخشی از تعهد کارگروه جهانی افشای مالی مرتبط با طبیعت شرکت تاکید میکند. در توکیو، دیمون همچنین از یکی از اعضای گروه ضربت کارگروه جهانی افشای مالی مرتبط با طبیعت میشنود که چگونه شرکت های جهانی باید از سایر مشاغل در کاوش در مسیرهای مثبت طبیعت حمایت کنند. در عین حال، یک استاد دانشگاه اهل توکیو تأکید می کند که چگونه ایجاد فرصتهای تجاری برای محافظت از طبیعت، کلید تغییر نظام اقتصادی جهان است

روزگار معدن
شنبه
۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۱ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۱

یادداشت

ضرورت توجه به معدن‌کاری هوشمند

سیدوحید سیدعلی
مدیرعامل شرکت توسعه معادن فولاد خوزستان

به دنبال اجرای برنامه‌های متنوعی همچون شناسایی پتانسیل‌های زودبازده و پربازده، واردات ماشین‌آلات معدنی متناسب با نیاز هلدینگ فولاد خوزستان و فعالیت در حوزه برون‌مرزی مرتبط با بخش معدن در سال جاری هستیم و خط مشی و سند راهبردی خود را هم‌پای سایر شرکت‌های زیرمجموعه «فخوز» در راستای تولید ۱۳,۶ میلیون تن محصولات فولادی در افق ۱۴۱۰ تعریف کرده‌ایم.کمبود خوراک (سنگ‌آهن) مورد نیاز شرکت‌های فولادی از یک سو و حرکت شرکت‌های معدنی به سمت تولید مقاطع فولادی از سوی دیگر، برخی فولادسازان مانند شرکت فولاد خوزستان را بر آن داشت که خود اقدام به شناسایی پتانسیل‌های معدنی با هدف تولید پایدار و مستمر فولاد کنند. برای مثال، میزان کنسانتره مورد نیاز فولاد خوزستان برای تولید سالانه ۳/۸ میلیون تن فولاد میانی (اسلب، بلوم و بیلت)، حدود هشت میلیون تن برآورد می‌شود و با توجه به نقش مهم و کلیدی که این شرکت در صنعت فولاد کشور دارد، باید خوراک مورد نیاز خود را طی روزهای مختلف سال تامین کند. از این رو شرکت توسعه معادن فولاد خوزستان با هدف مشارکت، شناسایی و تملک معادن و ارائه خدمات اکتشاف، استخراج، فرآوری، بهره‌برداری و بازرگانی در حوزه معدن، با اولویت تامین نیازهای گروه فولاد خوزستان در دی ماه ۱۴۰۰ تاسیس شد.

▣ طراحی الگوریتم نحوه تملک و مشارکت معادن

یکی از مهم‌ترین اقداماتی که طی دو سال اخیر در این زمینه در مجموعه ما انجام شد، طراحی الگوریتم نحوه تملک و مشارکت در معادن بوده است. معدن به عنوان یک شناسه اساسی، از مولفه‌های داخلی و خارجی فراوانی جهت ارزیابی بخش‌های مرتبط با تملک و مشارکت همچون عیارسنجی، ذخیره‌سنجی، تاسیسات زیربنایی، تاسیسات روبنایی، معارضان دولتی و محلی و... برخوردار است. از طرفی، متاسفانه یک الگوریتم و برنامه جامع در حوزه معدن کشور وجود ندارد که بر اساس آن بتوان یک معدن را با توجه به مولفه‌های مذکور ارزش‌گذاری کرد و معمولا یک اختلاف‌نظر نیز بین کارشناسان رسمی دادگستری در این زمینه وجود دارد که می‌تواند اختلاف معیار گسترده‌ای را در نحوه قیمت‌گذاری ایجاد کند. از این رو ما با به‌کارگیری خرد جمعی و ایجاد یک اتاق فکر متشکل از صاحب‌نظران و مشاوران مجرب معدنی کشور، در یک بازه زمانی دو ماهه اقدام به شناسایی این الگوریتم در حوزه‌های مختلف، چه فنی و چه اقتصادی کردیم تا بر اساس آن بتوانیم پس از شناسایی معادن در زون کمربند آهنی کشور (شمال‌غرب – غرب به سمت فلات مرکزی و جنوب ایران)، تمامی مولفه‌ها و پارامترهای مرتبط با تملک معادن را راستی‌آزمایی و سپس ارزش‌گذاری کنیم.تا به امروز، موفق به دریافت دو پروانه بهره‌برداری از معادن سنگ‌آهن و یک پروانه بهره‌برداری از معدن آهک دولومیت شده‌ایم؛ ضمن اینکه اقدامات تکمیلی جهت اخذ گواهی کشف بلوک ۳ آباده جازموریان را انجام داده‌ایم و امیدواریم با اتمام مراحل اداری مرتبط با آن، گواهی کشف این پهنه معدنی نیز به زودی صادر شود.مدیریت نقدینگی، یکی از مهم‌ترین معضلاتی به شمار می‌آید که امروزه شرکت‌های معدنی و صنعتی کشور با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. کاهش سود این شرکت‌ها به ویژه در چند سال اخیر، جریان نقدینگی را تحت تاثیر قرار داده است؛ به نحوی که منجر به زمین‌بر شدن اجرای طرح‌ها و برنامه‌های جامع در شرکت‌های بزرگ صنعتی و معدنی کشور شده است و تکمیل و بهره‌برداری از این طرح‌ها در گذر زمان، دیگر صرفه اقتصادی چندانی به همراه نخواهد داشت. عدم حمایت سازمان‌ها و نهادهای دولتی از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برخلاف نام‌گذاری سالیان اخیر بر مبنای حمایت از تولید، رفع موانع تولید و...، یکی دیگر از چالش‌های مهم در حوزه اکتشاف و تملک معادن محسوب می‌شود که فعالان معدنی کشور به شدت با آن روبه‌رو هستند. باید توجه داشت که امروز می‌توان معضل معارضان محلی را با اقدامات مختلف در بخش‌هایی همچون بهداشت، درمان، خدمات، اشتغال و... در سطح یک منطقه رفع کرد اما به راحتی نمی‌توان از کنار مانع‌تراشی سازمان‌های دولتی در مسیر توسعه بخش معدن عبور کرد؛ چراکه این معضل اساسی منجر به عقب‌ماندگی شرکت‌های معدنی نسبت به برنامه زمان‌بندی شده در مسیر توسعه اکتشافات و استخراج شده است.متناسب با فعالیت‌هایی که از زمان تاسیس مجموعه انجام داده‌ایم، به دنبال شناسایی پتانسیل‌های زودبازده و پربازده و همچنین شرکت در مزایده‌های مرتبط جهت تامین خوراک مورد نیاز فولاد خوزستان در سال جاری هستیم. از طرفی، اجرای یک سری برنامه‌ها در حوزه برون‌مرزی، به ویژه در کشورهایی که پیش‌بینی می‌کنیم برقراری روابط دیپلماسی و اقتصادی با آن‌ها نتیجه‌بخش و موثر خواهد بود، از جمله افغانستان، الجزایر، سنگال، عمان، قزاقستان و... را هدف‌گذاری کرده‌ایم و رایزنی‌ها و مذاکراتی نیز با فعالان معدنی این کشورها انجام داده‌ایم. همچنین با توجه به برخورداری از امتیاز پروانه بهره‌برداری از معادن، به دنبال واردات ماشین‌آلات معدنی متناسب با نیاز هلدینگ فولاد خوزستان هستیم تا ضمن معافیت از پرداخت حقوق گمرگی، درآمد و سود مناسبی را در حوزه استخراج کسب کنیم.شرکت توسعه معادن فولاد خوزستان خط مشی و سند راهبردی خود را همپای سایر شرکت‌های زیرمجموعه «فخوز» در راستای تولید ۱۳/۶ میلیون تن محصولات فولادی تعریف کرده و استراتژی‌های متفاوتی را در همین راستا تبیین کرده است که امیدواریم منتج به تحقق این میزان تولید فولاد در هلدینگ فولاد خوزستان در افق ۱۴۱۰ شود.

▣ ضرورت به‌کارگیری تکنولوژی‌های جدید معدنی

جای خالی استفاده از فناوری‌های مدرن و ماشین‌آلات نو، به یکی دیگر از چالش‌های اساسی بخش معدن تبدیل شده است. تا به امروز، عمق اکتشافات انجام شده در سطح کشور ما ناچیز و سطحی بوده و این در حالی است که کشورهای بزرگ و مطرح معدنی جهان، در حال حرکت به سمت اکتشافات عمیق (بالاتر از عمق ۵۰۰ و ۱۰۰۰ متر) هستند. در چنین شرایطی، با فرض بر اینکه یک معدن با ذخیره‌ای مناسب در اعماق بالا (عمق بیش از ۳۰۰ و یا ۵۰۰ متر) شناسایی شود، آیا تکنولوژی‌های لازم و ماشین‌آلات و دامپ‌تراک‌های معدنی به منظور اجرای حفاری‌های عمیق اکتشافی در این معادن وجود دارد و یا کماکان باید از روش‌های سنتی (روباز) که صرفه اقتصادی چندانی نیز ندارند، استفاده کنیم؟ بر همین اساس می‌توان گفت علی‌رغم مباحث خوبی که به صورت تئوری در دانشگاه‌ها و همایش‌های مختلف با حضور اساتید و کارشناسان زبده معدنی کشور مطرح می‌شود اما هیچ‌گاه این مباحث تئوری به عمل تبدیل نشده است و وزارت صمت و بخش‌های مرتبط همچون سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، باید شرایط به‌کارگیری تکنولوژی‌های نوین و ماشین‌آلات جدید معدنی جهت استفاده در اکتشافات معادن با عمق‌های بالا را فراهم سازند.

آخرین وضعیت مس جانجا

مرتضی علی اکبری، مدیرعامل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات گفت: شرکت جانجا یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های کشور در امر تولید کنسانتره خواهد شد و امیدواریم بتوانیم ۱۳۰ هزار تنی دوم را هم احداث کنیم. به نقل از روابط عمومی شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات، مرتضی علی اکبری، مدیرعامل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات در مراسم امضای تفاهم‌نامه کارخانه ۱۳۰ هزار تنی کنسانتره مجتمع جانجا گفت: شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات به عنوان اولین شرکت پروژه‌محور در ایران عضو کنسرسیوم تولید مس جانجا است. کارهای مطالعاتی و توسعه‌ای این پروژه در طی این دو سال اخیر با کمک «ومعادن» به خوبی انجام شد و امروز مزایده احداث کارخانه ۱۳۰ هزار تنی مس با شرکت فکور صنعت انجام شد و طبق تعهدات این شرکت تا سه سال آینده این کارخانه می‌تواند به بهره‌برداری برسد که هم منطقه و هم سهامداران بتوانند از منافعی که ایجاد شده بهره‌مند شوند.وی گفت: پروژه پیشران از ابتدا توسط یک کنسرسیوم از بزرگ‌ترین شرکت‌های معدنی کشور که چادرملو، گل‌گهر، غدیر، تجلی و سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات هستند ایجاد شد که بتوانند ثروت‌آفرینی کنند و برای کشور به خصوص سیستان و بلوچستان کارهای مهمی انجام دهند. با این حرکتی که انجام می‌شود ثروت خوبی برای منطقه خواهد داشت و آورده خوبی برای ثروت ملی است. مدیرعامل تجلی گفت: در حال حاضر باطله‌برداری حدود ۶۰ میلیون تن باید انجام شود که برای ۲۰ میلیون تن فاز اول قرارداد آن با شرکت معدن کار باختر منعقد شده است، شرکت معدن کار باختر از برنامه در باطله‌برداری جلو است و اخیرا ۱۵ تراک ۱۲۰ تنی خریداری کرده که تعدادی از آنها در محل معدن فعالند و تعدادی هم به زودی ترخیص می‌شوند.علی‌اکبری ادامه داد: شرکت معدن کار باختر هم که ۴۰ درصد آن متعلق به تجلی توسعه معادن و فلزات است در این مزایده برنده شده و کار به خوبی پیش می‌رود و فکر می‌کنیم که زودتر از برنامه بتواند معدن‌کار باختر فعالیت خود را آغاز کند.وی در پایان گفت: شرکت جانجا یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های کشور در امر تولید کنسانتره خواهد شد و امیدواریم بتوانیم ۱۳۰ هزار تنی دوم را هم احداث کنیم.

آلومینای ایران؛ تحول آفرین در صنعت آلومینیوم

گروه خبر

شرکت آلومینای ایران به عنوان تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور، سهم بزرگی از اعتلای صنعت آلومینیوم ایران را به خود اختصاص داده است. این شرکت با انجام اقدامات مختلفی در زمینه‌های تولید و فروش از جمله افزایش آماده‌به‌کاری تجهیزات خطوط تولید، بومی‌سازی و تامین به موقع قطعات و تجهیزات، تولید پایدار و باکیفیت محصولات، بهینه‌سازی مصارف و انرژی در خطوط تولید و معادن، توسعه اکتشافات، افزایش رضایت مشتریان، توانمندسازی مدیریت‌های داخلی و... موفق به افزایش ۳۵ درصدی درآمد خود در سال ۱۴۰۲ و توسعه هرچه بیشتر صنایع وابسته شده است. به گزارش ایلنا به نقل از سایر رسانه، شرکت آلومینای ایران به عنوان تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور، سهم بزرگی از اعتلای صنعت آلومینیوم ایران را به خود اختصاص داده است. این شرکت با انجام اقدامات مختلفی در زمینه‌های تولید و فروش از جمله افزایش آماده‌به‌کاری تجهیزات خطوط تولید، بومی‌سازی و تامین به موقع قطعات و تجهیزات، تولید پایدار و باکیفیت محصولات، بهینه‌سازی مصارف و انرژی در خطوط تولید و معادن، توسعه اکتشافات، افزایش رضایت مشتریان، توانمندسازی مدیریت‌های داخلی و... موفق به افزایش ۳۵ درصدی درآمد خود در سال ۱۴۰۲ و توسعه هرچه بیشتر صنایع وابسته شده است.

در حال حاضر میزان تقاضای آلومینیوم (اولیه و بازیافتی) به عنوان یکی از فلزات اساسی در جهان، به دلیل رشد صنایعی مانند خودروسازی، هواوفضا، ساخت‌وساز، بسته‌بندی و... رو به افزایش است. به همین دلیل توسعه صنعت آلومینیوم در کانون توجه قرار گرفته و در ایران نیز تولید یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن شمش آلومینیوم در افق ۱۴۰۴ هدف‌گذاری شده است. در حال حاضر چهار تولیدکننده بزرگ آلومینیوم در کشور فعالیت دارند که از میان آن‌ها، شرکت آلومینای ایران تنها شرکتی است که زنجیره کامل تولید آلومینیوم از معدن تا شمش را در اختیار دارد؛ در نتیجه توسعه فعالیت‌های این مجموعه تاثیر بسزایی بر رشد صنعت آلومینیوم کشور و عملکرد سایر واحدهای تولیدی دارد. البته شرکت آلومینای ایران با نگاهی توسعه‌محور و تحول‌آفرین در مسیر پیشرفت قدم برمی‌دارد و از هیچ تلاشی برای رشد صنایع داخلی فروگذار نیست. مسلما تحقق اهداف مدنظر در این مجموعه پویا با بهره‌مندی از کارکنان متخصص و متعهد و مدیران لایق و شایسته که همواره راهبردهای کاربردی را اتخاذ می‌کنند، امکان‌پذیر بوده و عملکرد شرکت آلومینای ایران در سال ۱۴۰۲، مهر تاییدی بر این موضوع است. ضمن اینکه این شرکت در سال گذشته موفق شد تا با بهره‌برداری از طرح‌های توسعه‌ای خود، گام‌های بزرگی در راستای اعتلای صنعت آلومینیوم کشور بردارد.

در حال حاضر شرکت آلومینای ایران در زمینه تولید و استخراج بوکسیت، پودر آلومینا، پودر هیدرات آلومینیوم، هیدرات ویژه، آهک صنعتی و شمش آلومینیوم فعالیت دارد. گفتنی است که این شرکت در سال ۱۴۰۲ موفق به تولید ۲۲۲ هزار و ۱۳۸ تن پودر آلومینا، ۳۷۴ هزار و ۱۰۶ تن پودر هیدرات آلومینیوم، ۱۲۹ هزار و ۳۱۳ تن آهک صنعتی و ۳۶ هزار و ۲۰۱ تن شمش آلومینیوم شد. همچنین مجموع تولید این شرکت در سال ۱۴۰۲، ۷۶۱ هزار و ۷۵۸ تن انواع محصول و جمع فروش داخلی و صادراتی مجموعه، ۲۰۸ هزار و ۱۷۲ تن با رشد ۸/۴ درصدی نسبت سال قبل از آن (۱۹۱ هزار و ۹۹۰ تن) بوده است؛ مجموع درآمد شرکت آلومینای ایران در سال ۱۴۰۲، با افزایش ۳۵/۲ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۱ (۵۴ هزار و ۹۳۵ میلیارد و ۷۴۲ میلیون ریال)، به ۷۴ هزار و ۲۹۰ میلیارد و ۳۶۵ میلیون ریال رسید. البته این آمار و ارقام در حالی به ثبت رسیده است که در سال گذشته صنایع کشور با چالش محدودیت مصرف انرژی مواجه بودند؛ به طوری که شرکت آلومینای ایران در فصل گرم سال ۱۴۰۱، ۳۶ روز محدودیت مصرف انرژی داشت اما در سال ۱۴۰۲ این عدد به ۶۷ روز رسید. همچنین این شرکت با فعال‌سازی معادن خود در سراسر کشور در سال ۱۴۰۲، ۷۲۰ هزار تن بوکسیت استخراج کرد که نسبت به سال قبل از آن (۶۰۳ هزار تن) با رشد ۱۹/۴ درصدی همراه بود؛ همین مسئله باعث شد تا میزان خرید و واردات بوکسیت از ۲۲۵ هزار تن در سال ۱۴۰۱ به ۱۹۰ هزار تن در سال گذشته کاهش یابد.

▣ «آلومینا» در مسیر توسعه

گفتنی است که استراتژی‌های شرکت آلومینای ایران شامل سه محور اصلی رشد درآمد، ارتقای بهره‌وری و خلق ارزش پایدار برای سهامداران و ذی‌نفعان است؛ در نتیجه دستیابی به چنین عملکردی در زمینه تولید و فروش، با در نظر گرفتن این موارد امکان‌پذیر شد و روند رو به رشد شرکت همچنان ادامه خواهد داشت. به طوری که شرکت آلومینای ایران درصدد تحقق اهداف کلانی مانند تولید محصولات جدید (همگن ارزش‌افزا)، افزایش تولید محصولات، تامین پایدار منابع و مواد اولیه، بهبود سطح کیفیت مواد اولیه و محصولات، ارتقا سطح عوامل بهره‌وری، توسعه برنامه‌های مسئولیت اجتماعی و افزایش بازده اقتصادی است. در همین راستا اقدامات متعددی انجام شد که از جمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به تدوین و اجرای طرح‌های توسعه‌ای اشاره کرد که در سال گذشته شرکت آلومینای ایران موفق شد تا از سه طرح تولید هیدرات ویژه، طرح واسطه سنگین بوکسیت و طرح توسعه واحد فیلتراسیون گل قرمز بهره‌برداری کند.

شایان ذکر است که هدف از اجرای طرح تولید هیدرات ویژه، متنوع‌سازی سبد محصولات، افزایش درآمد مجموعه و کاهش وابستگی به واردات بود که با تولید این محصول خاص، ایران در میان معدود تولیدکنندگان آن در جهان قرار گرفت. علاوه‌براین، صرفه‌جویی ارزی حاصل از احداث کارخانه هیدرات ویژه با توجه به قیمت تمام شده محصول برای مصرف‌کننده داخلی و قیمت عرضه واردکنندگان فعلی در کشور، حداقل سالانه ۱۲میلیون یورو است. باید توجه داشت که این محصول خاص به عنوان کندسوزکننده در صنایع تولید کابل برق کاربرد دارد و ارزش افزوده آن سه برابر آلومینا است؛ به همین دلیل مقرر شده است که در سال آینده فاز دوم این کارخانه با هدف توسعه صادرات محصول، تکمیل و به بهره‌برداری برسد. خوشبختانه با توجه به اینکه مواد اولیه مورد نیاز برای تولید این محصول از محلول فوق اشباع تولیدی در کارخانه آلومینای جاجرم تامین می‌شود، نگرانی از بابت تامین مواد اولیه نیست و فقط تامین مالی پروژه از اهمیت بالایی برخوردار است.۱۵ سال پیش با توجه به روند کاهشی ذخایر غنی بوکسیت در کشور و بالا بودن هزینه‌های اکتشاف و استخراج این ماده معدنی، مدیران شرکت آلومینای ایران طرح واسطه سنگین بوکسیت را با هدف به‌کارگیری کلیه کانه‌های آلومینیوم‌دار استخراج شده در معادن، پرعیارسازی بوکسیت‌های کم‌عیار (حذف و یا کاهش «CaO» و «MgO») و استفاده بهینه از مواد معدنی ارائه دادند. به همین دلیل اجرای این طرح تاثیر بسزایی در تولید پایدار و اقتصادی شرکت آلومینای ایران دارد و صرفه‌جویی ۷۱۷ میلیارد ریالی در سال، توانمندسازی شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی و اشتغال‌زایی از دیگر مزایای آن به شمار می‌آیند. گفتنی است که فاز اجرایی طرح واسطه سنگین بوکسیت از سال ۱۴۰۰ با سرمایه‌گذاری یک هزار و ۱۵۰ میلیارد ریال آغاز و خرداد ماه سال گذشته راه‌اندازی شد؛ لازم به ذکر است که در سال‌های آینده امکان به‌کارگیری این روش برای بوکسیت‌های شیلی و کائولنی هم فراهم خواهد شد و شرکت آلومینای ایران می‌تواند از باطله‌های خردایش (زیر عیار حد) استفاده کند.

در نهایت طرح توسعه واحد فیلتراسیون گل قرمز با سرمایه‌گذاری ۱۶۰ میلیارد ریال و تولید سالانه ۲۲ هزار و ۵۰۰ تن آلومینا به منظور رشد تولید، استحصال کاستیک و آب از گل باطله و افزایش ظرفیت ارسال گل قرمز به سد باطله در سه فاز تعریف و اجرایی شد. البته از دیگر اهداف اجرای این طرح می‌توان به افزایش ضریب جداسازی و انتقال گل قرمز به میزان هشت تن در ساعت، قابل خوراک کردن بوکسیت‌های کم‌عیار تا مدول ۳/۵، ارتقای سیستم کنترل و بومی‌سازی دو دستگاه گیربکس جهت همزن با توان ۶۸۰ هزار نیوتن متر اشاره کرد. همان طور که پیش‌تر مطرح شد، حرکت رو به جلوی این مجموعه هیچ‌گاه متوقف نمی‌شود و هسته مدیریتی شرکت آلومینای ایران، طرح‌های توسعه‌ای دیگری مانند بررسی و امکان‌سنجی فنی اقتصادی تولید آلومینا به روش سینترینگ (فاز دوم تولید آلومینا)، احداث نیروگاه حرارتی ۱۶۰ مگاواتی (فاز نخست ۹۰ مگاوات)، تکمیل مطالعات پژوهشی و تهیه «PFS» به منظور استحصال تیتانیوم، ژرمانیوم و... با بهره‌گیری از گل قرمز و سایر ضایعات و طرح‌های پژوهشی متعدد با همکاری دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان را در دستور کار دارد.

▣ عملکردی درخشان

کارنامه کاری شرکت آلومینای ایران در سال گذشته بسیار پربار بود و این مجموعه علاوه بر حوزه تولید، در زمینه‌های دیگری هم خوش درخشید که نمی‌توان از آن‌ها غافل شد. اخذ گواهینامه «ISO/IEC ۱۷۰۲۵:۲۰۱۷»، کسب جایزه ویژه اولین اجلاس ملی مدیریت روابط رسانه‌ای ایران، دریافت تندیس زرین ششمین اجلاس سراسری مسئولیت‌پذیری اجتماعی و فرهنگ سازمانی، کسب نشان مدیریت کنترل کیفیت نمونه خراسان شمالی، تقدیر از مدیرعامل شرکت به عنوان مدیر ارزش‌آفرین کشور در خلاقیت و نوآوری کسب‌وکار در سومین اجلاس مدیران ارزش‌آفرین کشور، واحد نمونه ملی در حوزه‌های صنعتی و معدنی در بیست و هفتمین همایش بزرگ روز ملی صنعت و معدن، کسب رتبه نخست در چهارمین جشنواره ایده‌های ارزش‌آفرین معدن و صنایع معدنی (اینوماین) با ارائه ایده استفاده از کوره دوار جهت کلسیناسیون ریزدانه‌های سنگ آهک با هدف رشد اقتصادی و توسعه پایدار، دریافت لوح تقدیر و تندیس آیین تجلیل از ۱۰۰ برند برتر سال در شاخص مسئولیت‌پذیری اجتماعی، کسب تندیس کارفرمای سلامت‌محور و... گوشه‌ای از دستاوردهای شرکت آلومینای ایران در سال ۱۴۰۲ هستند.

تولید مکانیزه تیر آهن بال پهن در ذوب آهن اصفهان

نهمین کنفرانس بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله با حضور احمد وحیدی وزیر کشور، علیرضا زاکانی شهردار تهران، منوچهر متکی و سمیه رفیعی دو نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، حجت الاسلام آقا میری رییس کمیسیون عمران شورای شهر تهران و حمزه شکیب رییس سازمان نظام مهندسی تهران، امروز ۱۸ اردیبهشت ماه در سالن همایش های برج میلاد تهران برگزار شد.

مهدی کوهی مدیرعامل ذوب آهن اصفهان به عنوان سخنران ویژه نهمین کنفرانس و نمایشگاه زلزله شناسی و مهندسی زلزله گفت : این مجتمع به عنوان پیشران تولید مقاطع فولادی در کشور ، محصولات فولادی متنوع از جمله ریل ، تیرآهن ، میلگرد ، ورق ، نبشی و... را در سبد محصولات خود دارد . در واقع ذوب آهن با استفاده از فناوری های دانش بنیان پیشرفته و تجهیزات به روز توانایی تولید محصولات با کیفیت بالا و استانداردهای بین‌المللی را داراست .

وی افزود: ذوب آهن اصفهان با تمرکز بر بهره وری، کیفیت و رضایت مشتریان مطابق با استانداردهای بین المللی اقدام به تولید پروفیل های بال پهن تا سایز ۳۰ نموده که تحولی عظیم در صنعتی سازی ساختمان کشور را ایجاد می‌نماید . پیامد استفاده از این محصولات رشد صنعتی سازی صنعت ساختمان و ساخت و ساز در کشور است که در واقع جایگزین نمونه های خارجی شده و باعث جلوگیری از واردات و استفاده از تولید داخل می شود ضمن اینکه افزایش بهره‌وری و ایمنی و مقاومت در برابر حوادث طبیعی و زلزله را نیز در پی دارد .

مدیر عامل ذوب آهن اصفهان با بیان اینکه این مجتمع عظیم صنعتی، ۵۴ سال است که مقاطع فولادی ساختمانی را تولید می کند افزود: با توجه به حضور سایر شرکت های بخش خصوصی در تولید این محصولات ، استراتژی جدید ما عبور از محصولات سنتی و تولید محصولات صنعتی و آلیاژی از جمله تیرآهن بال پهن است .

وی با اشاره به اینکه در همایش سال گذشته در دانشگاه علم و صنعت با حضور ۳۰۰ مهندس ارشد نظام مهندسی، پنل تخصصی در خصوص تولید تیرآهن بال پهن در ذوب آهن اصفهان ارائه شد گفت : هم اکنون این مجتمع عظیم صنعتی آمادگی لازم برای تولید انبوه تیرآهن بال پهن تا سایز ۳۰ را دارد .

مهدی کوهی افزود : این مجتمع به عنوان بزرگترین تولید کننده مقاطع فولادی افتخار دارد که در این دهه پیشران توسعه صنعتی سازی ساختمان ، راه آهن سراسری و مترو کلان شهرهاست . تولید ریل در شرایط تحریم به کمک کشور آمد و امروز همه طرح های توسعه راه آهن کشور با ریل ذوب آهن اصفهان انجام می شود .

مدیرعامل ذوب آهن اصفهان گفت: آمادگی مشارکت با نظام مهندسی ، وزارت راه و شهرسازی و جامعه انبوه ساز کشور اعم از بخش خصوصی و دولتی را داریم چرا که معتقدیم این مشارکت ، سرعت ، دقت ، کیفیت، ایمنی و کاهش قیمت تمام شده در ساخت و ساز را به ارمغان خواهد آورد.

وی در خصوص شرایط زلزله خیز بودن ایران و ضرورت مقاوم سازی ساختمان در کشور گفت : ایران به عنوان یکی از کشورهای جهان در طی سال های گذشته همواره در معرض زلزله های مخرب قرار داشته و شرایط طبیعی ایران استفاده از سازه های مقاوم در برابر زلزله را به یک ضرورت تبدیل کرده است. طراحی و اجرای سازه های مقاوم در برابر زلزله نه تنها به حفظ امنیت و سلامتی انسان ها در زمان وقوع زلزله کمک می کند بلکه با کاهش خسارت های احتمالی به سازه ها و ساختمان های عمومی باعث حفظ زیرساخت ها و امکانات شهری شده و به بهبود عملکرد و واکنش جامعه در برابر زلزله و حفظ سرمایه‌های ملی کمک شایانی می‌نماید .

کوهی با بیان اینکه سازه های فولادی به دلیل سرعت اجرای بیشتری که دارند یکی از گزینه های برتر برای ساخت و سازهای بزرگ و پیچیده می باشند ، اظهار داشت : ساخت سازه با استفاده از پروفیل های آماده و قطعات استاندارد باعث می‌شود که زمان ساخت و اجرای آنها به طور قابل توجهی کاهش یافته و کیفیت ساخت سازه نیز افزایش یابد.

مدیرعامل ذوب آهن اصفهان با اشاره به اینکه به منظور طراحی ساختمان‌های مقاوم در برابر زلزله در آیین نامه زلزله کشور طراحی و بهره برداری برای هر منطقه ملاک عمل قرار می‌گیرد گفت : در طراحی سازه مسئله حائز اهمیت شکل پذیری سازه و جذب انرژی است. سازه هایی که از مواد انعطاف پذیر و سیستم های توزیع شده انرژی استفاده می‌کنند از مقاومت بهتری در برابر زلزله برخوردارند .

وی افزود :در واقع پروفیل‌های نورد شده با توجه به ابعاد و شکل خاصی که دارند نسبت به سایر پروفیل ها از شکل پذیری و قدرت بیشتری برخوردار بوده و نسبت به مقاطع ساخته شده با ورق نیز دارای رفتار دینامیکی بهتر و سرعت ساخت بالاتری خواهند بود .

مدیر عامل ذوب آهن اصفهان اظهار داشت: در صورت وقوع زلزله سازه های ساخته شده با پروفیل‌های بال پهن نورد شده توانایی انعطاف و تغییر شکل بیشتری دارند و رفتار ایمن تری را از خود نشان خواهند داد. همچنین پروفیل‌های نورد شده با توجه به فرایند تولید شان دارای نواقص و خطاهای ساخت ناچیز و کیفیت سطح بالاتری هستند .وی با بیان اینکه در تیر ورق ها در جوش ها و مونتاژ مقاطع، خطاهای انسانی بیشتری مشاهده می‌شود گفت : در تیر ورق ها علاوه بر ضرورت کنترل نمودن بازرسی جوش های متصل کننده اجزای مقاطع ، لازم است کنترل‌های هندسی نیز در مقطع انجام پذیرد که ممکن است برخی از این ضوابط در تولید نادیده گرفته شود و کیفیت مقطع را تحت الشعاع قرار دهد. اما در فرایند تولید مکانیزه تیرآهن بال پهن در ذوب آهن کلیه رواداری های مجاز هندسی مقطع نیز تأمین می‌گردد.وی افزود: در ساخت و سازهای بزرگ و پیچیده در دنیا استفاده از پروفیل های بال پهن نورد شده با اندازه بزرگ به عنوان یک راه حل موثرو مقرون به صرفه شناخته شده است . به عنوان مثال در برج خلیفه که یکی از بزرگترین ساختمان های بلند مرتبه جهان است مشابه بسیاری از آسمان خراش های دیگر جهان از پروفیل‌های بال پهن نورد شده با سایز بزرگ استفاده شده است.

ایران قطب صنایع مفتولی می‌شود

احمد فرد شاهین مدیر عامل شرکت فرد شاهین، با توجه به توسعه صنایع فولاد گفت: امید داریم در آینده نزدیک بر حسب وظیفه تولید محصولات مفتولی را توسعه داده و ایران را به عنوان یکی از قطب‌های صنایع مفتولی دنیا مطرح نماییم.

مهندس فرد شاهین در گفتگوی اختصاصی با خبرنگار ایلنا، با اشاره به اینکه گروه صنعتی فرد شاهین در سال ۱۳۴۲ به منظور تولیدات صنایع مفتولی و انواع تورهای سیمی، تاسیس و راه‌اندازی شده است، گفت: محصول عمده و شاخص مجموعه، تولید انواع مفتول گالوانیزه بوده است.وی ادامه داد: انواع مفتول گالوانیزه، توری حصاری، حصاری با روکش p.v.c توری گابیون ، توری فرنگی سیم خاردار سوزنیی، سیم خاردار تیغی، پانل های نرده ای رنگی ،توری مش جوشی، توری پرسی از جمله سبد محصولات شرکت فرد شاهین بوده و در حال حاضر خطوط تولید پانل های نرده‌ای رنگی تهیه ونصب شده و این محصول یکی از تولیدات جدید کارخانه خواهد بود، که در دنیا توسعه یافته و پر کاربرد می‌باشد.ارتقاءکیفیت و تولید انبوه محصولات سیاست کلی ماست فرد شاهین اظهار داشت: ارتقاء کیفیت و تولید انبوه سیاست کلی شرکت ما می باشد و با این کار ما میتوانیم جواب گوی مشتریان داخلی و خارجی بوده و بازارهای جدید برای خود داشته باشیم، در حال حاضر ما محصولات را با قیمت مناسب و استانداردهای بین المللی و روز جهانی تولید می‌کنیم.وی با اعلام اینکه واحدهای تولیدی که عمده محصولات خود را برای صادرات تولید می‌کنند به نسبت بازار داخلی از وضعیت مناسب تری برخوردار هستند، به طوری که اکنون بخش زیادی از محصولات ما و احدهای مشابه به کشورهای همسایه بخصوص عراق صادر می گردد که البته از کیفیت و قیمت مناسب برخوردار می‌باشند .مدیرعامل شرکت فرد شاهین با بیان اینکه صنعت مفتول در ایران یک حوزه استراتژیک با ارزش افزوده خوب می‌باشد که نقش محوری در توسعه اقتصادی و صنعتی کشور ایفا می‌کند، افزود: در حال حاضر ایران در رده مطلوبی در جایگاه جهانی برخوردار بوده منتها برای حضور قدرتمندتر فعال‌تر باید وارد بازارهای جدید جهانی همچون آفریقا کشورهای اروپایی و آمریکایی بشویم.فرد شاهین اظهار داشت: نمایشگاه ایران اکسپو تاثیر خوبی بر بازارهای صادراتی ما خواهد گذاشت، به طوری که برخلاف سال گذشته، امسال میزان حضور مشتریان بین‌المللی رشد چشمگیر داشته و امیدواریم این نمایشگاه‌ها استمرار یابد.

روزگار معدن
شنبه
۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲ ذی القعده ۱۴۴۵ • ۱۱ مه ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۰۱

افزایش ۶۰ درصدی تولید نفت خام در دولت سیزدهم

وزیر نفت برگزاری نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت ایران را فرصتی مناسب برای نمایش دستاوردهای بزرگ ۲.۵ سال اخیر وزارت نفت در دولت سیزدهم دانست و گفت: در مدت یادشده، تولید نفت خام ایران با تکیه بر شرکت‌های داخلی بیش از ۶۰درصد رشد کرد و صادرات آن به‌شدت افزایش یافت.

ششمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با بیان اینکه امسال بیش از هزار و ۵۰۰ شرکت داخلی و ۲۵۰ شرکت خارجی در نمایشگاه بین‌المللی نفت حضور یافته‌اند، گفت: این نمایشگاه هر سال نسبت به سال قبل باشکوه‌تر برگزار می‌شود که این موضوع باعث غرور هر ایرانی است.

وی با تأکید بر اینکه دولت مردمی سیزدهم از همان آغاز کار هیچ‌گاه منتظر مذاکرات رفع تحریم‌های بین‌المللی و خارجی‌ها نمانده است، افزود: در دو سال و نیم اخیر با اتکا به شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی اتفاق‌های بزرگی در صنعت نفت ایران رخ داده است.

وزیر نفت با یادآوری اینکه در آغازبه‌کار دولت مردمی سیزدهم مقدار تولید و صادرات نفت کشور اوضاع مطلوبی نداشت، تصریح کرد: امروز در این حوزه به اعداد و ارقامی دست یافته‌ایم که باور آن برای بسیاری از اشخاص سخت است.

اوجی گفت: تا پایان سال ۱۴۰۲ حدود ۱۳۲ طرح نیمه‌تمام به ارزش ۲۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار را تکمیل و هم‌زمان عملیات اجرایی ۵۰ طرح به ارزش ۴۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار را آغاز کردیم.

در سال ۱۴۰۳، ۷۹ طرح به ارزش ۱۶ میلیارد دلار تکمیل و عملیات اجرایی ۵۰ طرح به ارزش ۲۵ میلیارد دلار آغاز خواهد شد.

وی برگزاری نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت ایران را فرصتی مناسب برای نمایش دستاوردهای بزرگ دو و نیم سال اخیر وزارت نفت در دولت سیزدهم دانست و بیان کرد: در این مدت، تولید نفت خام ایران بیش از ۶۰درصد رشد کرد و صادرات آن به‌شدت افزایش یافت.

وزیر نفت با اشاره به افزایش تولید ۵۴ میلیون مترمکعبی گاز، ۲۲۰ هزار بشکه‌ای ظرفیت فرآورشی کشور و ۱۰ میلیون تنی پتروشیمی کشور در طول عمر دو و نیم ساله دولت مردمی سیزدهم، گفت: بخش زیادی از این دستاوردها با بهره‌برداری از پروژه‌های نیمه‌تمام صنعت نفت که بعضی تا بیش از ۱۰ سال معطل مانده بودند، به دست آمده است.

خیز ایران برای ورود به باشگاه صادر کنندگان برتر تجهیزات نفتی

مهدی کاوه‌ای

مدیرکل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت با تأکید بر اینکه وزارت نفت در دولت سیزدهم همواره کوشیده است در دوران تحریم، با حمایت از تولید داخل، کالاهای موردنیاز صنعت نفت را تأمین کند، گفت: تاکنون بیش از ۸۵درصد تجهیزات موردنیاز صنعت نفت بومی‌سازی شده است و ایران می‌تواند در آینده نزدیک یکی از صادرکنندگان مطرح تجهیزات صنعت نفت باشد.

راهبردی‌بودن صنعت نفت و وابستگی آن به خارج از کشور همواره به‌عنوان اهرم فشار علیه اقتصاد ایران به کار گرفته می‌شود. ازاین‌رو، از منظر امنیت ملی و چانه‌زنی‌های سیاسی، افزایش استقلال در حوزه صنعت نفت بسیار مهم است. یک بررسی ساده نشان می‌دهد در دهه‌های آینده سرمایه‌گذاری چندصد میلیارد دلاری در حوزه صنعت نفت انجام خواهد شد که ۵۰ تا ۷۰ درصد از این مبلغ مربوط به خرید تجهیزات موردنیاز است.

همچنین، با توجه به شتاب زیاد تغییر در فناوری صنعت نفت، توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور بیش‌ازپیش اهمیت دارد. از همین رو، وزارت نفت همسو با اجرای قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی و بهره‌مندی از مصوبه تولید بار اول (ماده ۱۰ قانون جهش تولید دانش‌بنیان بند «ی» ماده ۲۹ قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳.۰۱.۲۵) به‌منظور تأمین نیازهای فناورانه، راهبردی و تحریمی، سطح ارتباطات علمی و مالی خود را با شرکت‌ها و مؤسسه‌های دانش‌بنیان افزایش داده، به‌طوری که برای دومین بار رتبه نخست در همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان را در میان دستگاه‌های اجرایی به دست آورده است.

غلامرضا خوانساری، مدیرکل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت، در گفت‌وگو با شانا با اشاره به نام‌گذاری امسال از سوی مقام معظم رهبری با هدف حمایت از تولید داخلی، بیان کرد: در دولت سیزدهم فعالیت‌های قابل توجهی میان شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز دانش‌بنیانی با بدنه صنعت نفت رقم خورده است.

وی با بیان اینکه در ابتدای دولت سیزدهم حدود ۱۵۰ شرکت دانش‌بنیان با صنعت نفت همکاری می‌کردند، افزود: هم‌اکنون تعداد این شرکت‌ها به بیش از ۶۶۰ شرکت رسیده که افزایش بیش از چهار برابری این شرکت‌ها نشان‌دهنده حمایت وزارت نفت با توجه به رویکرد مقام معظم رهبری، به‌منظور دانش‌بنیان‌شدن صنعت نفت خواهد بود.

مدیرکل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت با اشاره به اینکه در موضوع ساخت بار اول تجهیزات صنعتی، وزارت نفت برای دومین سال پیاپی مقام نخست را در میان دیگر دستگاه‌های اجرایی به دست آورده است، گفت: این موضوع حاکی از تغییر نگاه وزارت نفت نسبت به شرکت‌های دانش‌بنیان برای تسهیل ورود آن‌ها به بدنه صنعت نفت است.

در ادامه مشروح گفت‌وگو با غلامرضا خوانساری، مدیرکل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت را می‌خوانید.

ارزش قراردادهای نفتی که در دولت سیزدهم با شرکت‌های دانش‌بنیان امضا شده، چقدر است؟ و سهم هرکدام از شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت از ساخت بار اول چه میزان برآورد می‌شود؟

بیش از ۶۳ قرارداد تولید بار اول در شرکت‌های اصلی و تابع وزارت نفت با ۵۲ شرکت دانش‌بنیان به ارزش بیش از ۹۲ میلیون دلار امضا شده که نشان‌دهنده جهش بیش از پنج برابری ارزش قراردادهای ساخت بار اول در دولت سیزدهم بوده و صرفه‌جویی ارزی ۴۰۰ میلیون دلاری را به‌دنبال داشته است.

همچنین، مقدار خرید محصول‌های دانش‌بنیانی در صنعت نفت شامل ساخت تجهیزات و خدمات بیش از یک هزار قرارداد است که ارزش مجموع این قراردادها ۵۰۰ میلیون دلار و ۱۳.۵ هزار میلیارد تومان است. از مجموع این قراردادها، ۲۱۷ طرح به ارزش ۲۷۳ میلیون دلار و ۳.۶ هزار میلیارد تومان مربوط به شرکت ملی نفت ایران، ۲۲۱ طرح به ارزش ۱۷ میلیون دلار و ۳.۹ هزار میلیارد تومان مربوط به شرکت ملی گاز ایران، ۴۱۰ طرح به ارزش ۱۷۶ میلیون دلار و ۲.۴ هزار میلیارد تومان مربوط به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و ۱۵۴ طرح به ارزش ۳۴ میلیون دلار و ۳.۴ هزار میلیارد تومان مربوط به شرکت ملی صنایع پتروشیمی است. یکی از اقدام‌های ارزشمند در صنعت نفت برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بدنه این صنعت، واگذاری چاه‌های کم‌بازده و بسته به این شرکت‌هاست که تاکنون ۳۰ حلقه چاه در قالب ۱۲ قرارداد به شرکت‌های دانش‌بنیان واگذار شده است.

همچنین، نزدیک به ۸۰۰ قلم کالا و تجهیزات صنعت نفت با عنوان نیازهای فناورانه این صنعت روی سایت معاونت مهندسی بارگذاری شده است و شرکت‌هایی که تمایل دارند برای طراحی ساخت تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت فعالیت داشته باشند، می‌توانند پیشنهادهای خود را به وزارت نفت بازتاب دهند.

وزارت نفت به‌منظور بازارسازی برای شرکت‌های دانش‌بنیان تاکنون چه اقدام‌هایی انجام داده است؟

در ابتدای دولت سیزدهم تعداد شرکت‌های سازنده در فهرست بلند منابع وزارت نفت یک‌هزار و ۸۰۰ شرکت بود که هم‌اکنون با حمایت‌های حداکثری از سازندگان داخلی، تعداد شرکت‌های این فهرست به بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ شرکت رسیده است و این آمار، تغییر رویکرد تأمین کالا از داخل کشور به‌جای تأمین کالا از خارج کشور در مجموعه صنعت نفت را نشان می‌دهد.

درواقع زمانی که فضا برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بدنه صنعت نفت باز می‌شود، بازار کار این شرکت‌ها نیز باید توسعه یابد، زیرا مصرف برخی تجهیزات و کالاهای اختصاصی صنعت نفت محدود است و سفارش‌ها باید پاسخگوی بخش سرمایه‌گذاری در این شرکت‌ها باشد.

به این منظور، کارگروه صادرات خدمات فنی و مهندسی شکل گرفته است و به‌دنبال تشکیل ساختار سازمانی برای این بخش هستیم، زیرا صادرات خدمات فنی و مهندسی باید به‌صورت مدون در دل صنعت نفت نهادینه شود و بازار جهانی برای شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم باشد.

◉ با توجه به اهمیت بازار جهانی، چه حمایت‌هایی از شرکت‌های ایرانی فعال صنعت نفت برای حضور در این بازارها شده است؟

تاکنون بیش از ۹۰ شرکت دانش‌بنیان و سازنده با ظرفیت صادراتی، همچنین کشورهای هدف برای صادرات خدمات فنی و مهندسی ایرانی شناسایی شده و مراودات اقتصادی با آن‌ها در دستور کار قرار گرفته است. ازجمله این بازارها، کشور ونزوئلاست که افزون بر بازسازی پالایشگاه نفت این کشور، بیش از ۳۰۰ میلیون دلار پیشنهاد فنی و مالی برای تجهیزات موردنیاز صنایع گاز و پتروشیمی این کشور آمریکای مرکزی ارائه کرده‌ایم که در حال بررسی است و امیدواریم به امضای قرارداد برسد تا ارزآوری مناسبی را برای کشور و شرکت‌های دانش‌بنیان رقم بزنند.

همچنین، از دیگر فعالیت‌هایی که در بخش بین‌الملل در حوزه دانش‌بنیانی صنعت نفت آغاز کرده‌ایم، همکاری‌های پژوهشی و آموزشی با مراکز آموزشی و پژوهشی جهانی است.

در این زمینه طرح‌هایی با کشورهای ونزوئلا، سوریه، عراق و روسیه به‌منظور تبادل دانشجو، تبادل دوره‌های آموزشی و تخصصی تنظیم، و پیشنهادها ارسال شده است.

◉ به‌دلیل تحریم، در سال‌های اخیر دریافت استانداردها و گواهی‌نامه‌های بین‌المللی برای تجهیزات ساخت ایران با مشکل همراه بوده و از همین رو گواهی‌نامه کیفیت کالای ایرانی تعریف شده است. با توجه به راهبردی و پرخطر بودن صنعت نفت، گواهی‌نامه کیفیت کالاهای داخلی چگونه صادر می‌شود؟

تاکنون ۲۴۰ استاندارد در صنعت نفت تدوین و بیش از ۱۲۲ استاندارد ملی شده است. صدور گواهی کیفیت ضدانفجار برای شرکت‌های دانش‌بنیان و داخلی تسهیل شده است تا با زمان و هزینه پایین‌تر بتوانند این گواهی‌نامه را دریافت کنند.

همچنین، فرایند ارزیابی اصالت گواهی‌نامه‌های بین‌المللی برای حمایت از کیفیت کالاهای شرکت‌های سازنده و دانش‌بنیان ایجاد شده است که این ارزیابی، قابلیت این شرکت‌ها را برای رقابت با محصولات خارجی افزایش می‌دهد. در این فرایندها، مبنای ارزیابی‌ها استانداردهای بین‌المللی است.

نکته مهم آن است که مجموعه صنعت نفت دارای شرایط پرخطر است و امکان ریسک در این مجموعه وجود ندارد، ازاین‌رو ضروری است نظام کیفی در این صنعت به‌صورت دقیق و منسجم دنبال شود تا کاهش حوادث را شاهد باشیم و در بخش صادرات نیز شرکت‌ها کالاهای خود را با اطمینان بیشتری صادر کنند.

یکی دیگر از اقدام‌های وزارت نفت برای تقویت سطح کیفی محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان، ساماندهی آزمایشگاه‌هایی است که با این صنعت کار می‌کنند.

در حال ارزیابی و ساماندهی این آزمایشگاه‌ها هستیم و سرانجام فهرست بلندی برای آن‌ها صادر می‌شود تا شرکت‌های اصلی و تابع صنعت نفت با آزمایشگاه‌های موردتأیید وزارت نفت همکاری کنند.

◉ به نظر شما شرکت‌های فعال در صنعت نفت ایران این ظرفیت را دارند که افزون بر بازار داخلی به فکر فتح بازارهای جهانی باشند؟

در این زمینه و برای رسیدن به این هدف، ارتباط با مراکز نظام کیفیت بین‌المللی برای ارتقای نظام کیفیت صنعت نفت ضروری است، ازاین‌رو ارتباط انجمن نفت ایران با سازمان اعتباربخشی منطقه آسیا (APAC) برقرار شده است و پس از امضای توافق‌نامه، صنعت نفت قابلیت صدور گواهی‌نامه‌های بین‌المللی آزمایشگاهی را خواهد داشت که ابزار بسیار مناسبی برای صادرات محصولات دانش‌بنیان به کشورهای هدف است.

همچنین، پیگیر فرایند تجاری‌سازی کالاهای شرکت‌های دانش‌بنیان هستیم که تاکنون بیش از ۸۵درصد محصولات موردنیاز صنعت نفت بومی‌سازی شده است و دغدغه جدی برای تأمین کالا در این صنعت وجود ندارد و در آینده نزدیک می‌توانیم یکی از صادرکنندگان مطرح در تجهیزات صنعت نفت باشیم.

رویکردی که در ایران پس از انقلاب به‌ویژه در دولت سیزدهم رقم خورد، سبب افزایش توجه وزارت نفت به بازارهای بین‌الملل شده است تا افزون بر تأمین نیاز خود در صنعت نفت، صنعت نفت جهان را نیز پوشش دهد.

مدیر بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت:

نمایشگاه بین‌المللی نفت ایران زمینه را برای تبادل‌نظر ذی‌نفعان فراهم می‌کند

مدیر بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت ایران گفت: این نمایشگاه با تکیه بر شعار «صنعت نفت، جهش تولید و بهینه‌سازی فناورانه» زمینه را برای تبادل‌نظر ذی‌نفعان، به اشتراک‌گذاری بهترین شیوه‌ها و رسیدگی به چالش‌های پیش روی صنعت نفت فراهم می‌کند.

غلامرضا جمالی ظهر امروز (چهارشنبه، ۱۹ اردیبهشت) در آیین گشایش رسمی بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با بیان اینکه این نمایشگاه به‌عنوان بزرگ‌ترین رویداد صنعتی و تجاری ایران و یکی از بزرگ‌ترین نمایشگاه‌های نفت غرب آسیا، امسال با نمایش تازه‌ترین تحولات و فناوری‌های صنعت نفت برگزار می‌شود، گفت: این رویداد کارشناسان صنعت نفت، مقام‌های دولتی، فعالان بخش خصوصی و شرکت داخلی و خارجی فعال در صنایع نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی را برای بررسی فرصت‌های همکاری و سرمایه‌گذاری در صنعت پررونق نفت ایران گردهم می‌آورد.

وی افزود: این نمایشگاه همچنین با تکیه بر شعار «صنعت نفت، جهش تولید و بهینه‌سازی فناورانه» زمینه‌ای را برای تبادل‌نظر ذی‌نفعان، به‌اشتراک‌گذاشتن بهترین شیوه‌ها و رسیدگی به چالش‌های پیش روی صنعت نفت فراهم می‌کند.

مدیر بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت بیان کرد: یکی از نکات مهم و برجسته این رویداد بین‌المللی، رونمایی از فناوری‌ها، نوآوری‌ها و تجهیزات نو در حوزه تولید و توسعه صنعت نفت است. در نمایشگاه بیست‌وهشتم شرکت‌های داخلی و خارجی تجهیزات و فناوری‌های پیشرفته‌ای را که برای بهبود کارایی عملیاتی، افزایش تولید، کاهش هزینه‌ها و به‌حداقل‌رساندن آسیب‌های زیست‌محیطی طراحی شده‌اند به نمایش می‌گذارند.

جمالی ادامه داد: افزون بر نمایش توانمندی‌ها و سیاست‌های وزارت نفت در عرصه تولید، اقتصاد و فناوری، در حاشیه این رویداد نشست‌های تخصصی، هم‌اندیشی، میزگردها و کارگاه‌های آموزشی پرشماری با حضور مدیران ارشد صنعت نفت و شرکت‌های توانمند بخش خصوصی برگزار می‌شود، همچنین با توجه به نیاز روزافزون به استفاده از توان شرکت‌های فنی و دانشی برای حل مسائل و افزایش بهره‌وری، تازه‌ترین پیشرفت‌ها و پیشنهادهای شرکت‌های توانمند بخش خصوصی برای کمک به صنعت نفت نیز مطرح و شرایط اشتراک‌گذاری دانش و همکاری میان ذی‌نفعان صنعت نفت فراهم می‌شود.

وی افزود: مدیران ارشد، کارشناسان، متخصصان و نمایندگان وزارت نفت نیز با توجه به بیانات راهبردی مقام معظم رهبری در شعار امسال مبنی بر «جهش تولید با مشارکت مردم»، اولویت‌ها و ابتکارهای دولت سیزدهم در این حوزه و پروژه‌های کلیدی و مشوق‌های سرمایه‌گذاری را تشریح می‌کنند، ازاین‌رو شرکت‌کنندگان این فرصت را دارند تا با سیاست‌گذاران تعامل داشته باشند و نگرانی‌ها را مطرح و مشارکت‌های بالقوه را برای حمایت از رشد صنعت نفت ایران بررسی کنند.

مدیر بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت ایران ادامه داد: بی‌شک صنعت نفت ایران با تاریخ غنی و آینده امیدوارکننده خود برای ادامه رشد و موفقیت آماده است و رویدادهایی مانند نمایشگاه، نقش مهمی در شکل‌دادن به مسیر روبه‌تعالی این صنعت ایفا خواهد کرد.

جمالی گفت: باعث افتخار است که اعلام کنم بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با حضور ۱۵۰۰ شرکت داخلی و ۲۵۰ شرکت خارجی در فضایی به وسعت بیش از ۷۰ هزار مترمربع برگزار می‌شود. شرکت‌های حاضر در نمایشگاه، افزون بر شرکت‌های ایرانی، ملیت‌هایی از ۱۲ کشور جهان را شامل می‌شود؛ همچنین با توجه به افزایش استقبال شرکت‌های خارجی برای حضور در نمایشگاه امسال، متراژ درنظرگرفته‌شده برای آن‌ها در مقایسه با دوره پیشین، با رشد بیش از ۲ برابری از ۲۰۰۰ مترمربع به حدود ۵۰۰۰ مترمربع رسیده که نمونه بارزی از تحقق صدق وعده و قدرتمندی نظام جمهوری اسلامی ایران در عرصه تجارت جهانی است.

وی بیان کرد: در نمایشگاه امسال نیز همچون سال‌های گذشته، شرکت‌کنندگان از صنایع بالادستی، میان‌دستی و پایین‌دستی صنعت نفت به همراه انجمن‌ها و اتحادیه‌های تولیدکننده تجهیزات صنعت نفت، تولیدکنندگان بار اول و شرکت‌های دانش‌بنیان به‌ترتیب اولویت‌بندی و براساس شرایط و ضوابط مندرج در دستورعمل‌های ثبت‌نام، انتخاب و جانمایی شده‌اند. همچنین، با توجه به اهمیت ساختار فناورانه در مجموعه صنعت نفت، در نمایشگاه امسال برای بیش از ۸۰ شرکت دانش‌بنیان، ۲۳ دانشگاه و ۶۴ شرکت استارتاپی در محل سالن‌های ۱۰ و ۱۱ جانمایی انجام شده است.

رشد ۲۰ درصدی گروه نفت و گاز با استفاده از توان داخلی محقق شد

وزیر نفت با اشاره به آمارهای مرکز آمار و بانک مرکزی درباره رشد اقتصادی گروه نفت و گاز گفت: پارسال رشد ۲۰ درصدی اقتصادی گروه نفت و گاز با استفاده از توان و ظرفیت داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان رقم خورد.

به گزارش خبرنگار شانا، جواد اوجی امروز (چهارشنبه، ۱۹ اردیبهشت) در حیاط هیئت دولت در جمع خبرنگاران با بیان اینکه در بیست‌وهشتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت هزار و ۵۰۰ شرکت داخلی و ۲۵۰ شرکت خارجی حضور دارند، بیان کرد: این نمایشگاه یکی از رویدادهای معتبر منطقه به شمار می‌آید و صنعت نفت با تکیه بر توان صنعتگران، پیمانکاران، مشاوران و فعالان داخلی این صنعت توسعه می‌یابد.وی با اشاره به اینکه وزارت نفت در دولت سیزدهم معطل خارجی‌ها و برجام نمانده و از ظرفیت‌های داخلی استفاده کرده است، افزود: بیش از ۳۰۰ طرح و پروژه نیمه‌تمام را در دستور کار داریم که ارزش آن‌ها بیش از ۱۲۰ میلیارد دلار است. بخشی از این طرح‌ها به بهره‌برداری رسیده که افزایش ۶۰ درصدی تولید نفت، افزایش ۵۰ میلیون مترمکعبی تولید گاز،رشد بیش از ۱۰ میلیون تنی تولید محصول‌های پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی از آثار این پروژه‌هاست.وزیر نفت با بیان اینکه قرارداد اجرای پروژه‌های بزرگی را در سال گذشته با تکیه بر ظرفیت و توانمندی شرکت‌های داخلی در صنعت نفت امضا کردیم، گفت: امروز شاهد حضور همه شرکت‌های توانمند داخلی در نمایشگاه بین‌المللی نفت هستیم و در این دولت اجرای پروژه‌ها را بر توان شرکت‌های داخلی گذاشته‌ایم.

اوجی با اشاره به آمارهای مرکز آمار و بانک مرکزی درباره رشد اقتصادی گروه نفت و گاز با استفاده از توان و ظرفیت داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان رقم خورد.وی افزود: با توجه به برنامه هفتم توسعه، قرار است با تکیه بر توان شرکت‌ها و سازندگان داخلی، روزانه تولید نفت به ۵.۵ میلیون بشکه و تولید گاز به بیش از یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون مترمکعب برسد.وزیر نفت با بیان اینکه تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در صنعت نفت از ۱۵۰ شرکت در شروع دولت سیزدهم به بیش از ۶۶۷ شرکت رسیده است، افزود: حدود یک هزار قرارداد به ارزش یک میلیارد دلار با این شرکت‌ها امضا شده است.

اوجی با اشاره به اینکه مجلس در قانون بودجه ۱۴۰۳ وزارت نفت را موظف کرده عملیات سوختگیری در جایگاه‌ها با کارت سوخت شخصی انجام شود، گفت: به همین دلیل در حال پیاده‌سازی این برنامه هستیم و با توجه به اینکه تاکنون ۱۹ میلیون کارت سوخت صادر شده است، از کسانی که کارت سوخت ندارند خواهشمندیم با توجه به اطلاع‌رسانی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران برای دریافت کارت سوخت مراجعه کنند.وی ادامه داد: طبق قانون و با هدف مدیریت مصرف سوخت، باید بیش از ۹۵ درصد سوخت‌گیری در جایگاه‌ها با کارت سوخت شخصی انجام شود. هم‌اکنون بیش از ۷۶ درصد از مردم کشور از کارت سوخت شخصی استفاده می‌کنند.

یادداشت

توزیع ثروت به نفع ثروتمندان

احسان سلطانی
پژوهشگر و مشاور اقتصادی و صنعتی

معادله مالیات این روزها دوباره به یکی از چالش‌های پیش روی فعالان اقتصادی و صاحبان کسب و کار بدل شده است. از یک طرف پرداخت مالیات‌ها در ایران با رشد حداقل ۴۹درصدی مواجه شده و از سوی دیگر سیاست‌های نظام تصمیم‌ساز کشور باعث شده تا اقتصاد در دوره‌ای از رکود و سکون فرو رود. به‌طور کلی در هر اقتصادی ۳روش برای توزیع ثروت از دهک‌های دارا به دهک‌های محروم وجود دارد: نخست سیستم مالیاتی، دوم سیستم یارانه‌ای و سوم سیستم بانکی. در ایران اما همه این بخش‌ها به نفع ثروتمندان و به ضرر محرومان استقرار پیدا کرده‌اند. اما چرا اخذ مالیات در شرایط امروز مهم است؟ اصولا در کشوری که حجم انبوهی از دارایی‌های نفتی و گازی و... را داراست، رویکردهای مالیاتی سفت و سخت چندان مورد توجه فعالان اقتصادی و صاحبان کسب و کار قرار نمی‌گیرد. اما باید بدانیم که به دلیل سوءمدیریت‌های داخلی، تحریم‌ها و فساد افسارگسیخته، ایران عملا امکان فروش نفت قابل توجهی را ندارد. کشورهای دیگر ظرفیت‌ها را زدند و بردند و خوردند و ما اندر خم یک کوچه‌ایم. در این شرایط ایران با کسری بودجه گسترده مواجه است. دولت هم نشان داده نه حاضر به حذف بودجه نهادهای فرهنگی نامشخص است و نه حاضر است نوری به ابعاد پنهان شرکت‌ها، موسسات و بانک‌های دولتی بتاباند. بنا به این دلایل اقتصاد ایران امروز روی این نقطه ایستاده است. اینکه کدام فرد و جریان مقصر است، هرچند مهم است اما دردی از مشکلات فعلی کشور را دوا نمی‌کند. برای مقابله با این شرایط چند راهکار می‌توان پیشنهاد داد:

۱-از ظرفیت‌های معدنی و ثروت‌های خدادادی کشور استفاده شود که تجربه نشان داده این ظرفیت‌ها اغلب در اختیار خصولتی‌ها و نورچشمی‌ها و افراد با نفوذ قرار می‌گیرد. برخی این ایده را مطرح می‌کنند که ثروت‌های خدادادی مانند نفت، گاز و معادن و...انفال بوده و حاکمیت درباره آن تصمیم‌گیری می‌کند. مبتنی بر این ایده عنوان می‌شود که کشور باید با مالیات اداره شود.

۲- این مشکلات مختص امسال و چند سال اخیر نیست و سال‌هاست که اداره کشور از جیب‌های ملت صورت می‌گیرد. طی چند سال اخیر کشور را با مالیات‌های تورمی اداره می‌کردند. شما هیچ کشوری را در سطح جهان نمی‌توانید پیدا کنید که طی حدود ۴۵سال به‌طور متوسط تورم بالای ۳۰ درصدی داشته باشد. این روند یعنی چه؟ یعنی اینکه سیستم نیازهای مالی خود را از طریق مالیات تورمی تامین می‌کرد. وقتی حقوق شما به نسبت تورم بالا نمی‌رود و قدرت خرید شما هر سال بیشتر از قبل کاهش می‌یابد، معنایش این است که یک‌سوم پول شما صرف هزینه‌های سیستم شده است.بنابراین دو راهکار برای اداره کشور وجود دارد، اینکه مالیات تورمی از مردم اخذ می‌شود یا اینکه باید مالیات مستقیم بپردازند.

۳-در همه جهان اداره کشورها با مالیات صورت می‌گیرد. مساله اساسی این است که مالیات‌ها از افراد ثروتمند و برخوردار اخذ می‌شود و صرف بهبود زندگی دهک‌های محروم و متوسط می‌شود! در ایران اما این روند بر عکس است. ثروتمندان، سوداگران، سودجویان، دلالان و...اساسا مالیاتی پرداخت نمی‌کنند و این حقوق‌بگیران، تولیدکنندگان، اصناف و حداقل‌بگیران هستند که باید مالیات بپردازند. در کشوری مانند ژاپن تلاش کردند با بهره یک درصد یا صفر درصد، بدهی‌ها را بی‌اثر کنند. در ایران اما بدهی‌های دولت با تورم بالا جبران می‌شود! وقتی تورم ۴۰ الی ۵۰درصد و بهره ۲۰درصد است، یعنی ۳۰درصد از جیب مردم برداشته و صرف کسری بودجه می‌شود. به‌طور کلی معتقدم به‌رغم همه این موارد، دریافت مالیات از چاپ پول، استقراض و مالیات بالا بهتر است!

۴-موضوع مهم بعدی، مالیات بر عایدی سرمایه است. صحبت درباره مالیات بر عایدی سرمایه سال‌هاست در ایران مطرح شده، اما عملا گامی برای اجرای آن برداشته نشده است. مثلا سال‌ها قبل، مالیات از خانه‌های خالی مصوب شد، اما بر اساس اعلام نمایندگان و مدیران اقتصادی دولت، عملا دریافت چنین مالیاتی صورت نگرفته است. هر اندازه که مالیات بیشتری از فعالیت‌های سوداگرانه اخذ شود، اقبال سرمایه‌گذاران به حوزه‌های مولد اقتصادی بیشتر می‌شود. اما در ایران چنین طرح‌هایی اغلب به صورت تبلیغاتی مطرح می‌شوند و در اجرا کمکی به اقتصاد و دهک‌های محروم نمی‌شود. اخیرا بررسی‌های دقیقی در حوزه تسهیلات‌دهی سیستم بانکی امریکا داشتم، نتایج جالبی داشت. در امریکا بخش قابل توجهی از سهم تسهیلات‌دهی، متوجه مردم محروم و متوسط جامعه است. اما در ایران این روند برعکس است. در ایران هر فردی ثروتمندتر و بانفوذتر باشد، سهم بیشتری از نظام تسهیلاتی کشور را برداشت می‌کند. بنابراین مالیات از عایدی سرمایه هر چند اثرگذار و مطلوب است، اما به شرطی تاثیرات مثبت به جای می‌گذارد که به درستی اجرا شود.

موج انرژی

فرانسه از نفت بی‌نیاز خواهد شد؟

برونو لو ماری، وزیر دارایی فرانسه گفت که ایجاد صنعت خودروهای برقی فرانسه برای عدم وابستگی این کشور از تولیدکنندگان نفت و صادرکنندگان بزرگ خودرو ضروری است.برونو لو ماری، وزیر دارایی فرانسه گفت که ایجاد صنعت خودروهای برقی فرانسه برای عدم وابستگی این کشور از تولیدکنندگان نفت و صادرکنندگان بزرگ خودرو ضروری است.به گزارش ایسنا، صنعت خودروی فرانسه بر اساس یک توافق راهبردی قصد دارد تا سال ۲۰۲۷ فروش خودروهای الکتریکی را چهار برابر کند و این زمانی است که رییس‌جمهور چین سفری رسمی به این کشور را آغاز می‌کند.امانوئل ماکرون، رییس جمهور فرانسه، هدفی را برای خودروسازان این کشور تعیین کرده است که تا پایان دهه دو میلیون خودروی برقی یا هیبریدی تولید کنند و این در شرایطی است که آنها با رقابت سخت تولیدکننده برتر چین مواجه هستند. طبق یک توافقنامه برنامه‌ریزی میان مدت جدید با دولت، این صنعت قرار است با هدف موقت فروش ۸۰۰ هزار خودروی برقی تا سال ۲۰۲۷ موافقت کند که از ۲۰۰ هزار دستگاه در سال ۲۰۲۲ افزایش یافته است. علاوه بر این، خودروسازان در نظر دارند فروش خودروهای سبک برقی را از ۱۶ هزار و ۵۰۰ دستگاه در سال ۲۰۲۲ به ۱۰۰ هزار دستگاه در سال افزایش دهند.

برونو لو ماری، وزیر دارایی فرانسه گفت که ایجاد صنعت خودروهای برقی فرانسه برای عدم وابستگی این کشور از تولیدکنندگان نفت و صادرکنندگان بزرگ خودرو ضروری است. لوماری در یک کنفرانس خبری گفت انتخابی که باید انجام شود این است که آیا می‌خواهیم کشور تولیدکننده خودرو باشیم یا کشور مصرف‌کننده باشیم. ما انتخاب کرده‌ایم که یک کشور بزرگ تولیدکننده خودروهای الکتریکی باشیم.

روزگار معدن

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily www.rouzegaremadan.ir

شنبه
۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۳
۲ذی القعده ۱۴۴۵
۱۱ مه ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۳۰۱

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر:۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

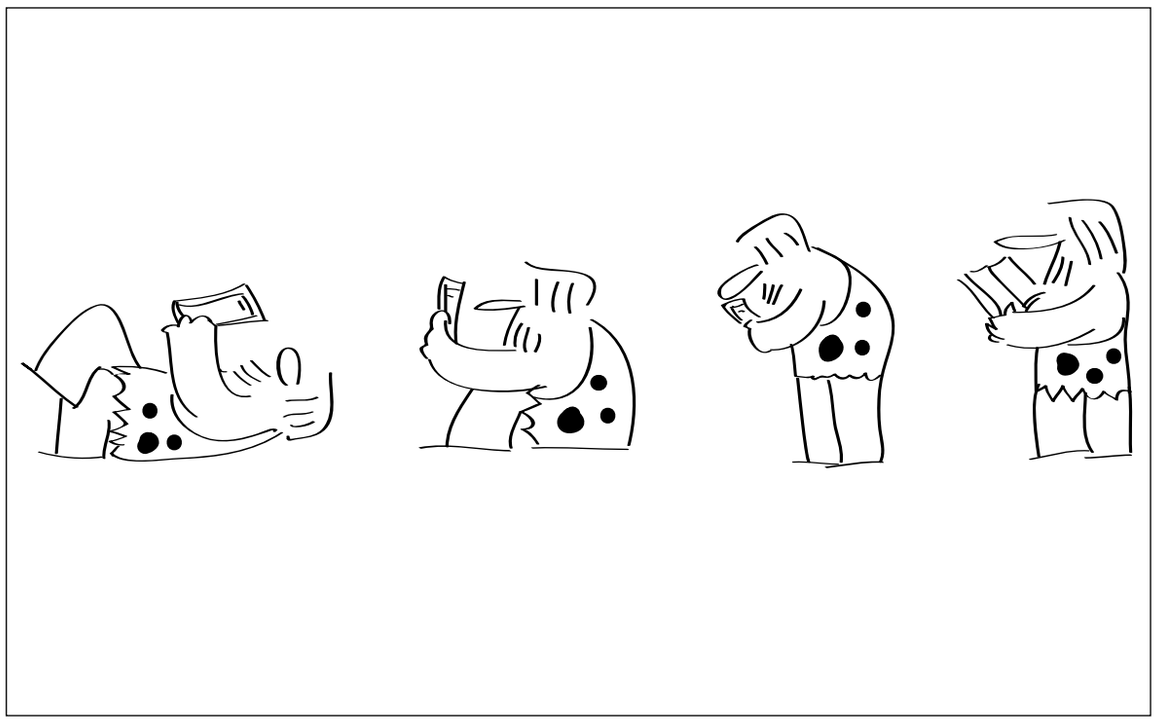
تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها:۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امورمشترکین:۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه:صمیم

تالار نقره‌ای میزبان عرضه بیش ۶۵۰ هزار تن انواع محصول

تالارهای بورس کالای ایران در روز چهارشنبه ۱۹ اردیبهشت ماه میزبان عرضه ۶۵۰ هزار و ۵۲۱ تن انواع محصول بود.به گزارش روابط عمومی بورس کالای ایران ،به این ترتیب در تالار محصولات صنعتی و معدنی ۲۶۳ هزار و ۲۷۰ تن انواع میلگرد، ۳۶ هزار و ۴۴۸ تن انواع تیرآهن، ۳۵ هزار تن تختال C، ۲۵ هزار و ۴۰۰ تن ورق گرم و ۱۵۰ تن شمش آلیاژ عرضه شد. تالار پتروشیمی و فرآورده های نفتی نیز عرضه ۳۵ هزار و ۱۷۴ تن مواد پلیمری و شیمیایی را تجربه کرد.در تالار صادراتی نیز ۵۰ هزار تن کنسانتره سنگ آهن، ۳۴ هزار تن شمش بلوم و ۸۰ هزار تن آهن اسفنجی بریکت، ۱۵ هزار و ۹۰ تن قیر و۵ هزار تن گوگرد گرانوله عرضه شد و ۳ هزار تن الکیل بنزن روی تابلو رفت.

همچنین در بازار فرعی نیز ۶۷ هزار و ۹۸۹ تن انواع محصول شامل تختال، اسلب برنجی، ضایعات فولادی، ضایعات مسی، ضایعات پلاستیکی، ضایعات باطری، ضایعات بدنه خودرو، اقلام تکمیلی خودرو، روغن کارکرده لوکوموتیو و کنسانتره فسفات عرضه شد.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

واگذاری های اشتباه

گروه بورس: سوم اردیبهشت ماه ۸۵درصد از سهام سرخابی‌ها به قیمت هر سهم استقلال ۳ هزار و ۴۶ ریال و ارزش کل معامله این باشگاه در بازار سهام حدود ۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان و قیمت هر سهم باشگاه پرسپولیس ۳ هزار و ۵۸۰ ریال و ارزش کل معامله رقمی حدود ۳ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان معامله شد.

سوم اردیبهشت ماه ۸۵درصد از سهام سرخابی‌ها به قیمت هر سهم استقلال ۳ هزار و ۴۶ ریال و ارزش کل معامله این باشگاه در بازار سهام حدود ۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان و قیمت هر سهم باشگاه پرسپولیس ۳ هزار و ۵۸۰ ریال و ارزش کل معامله رقمی حدود ۳ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان معامله شد.

بر این اساس، ۶ بانک «شهر، ملت، تجارت، صادرات، رفاه و اقتصاد نوین» جزو متقاضیان خرید سهام باشگاه پرسپولیس و چهار شرکت از هلدینگ خلیج فارس، پتروشیمی بوعلی‌سینا، پتروشیمی تندگویان، پتروشیمی پارس و پتروشیمی بندر امام خریداران باشگاه استقلال بودند.خریدارانی که به آنها وعده تخفیف در صورت انجام برخی کارها داده شد؛ در صورتی که خریدار بتواند نسبت سود ناخالص به درآمد عملیاتی را از سال دوم واگذاری به بعد حداقل در سطح ۲۵درصد حفظ کند، به ازای هرسال تحقق این نسبت معادل ۳۰درصد تخفیف در مبلغ یک قسط برخوردار خواهد بود، در صورت افزایش این نسبت به ۳۰درصد، تخفیف قابل اعمال معادل ۴۰درصد خواهد بود. در صورتی که درآمد حاصل از برند، علائم تجاری و تبلیغات محیطی در ۳ سال متوالی در طول قرارداد نسبت به سال قبل از آن حداقل ۵۰درصد افزایش یابد خریدار به ازای هر سال تحقق این نسبت معادل ۳۰درصد از مبلغ یک قسط مشمول تخفیف خواهد بود. در صورتی که میانگین نسبت درآمد حاصل از فروش بازیکن شامل نقل و انتقال یا حق رشد به کل درآمدهای عملیاتی شرکت در ۵ سال پس از واگذاری ۳۰ درصد باشد، معادل ۲۰درصد از مبلغ یک قسط مشمول تخفیف خواهد بود. در صورت کسب عنوان قهرمانی در لیگ قهرمانان باشگاه‌های آسیا معادل ۵۰درصد و یا کسب قهرمانی در لیگ برتر معادل

۲۰درصد تخفیف از مبلغ یک قسط بهره‌مند خواهد شد. همچنین عنوان شده است که خریداران بلوک‌های ۸۵درصدی دو باشگاه استقلال و پرسپولیس در صورت احراز شرایط مقرر در شیوه‌نامه تشویق بخش خصوصی و تعاونی از مزایای این شیوه‌نامه به شرح زیر برخوردار خواهند بود: افزایش سقف کل زمانی و مجموع تعداد اقساط برای خریداران بخش خصوصی تا میزان یک‌سوم و برای خریداران بخش تعاونی تا میزان دوپنجم جمع مدت و تعداد اقساط مصوب. بازپرداخت پلکانی اقساط با شیب ۱۰ رشد سالانه برای خریداران بخش‌های خصوصی و تعاونی، به مأخذ صددرصد برای رقم میانه دوره اقساط. نرخ سود فروش اقساطی برای خریداران بخش‌های تعاونی و خصوصی واقعی به ترتیب معادل ۲۰ و ۲۱درصد و سایر خریداران معادل ۲۳درصد.

▣ واگذاری‌های اشتباه

مجتبی فریدونی، کارشناس حقوقی و مدیریت ورزش درخصوص واگذاری سرخابی‌ها گفت: این واگذاری از همه لحاظ غلط است؛ هم غلط و هم غیرقانونی آن هم به دلایل مختلف. اول اینکه بانک‌ها براساس ماده ۱۶ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید نباید بنگاهداری کنند و موظف بودند بنگاه‌هایی را که کار غیربانکی می‌کنند، بفروشند. وی افزود: طبق قانون اگر بانک‌ها، بنگاه‌های فعال در زمینه غیربانکی را نفروشند جریمه از جمله افزایش مالیات تا ۵۵درصد برای آنها در نظر گرفته می‌شود. از طرف دیگر از دیدگاه کلی هم این واگذاری اقتصادی نبود چون هر دو باشگاه استقلال و پرسپولیس زیان‌ده هستند. این کارشناس حقوقی و مدیریت ورزش با تاکید بر زیان انباشته کلان این دو باشگاه گفت: هر دو مجموعه روی هم حدود ۱۲۱ میلیارد تومان زیان دارند که براساس آخرین صورت‌های مالی شش ماهه حسابرسی شده است ضمن آنکه حدود ۱۶۲۲ میلیارد تومان بدهی و ۱۴۶۱ میلیارد تومان زیان انباشته هم وجود دارد که نباید نادیده گرفت. فریدونی در پاسخ به اینکه چشم‌انداز سودآوری این دو باشگاه را چطور می‌بینید، گفت: هیچ چشم‌اندازی برای سودآوری این دو باشگاه حداقل در کوتاه مدت و میان‌مدت وجود ندارد و این شرکت‌ها درآمدزایی ندارند؛ منابع درآمدزایی در دنیا حق پخش اسپانسری و درآمدهای روز مسابقه از جمله خدمات و بلیت فروشی است در حالی که در ایران حق پخش که عمده‌ترین بخش کسب درآمد است، وجود ندارد و درآمدهای روز مسابقه نیز چشمگیر نیست چون هم بلیت ارزان است وهم تعداد کمی برای تماشا می‌روند درحالی که مثلا در انگلیس منچستریونایتد اول فصل، بلیت کل فصل را ۵۰۰ پوند می‌فروشد و مبلغ را اول فصل می‌گیرد. وی با اشاره به ورود این دو باشگاه به بازار سرمایه ادامه داد: خریداران انتخابی با فشار دولت مجبور شدند ورود کنند تا مشکلات این دو تیم حل شود و مجوز حرفه ای بگیرند هرچند به نظر من بورس هم در این زمینه سهل‌انگاری کرده و تسلیم خواسته‌ها شده است. فریدونی به مصوبه هیات وزیران وعدم رعایت مقررات این بخش هم اشاره کرد و گفت: براساس مصوبه هیات وزیران عرضه شرکت‌ها باید ۲۰ روز پس از تاریخ نخستین آگهی باشد در صورتی که عرضه سرخابی‌ها ۲۶ فروردین از طرف سازمان خصوصی‌سازی ابلاغ و در روزنامه‌ها منتشر شد و ۳ اردیبهشت در بورس معامله شد درحالی که باید ۱۵ اردیبهشت می‌بود. وی در بخش دیگری از سخنان خود به ماده ۲۵ دستورالعمل معاملات فرابورس و نادیده گرفته شدن آن هم اشاره کرد و افزود: برای معاملات عمده بلوکی بالاتر از ۵۰درصد باید حداقل ۷ روز کاری قبل از آن در دبیرخانه فرابورس ثبت و آگهی شود درحالی که در این معامله ۲۸ فروردین در فرابورس آگهی شد و طبق دستورالعمل باید ششم اردیبهشت عرضه می‌شد! از این رو می‌توان گفت همه قوانین و مقررات را زیر پا گذاشتند و قوانین نادیده گرفته شد البته برنده ماجرا دولت بود چون دو شرکت زیان ده با بدهی انباشته حدود ۳ هزار میلیارد تومانی را حدود ۶ هزار میلیارد تومان به این دو بانک فروخت که با احتساب سود اقساط ۲۳درصدی شش ساله، دولت این دو باشگاه را ده هزار میلیارد تومان فروخته و گل کاشته است! این فعل عرصه حقوق و ورزش با تاکید بر اینکه «خصوصی‌سازی در این سال‌ها هرچه را مفت فروخته این بار خوب فروخته است»، تصریح کرد: البته هنوز سهام‌شان جابه‌جا نشده (تا لحظه تنظیم گزارش) چون وقتی قرار است سهام جابه‌جا شود، کنسرسیوم می‌خرند و باید قراردادهای واگذاری امضا شود، البته برخی از جمله بانک شهر اعلام کرده‌اند این واگذاری، رد دیون است که در این صورت فرآیند کار طولانی‌تر از جابه‌جایی سهام است و هیات دولت باید رد دیون را مصوب کند که در این صورت شاید سه، چهار ماه دیگر هم نتوانند سهام را به‌طور رسمی و قانونی جابه‌جا کنند هرچند اعلام کردند که انجام شده است.

بورس در گرداب مشکلات

بورس تهران دوباره تغییر رنگ داده و سرخ پوش شده، زیان را مهمان پرتفوی سهامداران کرده است؛ این سرخ پوشی درحالی رخ می‌دهد که پس از فروردین قرمز اغلب کارشناسان پیش‌بینی می‌کردند که اردیبهشت ماه بازار روی خوش به خود ببیند و شرایط نسبتا خوبی را تجربه کند؛ اما تنها در اولین هفته اردیبهشت ماه شاهد بازدهی مثبت بودیم و پس از آن دوباره معاملات تغییر رنگ داد.

بورس تهران دوباره تغییر رنگ داده و سرخ پوش شده، زیان را مهمان پرتفوی سهامداران کرده است؛ این سرخ پوشی درحالی رخ می‌دهد که پس از فروردین قرمز اغلب کارشناسان پیش‌بینی می‌کردند که اردیبهشت ماه بازار روی خوش به خود ببیند و شرایط نسبتا خوبی را تجربه کند؛ اما تنها در اولین هفته اردیبهشت ماه شاهد بازدهی مثبت بودیم و پس از آن دوباره معاملات تغییر رنگ داد.

برخی از فعالان بازار سرمایه عقیده دارند اتفاقات یک سال گذشته یعنی ۱۷ اردیبهشت ماه باعث شده که این روزها سهامداران به یادگذشته باشند و به نوعی بی اعتمادی از معاملات بازار خارج شوند.

ارزش معاملات بازار به محدوده ۲ هزار میلیارد تومان رسیده که عدد بسیار پایینی است و یک محدوده خطر بسیار شدید برای بازار به حساب می‌آید و اگر بازار تا چند روز آینده با افزایش ارزش معاملات روبه رو نشود شاهد روزهای تلخ تری خواهیم بود و نقدینگی بیشتری از دایره معاملات خارج خواهد شد.

از سوی دیگر ارزش دلاری بازار سرمایه تا حدود زیادی کاهش یافته است و به عدد ۲۳۰ میلیارد دلار رسیده و نسبت به ماه‌های گذشته کاهش بسیار سنگینی را تجربه کرده است.

درحال حاضر اعتماد نیز از بازار رخت بسته و هر روز سهامداران نقدینگی خود را به روش‌های گوناگون از بازار خارج می‌کنند که این خروج نقدینگی تالار شیشه‌ای معاملات را به گرداب سقوط بیشتر می‌کشاند.

از سال ۹۹ تا به امروز، بورس تهران با وعده‌های متعدد روبه‌رو بوده که هیچ یک کمکی به شرایط بازار نکرده است.

حتی در ریزش سال اخیر رییس سازمان بورس وعده جبران داد که تازه پس از یک سال مسوولان به فکر افتادند که متخلفین را شناسایی کنند تا بلکه اعتماد سهامداران را پس بگیرند؛ اما اعتمادی که به راحتی از دست رفته به سختی برمی‌گردد و نباید به تغییر شرایط بازار به همین زودی‌ها امیدوار بود. از سوی دیگر باید توجه داشت که بورس تهران همچنان ارزندگی کافی را دارد و سرمایه‌گذاری در صنایع ارزنده می‌تواند سودی بیش از تورم داشته باشد و سرمایه‌گذاری میان مدت می‌تواند بسیار سودده باشد. اما شرایط بازار منطقی نیست وسرمایه گذاری در این شرایط آینده مشخصی ندارد.

به گفته کارشناسان و فعالان بورسی، بازار سرمایه این روزها در انتظار صورت مالی شرکت‌هاست که شاید به واسطه این موضوع بتواند از اعداد و ارقام بسیار پایین فاصله بگیرد و رشد ناچیزی را تجربه کند؛ تا سرمایه‌گذاران کوتاه‌مدت به سمت سهامی بروند که DPS قابل توجهی در مجمع تقسیم می‌کنند.

به همین دلیل تحرک خاصی دیده نمی‌شود و ارزش معاملات کمتر از ۱۰هزار میلیارد تومان است. تا میانگین ۵روزه ارزش معاملات از ۱۰هزار میلیارد تومان بالا نرود و وضعیت نیما در شریط فعلی بماند، بازار سهام همچنان در محدوده‌های ۲/۲ تا ۲/۳میلیون واحد نوسان می‌کند.

بازار سرمایه صرفا نیازمند برخی محرکات بنیادین است تا کمی از اعتماد ازدست‌رفته بازیابی شود.

متاسفانه اگر بازارهای رقیب مانند صندوق‌های درآمد ثابت در نظر گرفته شوند با توجه به سود تقسیمی بیش از ۳۰درصدی تعدادی از صندوق‌ها، صرفا سهامی که P/E آینده‌نگر آنها کمتر از محدوده ۳/۵ مرتبه باشد از منظر بنیادی جذاب هستند، پس سیاستگذار باید تغییر رویکردی نسبت به نرخ بهره داشته باشد. اخبار مربوط به افزایش نرخ صنایع ریالی هم می‌تواند محرکی باشد که هنوز منتشر نشده اما در آینده نزدیک منتشر می‌شود.

▣ بازار از دریچه معاملات

در معاملات سومین روز کاری هفته یعنی سه‌شنبه، شاخص کل بورس تهران ۷ هزار و ۶۴۸ واحد نسبت به روز کاری گذشته پایین‌تر ایستاد و به سطح ۲ میلیون و ۲۳۱ هزار و ۴۴۹ واحد رسید.

شاخص کل هم‌وزن بورس نیز با ریزش ۲ هزار و ۷۶۰ واحدی در رقم ۷۴۱ هزار و ۳۴۴ واحدی ایستاد.

شاخص کل فرابورس با افت ۳۸ واحدی به رقم ۲۴ هزار و ۹۵۷ واحد رسید.

همچنین شاخص هم وزن فرابورس با افزایش ۱۰۷ واحد به سطح ۱۳۵ هزار و ۶۵۱ واحد رسید.

روز سه‌شنبه برای هفتمین روز متوالی خالص تغییر مالکیت حقوقی به حقیقی بازار منفی شد و ۱۴۸ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام خارج شد. نماد خساپا بیشترین خروج پول حقیقی را داشت که ارزش آن ۱۷ میلیارد تومان بود.

پس از خساپا، نمادهای خودرو، نوری، ثپردیس و کماسه بیشترین خروج پول حقیقی را داشتند. در سوی دیگر، بیشترین ورود پول حقیقی به نمادهای توسن، دامین، خبنیان، غفارس و لابسا تعلق داشت.

روز گذشته نمادهای فارس، شبندر و شتران نمادهای قرمز پوش بورس بودند که بیشترین اثر را در افت شاخص کل بورس داشتند.

در سوی دیگر نمادهای وامید، ملت و وخارزم از نمادهای سبز بودند که اثر مثبت بر شاخص داشتند. در فرابورس نیز نمادهای آریا، خاور و بپاس بیشترین اثر کاهنده را بر شاخص داشتند و نمادهای سپیدار، آریان و ودی نمادهایی هستند که اثر افزایشی بر شاخص کل فرابورس داشتند.

در بین نمادهای پرتراکنش بورس نیز نماد ذوب بیشترین تراکنش را داشت و کساپا و شستا در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

در فرابورس نیز فنر، خاور و آردینه بیشترین تراکنش را داشتند.

روز سه‌شنبه ارزش معاملات کل بازار سهام به ۱۱ هزار و ۹۲۱ میلیارد تومان رسید.

ارزش معاملات اوراق بدهی در بازار ثانویه ۵ هزار و ۲۸۷ میلیارد تومان بود که ۴۴ درصد از ارزش کل معاملات بازار را در این روز تشکیل می‌دهد. ارزش معاملات خرد نیز با کاهش ۰,۳۵ درصدی به نسبت روز معاملاتی قبل به رقم ۳ هزار و ۴۴۶ میلیارد تومان رسید.

در معاملات این روز نماد فملی بیشترین ارزش معاملات بازار سهام را به خود اختصاص داد که ارزش معاملات آن ۲۲۴ میلیارد تومان بود.

پس از فملی، دامین بیشترین ارزش معاملات را داشت و توسن رتبه سوم بیشترین ارزش معاملات را به خود اختصاص داد و پس از آن، دو نماد کماسه و وبملت در رتبه‌های بعدی بیشترین ارزش معاملات قرار گرفتند.

در حجم معاملات نیز سهام ذوب با تعداد ۶۲۶ میلیون و ۳۲۰ هزار و ۳۶۴ سهم در صدر قرار گرفته است. فملی در رتبه دوم بیشترین حجم معاملات بازار قرار گرفت و رتبه سوم به شستا تعلق داشت.

دو نماد وبملت و خساپا نیز در رتبه‌های بعدی بیشترین حجم معاملات بازار قرار داشتند.

در معاملات سه‌شنبه، ۵۳ نماد صف خرید داشتند و ۵۴ نماد با صف فروش مواجه بودند.

مجموع ارزش صف‌های خرید با رشد ۳۵درصدی نسبت به روز کاری قبل به ۱۱۵ میلیارد تومان افزایش یافت و مجموع ارزش صف‌های فروش نیز با کاهش ۵درصدی به ۲۹۰ میلیارد تومان رسید.

یادداشت

تامین مالی شرکت‌های بورسی تسهیل می‌شود

وحید روشن قلب

مدیر نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار

با توجه به ارتباط طرح تسهیل تامین مالی و زیرساخت‌ها با سازمان بورس و اوراق بهادار، پیشنهادهایی از طرف این سازمان برای درج در این قانون به مجلس ارائه شد تا با رفع موانع قانونی، تامین مالی شرکت‌های بورسی تسهیل شودوحید روشن قلب، مدیر نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: با توجه به ارتباط طرح تسهیل تامین مالی و زیرساخت‌ها با سازمان بورس و اوراق بهادار، پیشنهادهایی از طرف این سازمان برای درج در این قانون به مجلس ارائه شد تا با رفع موانع قانونی، تامین مالی شرکت‌های بورسی تسهیل شود.

تامین مالی شرکت‌ها از طریق «ابزارهای سرمایه‌ای، افزایش سرمایه شرکت‌ها و تاسیس شرکت‌های سهامی عام پروژه» از جمله پیشنهادهای نهاد ناظر است.

شرکت‌هایی که از محل سود انباشته سال گذشته خود افزایش سرمایه می‌دهند و شرکت‌هایی که از محل سلب حق‌تقدم از سهامداران فعلی افزایش سرمایه خواهند داد تا سقف این افزایش سرمایه از سود مشمول مالیات سال گذشته آنها کم خواهد شد که در نهایت منتج به افزایش میزان سرمایه‌گذاری خواهد شد.

برای تاسیس شرکت‌های سهامی عام پروژه و صندوق‌های عام پروژه، معافیت مالیاتی برای انتقال دارایی‌ها به شرکت وجود خواهد داشت.

افزایش سرمایه از محل آورده نقدی و مطالبات فرآیند زمانبری داشت، . سازمان بورس از سال گذشته شرکت‌ها را ملزم کرد تا حق‌تقدم‌ها را به صورت الکترونیک و از طریق سپرده‌گذاری ارسال کنند و الزام ارسال پستی حق‌تقدم برداشته شد. بر این اساس، پیشنهاد شد مهلت استفاده از حق‌تقدم خرید سهام از ۶۰ روز به ۳۰ روز کاهش پیدا کند و همین‌طور مهلت فروش حق تقدم‌های استفاده نشده از ۳۰ به ۱۵ روز کاهش پیدا کند که این پیشنهادها در مجلس به تصویب رسید و با اجرای این قانون، طول فرآیند افزایش سرمایه از محل آورده نقدی و مطالبات به‌طور محسوس (حدودا ۲ ماه) کاهش پیدا کند. مدیر نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به این که مواردی که نیاز به دریافت مجوز از مرجع ثبت شرکت‌ها بود نیز کاهش پیدا کرد، تصریح کرد: بعد از ابلاغ این مصوبه، صرفا در پایان افزایش سرمایه نیاز به مراجعه به مرجع ثبت شرکت‌ها وجود دارد و قبل از انتشار آگهی حق‌تقدم های استفاده نشده، نیاز به دریافت مجوز از مرجع ثبت شرکت‌ها نیست. روشن‌قلب افزود: با اجرای قانون تسهیل تامین مالی و زیرساخت‌ها، در زمینه تامین مالی شرکت‌ها از طریق اوراق بدهی نیز تغییرات مثبتی رخ خواهد داد، به‌طور مثال؛ امکان انتشار اوراق به صورت خصوصی در بازار سرمایه فراهم خواهد شد و شرکت‌ها با سازوکارهای کمتری می‌توانند اقدام به عرضه خصوصی اوراق کنند. همچنین، با توجه به این که صندوق های تضمین نیز در قانون پیش‌بینی شده، راه‌اندازی این صندوق‌ها به انتشار اوراق بدهی گسترده‌تر در بازار سرمایه کمک خواهد کرد.

دنیای رمز ارز

فروش وحشت‌زده در بازار اتریوم

به دنبال انتشار گزارش‌هایی مبنی بر عقب‌نشینی ناگهانی شرکت مدیریت دارایی گری‌اسکیل از درخواست خود برای راه‌اندازی صندوق قابل معامله در بورس (ETF) آتی اتریوم، معامله‌گران این ارز دیجیتال به سمت پوزیشن‌های شورت روی آورده‌اند. بر اساس داده‌های بازار، اتریوم در حال حاضر نزدیک به سطح حمایتی کلیدی ۳۰۲۵ دلار معامله می‌شود و در ۲۴ ساعت گذشته ۱.۳۲ درصد افت داشته است.با این حال، تمایل معامله‌گران همچنان به سمت پوزیشن‌های شورت بیشتر است، به گونه‌ای که در صورت افزایش ۳ درصدی قیمت، ۳۴۵ میلیون دلار از موقعیت‌های شورت لیکویید خواهد شد. این در حالی است که کاهش ۳ درصدی قیمت اتریوم، تنها ۲۳۷ میلیون دلار از پوزیشن‌های لانگ را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

طبق گزارش‌ها، گری‌اسکیل در تاریخ ۷ می و تنها سه هفته قبل از تصمیم‌گیری کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده (SEC)، تصمیم گرفت درخواست خود برای راه‌اندازی ETF آتی اتریوم را لغو کند.این در حالی است که تردیدهایی هم در مورد طبقه‌بندی اتریوم به عنوان اوراق بهادار و سرنوشت نامعلوم ETFهای اسپات این ارز دیجیتال در اواخر این ماه وجود دارد.

اگرچه در اوایل سال جاری، خوش‌بینی‌های زیادی در مورد تایید احتمالی ETFهای اسپات اتریوم وجود داشت، اما با نزدیک شدن به تاریخ ۲۳ می، تردیدهای بیشتری نسبت به تایید این محصولات مطرح شده است.

بر اساس نظرسنجی انجام‌شده توسط پلتفرم پلی مارکت (Polymarket)، ۹۲ درصد از شرکت‌کنندگان معتقدند که درخواست‌ها برای راه‌اندازی ETFهای اسپات اتریوم رد خواهند شد.

در این میان، نگرانی‌های دیگری نیز در مورد استفاده کلی از اتریوم و عدم وجود علاقه از سوی دارندگان کوتاه‌مدت (STH)، به دلیل کم بودن میزان نوسانات، وجود دارد.

در میان این نگرانی‌ها، پلتفرم ردیابی Whale Alert هم گزارش می‌دهد که نهنگ‌ها در ۲۴ ساعت گذشته، ۱۵۱۵۹۳ اتر را جابه‌جا کرده‌اند. گزارش‌هایی هم مبنی بر انتقال ۱۷۰۰ اتر به کوین‌بیس منتشر شده است.

حمایت ترامپ از بیت‌کوین!

با نزدیک شدن به انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده، تأثیر نتیجه آن بر قیمت بیت کوین دوباره مورد بحث قرار گرفته است.

در همین راستا، شرکت خدمات مالی استاندارد چارترد (Standard Chartered) در گزارش جدید خود ادعا می‌کند که در صورت انتخاب مجدد دونالد ترامپ، بازار بیت کوین عملکرد مثبتی خواهد داشت. تحلیلگران استاندارد چارترد اشاره می‌کنند که دولت دوم ترامپ می‌تواند یک محیط نظارتی حمایتی‌تر و به طور کلی مثبت‌تر را ایجاد کند و در عین حال، بیت کوین می‌تواند پوشش خوبی در برابر کاهش ارزش دلار و کاهش اعتماد به خزانه‌داری آمریکا باشد. از این رو، انتظار می‌رود که پذیرش و قیمت بیت کوین به میزان قابل‌توجهی افزایش یابد.

یکی دیگر از عوامل کلیدی که می‌تواند باعث افزایش تقاضا برای بیت کوین شود، شرایط نامطلوب اقتصاد کلان است. افزایش بدهی‌های ملی باعث شده تا بسیاری از کاربران بیت کوین را به عنوان راهی برای مقابله با تورم در نظر بگیرند.

علاوه بر مسائل اقتصادی، کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده (SEC) اخیرا با شکایت‌های حقوقی علیه شرکت‌های رمزارزی مانند کوین بیس، ریپل و بایننس، باعث ایجاد واکنش منفی در جامعه کریپتو شده است.

با این حال، انتظار می‌رود که انتخاب مجدد دونالد ترامپ، شفافیت نظارتی مورد نیاز را برای این بخش به ارمغان بیاورد. سال گذشته، سرمایه‌گذاران سازمانی پیش‌بینی‌های بسیار صعودی‌ای در مورد رشد بیت‌کوین داشتند. این احساس خوش‌بینی با انتظار برای تأیید صندوق قابل معامله در بورس (ETF) اسپات بیت کوین و افزایش قیمت آن به ۴۴ هزار دلار در دسامبر، بیشتر تقویت می‌شد. در همین حال، شرکت استاندارد چارترد همچنان به پیش‌بینی قیمت ۱۵۰ هزار دلاری برای بیت کوین تا پایان سال جاری و قیمت ۲۰۰ هزار دلاری برای سال ۲۰۲۵ پایبند است.

اگرچه این پیش‌بینی‌ها در حال حاضر بلندپروازانه به نظر می‌رسند، اما کاربران بر این باورند که پیروزی احتمالی ترامپ و به دنبال آن، افزایش شفافیت نظارتی و بازگشت سرمایه‌گذاران به بازار، می‌تواند منجر به رشد قابل‌توجه قیمت بیت کوین شود.

پولشویی ۱۵ میلیون دلاری با تتر! عضو خانواده کارتیه متهم شد!

ماکسیمیلیان دی هوپ کارتیه، یکی از نوادگان خانواده کارتیه (Cartier)، که به خاطر کالاهای لوکس فرانسویش معروف است، به مشارکت در پولشویی متهم شده است. گفته می‌شود که او با شبکه‌ای همکاری می‌کند که از چندین شرکت صوری برای پولشویی درآمدهای قاچاق مواد مخدر با استفاده از USDT استفاده می‌کنند.

ظاهراً کارتیه و پنج فرد کلمبیایی، ۱۴,۵ میلیون دلار را به صورت مستقیم برای اشخاص ثالث ناشناس پولشویی کرده‌اند.

در این رابطه، دفتر دادستانی ایالات متحده در ناحیه جنوبی نیویورک اخیراً کیفرخواستی را منتشر کرده است.

بر اساس این کیفرخواست، ماکسیمیلیان دی هوپ کارتیه و پنج شهروند کلمبیایی، وجوه قاچاق مواد مخدر را با استفاده از استیبل کوین USDT، بزرگ‌ترین استیبل کوین دلاری آمریکا، از طریق مجموعه‌ای از شرکت‌های صوری که به عنوان تسهیل‌کننده صرافی‌های ارز دیجیتال OTC بدون مجوز عمل می‌کردند، پولشویی کرده‌اند.

در واقع، آنها در پوشش مشاغل حوزه نرم‌افزار و فناوری، پول‌های بدون مجوز را حواله می‌کردند. از طریق این طرح، کارتیه و پنج شهروند کلمبیایی، ۱۴,۵ میلیون دلار را با تتر USDT پولشویی کرده‌اند. اخیراً تتر با Chainalysis، یک پلتفرم داده بلاکچین، برای توسعه یک پلتفرم ردیابی برای نظارت بر فعالیت‌های بازار ثانویه USDT، مشارکت کرده است.

اجرای این ابزار به مقامات این امکان را می‌دهد تا کیف پول‌هایی را که ممکن است خطراتی داشته باشند یا ممکن است با فعالیت‌های غیرقانونی مرتبط باشند، شناسایی کنند.